

የኢትዮጵያ ልማትና የሳይንስና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር
Ministry of Science and Higher Education - Ethiopia

**በኮቪድ-19 ወረርሽኝ ወቅት በትምህርትና
ሥልጠና ተቋማት ውስጥ የመጫወት ማስተማር
ስራን ለመጫወት
የ ወጣ መመሪያ**

**Directive on Reopening of Higher Education
and Training Institutions Amid Covid-19
Epidemic**

መመሪያ ቁጥር 31/2013

በኮቪድ-19 ወረርሽኝ ወቅት በትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ውስጥ የመረ ማስተማር ስራውን ለመምራት የወጣ መመሪያ

አስተማሪዎችን የሆነ የኮቪድ-19 ክትባት ወይም ህክምና እስከሚገኝ ድረስ ተገቢውን ጥንቃቄ በማድረግ ተዘግተው የነበሩ የትምህርትና ሥልጠና ተቋማትን በማስፈት የተቋረጠውን ትምህርትና ስልጠና እንደገና ማስቀጠል በማስፈለጉ፤

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠፍ ሚኒስቴር ባቀረበው ምክረ ሃሳብ መሻሻ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት በቂ ዝግጅት አድርገው ተገቢ ጥንቃቄዎችን በመውሰድ፣ ክልከላዎችንና ግዴታዎችን በማስብረት እንዲከፈቱ ባስቀመጡ አቅጣጫ ማረጋገጥ ተቋማቱ እንዲከፈቱ ለማድረግ የሚያስችል መመሪያ ማውጣት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ሁሉም የትምህርትና ሥልጠና ተቋማት እና የሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ተቋማቱ መልሰው ሲከፈቱ የሚኖሩ ለውጦችን ተገንዝበው የአሰራር ማስተካከያ እንዲያደርጉ ውጥ መመሪያ ማዘጋጀት በማስፈለጉ

የሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚኒስቴር በአዋጅ ቁጥር 1152/2011 አንቀጽ 86/5 እና በአዋጅ ቁጥር 954/2008 አንቀጽ 43/3 በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “በኮቪድ-19 ወረርሽኝ ወቅት በትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የመረ ማስተማር ስራን ለመምራት የወጣ መመሪያ 31/2013” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

በሌሎች ጸንተውባሉ የትምህርትና ስልጠና ህጎች ላይ የተሰጡት ትርጓሜዎች እንዳሉ ሆነው የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፡ -

- 1) “የትምህርትና ሥልጠና ተቋም” ማለት የመንግሥት ወይም የግል ወይም መንግስታዊ ያልሆነ የትምህርትና ሥልጠና ተቋምን ውስጥ
- 2) “የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማነበረሰብ” ማለት በከፍተኛ ትምህርት አዋጅ ቁጥር 1152/2011 አንቀጽ 28 ና 34 ከተገለጸው በተጨማሪ ተሟዋቾችን እንዲሁም በግቢ ውስጥ የሚገኝን ከተቋሙ ጋር ግንኙነት ያለውን ማንኛውንም ሰው ይጨምራል፡፡

Directive No. 31 / 2020

A Directive prepared to direct the teaching and learning efforts in educational and training institutions during the CVD-19 epidemic.

Due to the need to reopen the closed educational and training facilities with the necessary care until a reliable CVD-19 vaccine or treatment is available;

Given the House of Peoples' Representatives of the Federal Democratic Republic of Ethiopia (FDRE) has issued a directive to ensure the opening of the institutions in accordance with the guidelines set by the Ministry of Health;

Given the need for a uniform guideline for all education and training institutions and relevant stakeholders to be aware of the changes that will occur when the institutions are reopened and to make the necessary adjustments;

The Ministry of Science and Higher Education has issued this directive in accordance with the Proclamation No. 1152/2019 and 954/2016.

Part One

General Provisions

1. Short Title

This guideline may be referred to as "Directives for directing the teaching and learning efforts in education and training institutions during the Covide-19 epidemic 31/ 2020.

2. Definitions

Unless otherwise indicated, the terms of this directive shall be understood as described here, with prejudice to all applicable education and training laws:

- 1) "Education and training institution" is a public or private or NGO educational and training institution;
- 2) In addition to what is stated in Articles 28 and 34 of the Higher Education Proclamation No. 1152/2019, "Education and Training Institution Community" includes students as well as anyone in the campus who is somehow connected with the institution;
- 3) “የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ማኅበረሰብ አባል” ማለት ማምህራን፣ ተማሪዎች፣ የአስተዳደር ሠራተኞች ወይም በግቢ ውስጥ የግንባታና ልዩ ልዩ ፕሮጀክት ሥራ የሚሰሩ፣ በቋሚነት የምግብ አቅርቦት ከወጪ የሚቀርቡ፣ በግቢ ውስጥ ባሉ ሱቆች፣ ሱፐርማርኬቶች፣ ምግብ ቤቶች እና ማህል አገልግሎቶችን የሚሰጡዎችን ያካትታል፤
- 4) “ተማሪ” ማለት በትምህርትና ስልጠና ተቋማት በሚበታ እና በሚታሰብ ባልሆኑ የትምህርትና ስልጠና ሚኒስቴር ግብረች ተመዝግቦ በመሆኑ ወይም አጭር ሥልጠና በመውሰድ ላይ ያለ ሰው ነው፤
- 5) “ዕጩ ተማሪ” ማለት ለመሆኑ የሚያስችሉ ሁሉንም ቅድመ ሁኔታዎች አሟልቶ የምረቃ ሥነ-ሥርዓት እስከሚገኝ ወንና የትምህርት ማስረጃው ተሰጥቶ ከተቋሙ ለመውጣት የሚጠበቅ ተማሪ ነው፤
- 6) “ሥነ ምግባር” ማለት ማንኛውም በተቋሙ ውስጥ በተቋሙ ማኅበረሰብ ላይ አዎንታዊ ወይም አሉታዊ ተጽዕኖ ሊያሳርፍ የሚችል ባህሪ ያለው በማንኛውም ሁኔታ ሊገለጽ የሚችል ነው፤
- 7) “የዲሲፕሊን ጥፋት” ማለት በዚህ መመሪያ ወይም በሌሎች አግባብነት ባላቸው ህጎች የተከለከለ ድርጊት ሚደግፍ ማብባር ወይም ሲፈጸም እያዩ በቸልተኝነት ማለፍ ነው፤
- 8) “የዲሲፕሊን መመሪያ” ማለት በከፍተኛ ትምህርት አዋጅ 1152/2011 አንቀጽ 86 ንዑስ

- አንቀጽ 5 መሠረት በሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚኒስቴር የወጣ የትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የዲሲፕሊን መመሪያ ነው፤
- 9) “አንስተኛ የዲሲፕሊን ጥፋቶች” የሚለው ለዲሲፕሊን ኮሚቴ ማቅረብ ሳያስፈልግ በዚህ መመሪያ መሠረት ኃላፊነት በተሰጠው አካል የምክር፣ የቃል ወይም የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ የሚያሰጡ የዲሲፕሊን ጥፋቶች ናቸው፤
- 10) “ቀላል የዲሲፕሊን ጥፋቶች” የሚለው ከጽሑፍ ማስጠንቀቂያ እስከ ከባድ የጽሑፍ ማስጠንቀቂያና እንደአስፈላጊነቱ ማህበራዊ አገልግሎት በማስጠንቀቂያ የሚያስቀጡ የዲሲፕሊን ጥፋቶች ናቸው፤
- 11) “ማከላከያ የዲሲፕሊን ጥፋቶች” ከአንድ ወሰን ትምህርት እስከ ሁለት ዓመት የሚያስቀጡ (ከትምህርት ገበታ የሚሳግዱ) የዲሲፕሊን ጥፋቶች ናቸው፤
- 12) “ከፍተኛ የዲሲፕሊን ጥፋቶች” የሚለው ከሁለት ዓመት እስከ ሶስት ዓመት የሚያስቀጡ (ከትምህርት ገበታ የሚሳግዱ) የዲሲፕሊን ጥፋቶች ናቸው፤
- 13) “በጣም ከፍተኛ የዲሲፕሊን ጥፋቶች” የሚለው ከትምህርትና ስልጠና ተቋማት ሚኒስቴር ማህበረሰብ በሙሉ ማስጠንቀቂያ የሚያስከትሉ የዲሲፕሊን ጥፋቶች ናቸው፤
- 14) “ኮቪድ-19 ወረርሽኝ” ማለት በዓለም የጤና ድርጅት በዚህ ስም የሚጠራው ተላላፊ በሽታ ነው፤
- 15) “ማክክ” ማለት ኮቪድ-19 ወረርሽኝን በትክክል ለመከላከል የሚያስችል በፋብሪካ የሚሰሩ ወይም በቤት ውስጥ የሚገኙ አፍና አፍንጫ በአግባቡ ለማሻሻል የሚያገለግል ጭምብል ነው፤
- 3) "Community Member of Education and Training Institutions" means teachers, students, administrative staff or people who work on construction and various projects on campus, provide regular food services from outside, provide in-campus store shops, supermarkets, restaurants and similar services;
- 4) "Student" means a person who is enrolled in formal and informal education and training programs in educational and training institutions or is undergoing short training;

- 5) "Graduating Candidate" means a student who has met all the requirements for graduation and is expected to leave the institution after graduation;
- 6) "Ethics" means any behavior that may have a positive or negative effect on any member of the institution, community or anyone outside the institution;
- 7) "Disciplinary Offense" means committing or cooperating or negligently acting in accordance with this Directive or other applicable laws.
- 8) "Discipline Guide" means a disciplinary guideline issued by the Ministry of Science and Higher Education in accordance with Article 86 Sub-Article 5 of the Higher Education Proclamation 1152/2019.
- 9) "Minor Disciplinary Offenses" are disciplinary offenses that provide counseling, oral or written notice to the responsible body in accordance with this Directive without having to report it to the Disciplinary Committee;
- 10) "Simple Disciplinary Offenses" are disciplinary offenses that range from written warnings to severe written warnings and social services as needed;
- 11) "Intermediate Discipline Offenses" are disciplinary offenses punishable by one-year to two-year suspension from school;
- 12) "Major Disciplinary Offenses" are disciplinary offenses punishable by two to three-year suspension from school;
- 13) "Serious Disciplinary Offenses" are disciplinary offenses that are punishable by complete dismissal from the programs of the Education and Training Institution;
- 14) "Covid-19 epidemic" is a contagious disease so labeled by the World Health Organization;
- 15) A "mask" is a factory or home-made mouth and nose cover used to effectively prevent the spread of COVID-19.
- 16) "አካላዊ ሚራረቅ" ማለት የኮቪድ-19 ወረርሽኝ ከሰው ወደ ሰው የሚረጋውን ስርጭት ለመቀነስ ወይም ለመታዘት በሁለት ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ ሰዎች መካከል የተቀማጠውን 2 ሜትር ርቀት መጠበቅ ነው፤
- 17) "ስብሰባ" ማለት አራትና ከዚያ በላይ ሆኖ በአንድ ቦታ በአካል መገናኘት ነው፡ ነገር ግን በትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ውስጥ የመመረቅ መስተማሩን ሂደት ለመስቀጠል የሚገባ ሥልጠና የመስጠት፤

- የመደብደብ ግንዛቤ የማስጨበጥ፤ ተግባራትን አያካትትም፡
- 18) "ለይቶ መቆያ" ማለት የዶሮም አገልግሎት ለመስጠቱ ተሟዋች ለኮቪድ-19 በሽታ የተጋለጠ፤ የተጠረጠሩ ወይም ተመርመረው በበሽታው መያዝ ሲረጋገጥ በተቋሙ ግቢ ውስጥ የሚቆዩበት ስፍራ ነው፤
 - 19) "የኮቪድ-19 ምልክቶች" ማለት በኮቪድ-19 የተያዘ ሰው ላይ ሊስተዋሉ የሚችሉ እንደ ትኩሳት፤ የራስ ምታት፤ የሳል፤ ጣዕም ሽታን መለየት አለመቻል፤ የጉሮሮ አካባቢ ቁስለቶችና የመሳሰሉ ምልክቶች ናቸው፤
 - 20) "ኮቪድ 19 ፖዘቲቭ" ማለት ተመርመሮ ቫይረሱ የተገኘበት ሰው ማለት ነው፤
 - 21) "ቀላል የኮቪድ-19 ታካሚ" ማለት በኮቪድ-19 የተያዘ ሆኖ የሳንባ ምች በሽታን ወይም ሌሎች የኮቪድ-19 ከፍተኛ ህመም ምልክቶችን የማያሳይ ታካሚ ነው፤
 - 22) "ፀረ-ተህዋሲያን ውህድ" ማለት ከኮሮና ቫይረስ ጋር ንክኪ ይኖርባቸዋል ተብሎ የሚታሰቡ እቃዎችን ለመጽዳት የሚውል ከአልኮል ወይም ክሎሪን የተዘጋጀ ውህድ ማለት ነው፤
 - 23) "ራስን መግለል" ማለት የኮቪድ-19 ንክኪ ያለው ወይም ተጠርጣሪ የሆነ ሰው የወረርሽኝን ስርጭት ለመታዘት ሲባል ከሌሎች ጋር ያለውን አካላዊ ግንኙነት በመቆም ራስን ለይቶ መቆየት ነው፡
 - 24) "በጸረ-ተህዋሲያን ኬሚካሎች" ማለት ለኮቪድ-19 መከላከል ተብለው የተለዩ ስታንደርድ ይዘታቸውና መጠናቸው የታወቀ "sodium hypochlorite /calcium hypochlorite/ hypochlorous acid" ማለት ነው፡
 - 25) "የተቋም ኃላፊ ወይም ምክትል ሀላፊ" ማለት እንደቅደም ተከተሉ አንድን የትምህርትና ሥልጠና ተቋም በሀላፊነት ወይም በምክትል ሀላፊነት የሚመራ ግለሰብ ነው፡
 - 26) "ጥፋት" ማለት የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች ተላልፎ መገኘት ማለት ነው፡
 - 27) "የጥፋት ምድብ" ማለት የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች ሲተላለፉ ከመቆየት ስኬት የጉዳት ክብደት፤ በቀጣይነት ከሚፈጥሩት አሉታዊ ተጽዕኖ፤ ድግግሞሽ እና የመወሰነው የቅጣት ውሳኔ መስተሟያነት ደረጃን ታሳቢ በማድረግ አነስተኛ፤ ቀላል፤ መካከለኛ፤ ከፍተኛ ወይም በጣም ከፍተኛ ብሎ መመደብ ማለት ነው፡
 - 28) በዚህ መመሪያ በወንድ ፆታ የተገለጸው በመሉ የሴትን ምፆታ ያካትታል፡፡

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በሙሉ ሀገሪቱ በሚገኙ የትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

- 16) "Physical Distance" means maintaining the distance between two or more people to reduce or stop the spread of the COVID-19 epidemic;
- 17) "Meeting" means the gathering of four or more persons in one place. However, it does not include the gatherings to conduct the teaching and learning process in educational and training institutions; it does not prohibit talking, training, discussion, and awareness raising activities for educational purposes;
- 18) "Isolation Center" means a place where dormitory students who are exposed, suspected or diagnosed with Covid-19 disease may stay on campus;
- 19) "Symptoms of COVID-19" are symptoms such as fever, headache, cough, inability to distinguish odors, sore throats, etc. caused by exposure to the Corona Virus;
- 20) "Covid-19 Positive" means a person who has been diagnosed with the corona virus;
- 21) "Simple COVID-19 Patient" means a COVID-19 patient who does not show any symptoms of pneumonia or other severe COVID-19 symptoms;
- 22) "Antimicrobial solution" means an alcohol or chlorine compound used to clean items that are thought to be in contact with corona virus;
- 23) "Self-Isolation" means to isolate oneself, if one is or suspects to be exposed to COVID-19, by stopping physical contact with others in order to prevent the spread of the virus;
- 24) "Head or Deputy Head of an Institution" means an individual who manages an educational or training institution in a leading or deputy position;
- 25) "Offense" means a violation of the provisions of this Directive;
- 26) "Category of Offense" means to classify offenses as minor, simple, medium, high or very high, taking into account the severity of the harm in accordance with the provisions of this Directive, its subsequent negative impact, frequency and the level of punishment to be determined;
- 27) The masculine gender used also includes the feminine gender.

3. Limitations

This guideline applies to education and training institutions throughout the country.

ክፍል ሁለት

የተከለከለ ተግባራት እና የተጣሉ ግዴታዎች

4. የተከለከለ ተግባራት

- 1) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም የፊት ለፊት ትምህርትና ስልጠና ማከላለፍ ያለበትን ስልጠና ከመኖሪያ ቤቱ ውጭ ሆኖ ለማካሄድ የተሟላ ስልጠና ተረጋግጦ ውሳኔ /ፈቃድ ሳይሰጥ እንዲሁም አጠቃላይ የመመረቅ ማስተማር ስራውን በተሟላነት የማይረጉ የጥንቃቄ እርምጃዎችን ሳያከብር ወይም ሳይከተል ትምህርት ማከላለፍ ስልጠና ማካሄድ የተከለከለ ነው፤
- 2) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማንበረሰብ አባል ኮቪድ-19 እንዳለበት እያወቀ ወይም ከላይኛ ምልክቶች አምልጦ ወደ ትምህርትና ሥልጠና ተቋም ውስጥ መግባት፣ ከተቋሙ ማንበረሰብ ጋር መቀላቀል ወይም ሽይረሱ ወደ ሌሎች ሰዎች ሊተላለፍ በሚችልበት ሁኔታ ከሌሎች የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ማንበረሰብ አባላት ጋር መገናኘት የተከለከለ ነው፡
- 3) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማንበረሰብ አባል እንዲሁም ወደ ተቋሙ አገልግሎት ለማከፈትም ሆነ ለማግኘት የሚሞገግ ሰው ለሰላምታም ይሁን ለማንኛውም ዓላማ በእጅ መጨበጥ፣ ሆነ ብሎ የዕርስ በዕርስ አካላዊ ንክኪ ማድረግ የተከለከለ ነው፡
- 4) የአፍና አፍንጫማ ፈረሻ ማክክ ማድረግ፣ ቀሪ መሆኑ እስከመቃወም ድረስ እና ሥልጣን ባለው አካል በይፋ እስከመሟላቱ ድረስ ከመቻሉ እና ከመመገቢያ ሰዓት ውጪ በማንኛውም ቦታ ማንኛውም ሰው በትምህርትና ሥልጠና ተቋም ውስጥ የአፍና አፍንጫማ ፈረሻ ማክክ ሳያደርግ መቀሰቀስ በፍጹም የተከለከለ ነው፤
- 5) የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ውስጥ ተገልጋዮች በመቃመብት ጊዜም ይሁን በማንኛውም አካል አገልግሎቱን ሲያገኙ ቢያንስ ከአንድ ሙሽር በታች እንዳይጠጋጉ እና የአፍ እና አፍንጫ

ማሻፈሻ ሳያደርጉ አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ ወይም በአንድ ጠረጴዛ ከ3 ተገልጋዮች በላይ እንዲቀማሉ ማድረግ የተከለከለ ነው፡

- 6) የተቀደደ፣ ንጽህና ያልተጠበቀ፣ በአግባቡ ማሻፈን የማይችልና ተገቢ ባልሆነ ማልኩ የተደረገ የአፍና የአፍንጫ ማሻፈሻ ማክክ ማድረግና ማጠቀም የተከለከለ ነው፡
- 7) ከተማይታዎች ምግብ ቤት እና ከሌሎች ግቢ ውስጥ ካሉ ምግብ ቤቶች የሚጠጡት ፍራሬ ምግቦችን ለሌላ ለማንኛውም አካል አሳልፎ ማከጠት የተከለከለ ነው፡
- 8) ማንኛውም ተማሪ ወይም ሰልጣኝ ተቋሙን ለበት ከተማ ውጪ በግሉ ዕቅድ የተጓዘ እንደሆነ ቀድሞ የጉዞ ታሪኩን ተቋሙ ውስጥ ላለው ማከል ማስመዝገብ ያለበት ሲሆን ከጉዞ ማከል ራሱን በላይቶ ማቆያ ውስጥ ሳያቆይ ወይም ተሞራ ምሮ በሽታው እንደሌለበት እስኪረጋገጥ ድረስ በቀጥታ ከሌላው ማህበረሰብ ጋር መቀላቀል የተከለከለ ነው፡

Part Two

Prohibited Activities and Obligations

4. Prohibited Activities

- 1) It is prohibited to provide face-to-face education and training without permission from the relevant body and without complying with the general precautionary measures.
- 2) It is prohibited for any member of the Education and Training Institution community who is infected with the corona virus or suspects of being infected, to enter the Education and Training Institution, knowingly or unintentionally, to associate with the Institutional Community or to communicate with other members of the Education and Training Institution in a manner where the virus can be transmitted to other people.
- 3) It is forbidden for any member of the Education and Training Institution community and anyone who comes to the institution to shake hands for any reason or to make any physical or bodily contact with anyone.
- 4) No one shall be allowed to remove the mask from his or her nose and mouth, with the

exception of sleeping and eating hours, until the decision is made to stop wearing masks by the relevant authority and is made public.

- 5) Service recipients should not be less than one meter away from the next person and must use masks while receiving services. If sitting at a table, no more than three persons should sit at the table.
- 6) It is forbidden to use worn out, torn, or unhygienic and improperly applied masks.
- 7) It is prohibited to supply to anyone leftover food from student cafeteria or other campus food services.
- 8) Any student or trainee who plans to travel outside of the local vicinity must report his travel plans to the institution and upon return must self-quarantine himself or get tested for COVID-19 prior to socially mingling with the community.
- 9) ከቪድ-19ን ለመከላከል የማድረጉ የጥንቃቄ ማሳሰቢያዎችን ይዘው የተለጠፉት ማስታወቂያዎችን መቅደድ፣ ሌላ ማስታወቂያ ደርቦ ማለጠፍ፣ ማከላከል ወይም በሌላ ቁስ መጋረድ የተከለከለ ነው፡
- 10) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል በህክምና ባለሙያ የተረጋገጠ ምንም ዓይነት የኮቪድ-19 ምልክቶችና ስሜቶች ሳይኖሩት ሆነ ብሎ በሀሰት የኮቪድ-19 ታማሚነት በሚል በተቋሙ ላይ ስጋት ወይም ፍርሀት እንዲፈጠር ማድረግ የተከለከለ ነው፡
- 11) ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል በተቋሙ ላይ ወይም በሌላ ግለሰብ ወይም ቡድን ላይ አሉታዊ የስነ-ልቦና ይሁን የሚከሰቱ ወይም ኢኮኖሚያዊ ጭንቀት ወይም ጉዳት የሚፈጥር ከኮቪድ-19 ጋር የተያያዙ ሚጃዎችና አስታያዮችን በሚጃ ሚጋቸው ሆነ በማንኛውም ማልኩ ማስረጫ የተከለከለ ነው፡
- 12) ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል አላስፈላጊና በሳይንስ ያልተረጋገጡ የኮቪድ-19 ሚጃዎችና

- አስታያየቶችን በሚጃ ሚኒስቴር ሆነ በማንኛውም መልኩ ማስረጃ የተከለከለ ነው፡
- 13) ማንኛውም ሰው ወደ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ሲገባ በረሀይ ባለው የመቅት ማሳኪያ ሳይለካና ሳያረጋግጥ መግባት የተከለከለ ነው፡
- 14) የተሟላ የመዝናኛ፣ ስፖርት ወዘተ. በመጥለክት
- ሀ. ማንኛውም የአካል ቅርረብንና ንኪኪን የሚፈልጉ የተሟላ የቤት ውስጥ ከቤት ውጭ ያሉ መዝናኛዎች፣ የመዝናኛ ማሪያዎችና ጭታዎች በማንኛውም ደረጃ የሚደረግ የቡድን ስፖርት ወዘተ. መድረግ የተከለከለ ነው፡
- ለ. ተሟላ በግል ካልሆነ በስተቀር የቡድን ስፖርት ማሳራት አይፈቀድም፡
- ሐ. በተቋማት ውስጥ የሚደረጉ የስነ-ጽሑፍ ምሽቶችና የተለያዩ የመዝናኛ ማሳሰቦች የተከለከሉ ናቸው፡
- መ. በግቢ ውስጥ ባሉ ላውንጆችና መዝናኛ ቦታዎች የሚገኙ የቤት ውስጥ መዝናኛ ጭታዎችን መድረግ የተከለከለ ነው፡
- 15) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል በግልም ሆነ በቡድን በማንኛውም መልኩ የተቋሙን ሠላማዊ የመሣሪያ መስተረፃ ሂደት የሚያወክል እንቅስቃሴና ተግባራትን ማቆም፣ ሚዲያዎች መስተባበር፣ መስተባበር የተከለከለ ነው፡
- 16) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል በግልም ሆነ በቡድን ፖለቲካ፣ ኃይማኖት ወይም ብሔር ተኮር የግጭት መንስኤና አባባሽ የሆኑ፣ አለመግባባትና ጥርጣሬ የሚፈጥሩ እንቅስቃሴዎችና ተግባራትን ሚዲያም የተከለከለ ነው፡
- 9) It is prohibited to tear, erase, damage or cover any posted Covid-19 announcement or material on any notice board.
- 10) It is prohibited for any member of the Education and Training Institution community to cause fear or intimidation on institutional premises under false premises that he/she is infected by CVD-19 without certification by a medical professional.

- 11) Any member of the Education and Training Institution community is prohibited from disseminating disturbing information and/or comments related to CVD-19 on the Internet or on any other social media that may cause psychological, social or economic hardship or harm to the institution, individual or group.
- 12) It is prohibited for any member of the Education and Training Institution community to disseminate unnecessary and/or unsubstantiated COVID-19 related information and/or comments on the Internet or on social media.
- 13) It is forbidden for anyone to enter an educational and training facility without submitting to required temperature check at the entrance.
- 14) Regarding student recreation and sports:
- Indoor and outdoor recreation, recreational equipment, games or sports that require physical closeness or contact are prohibited.
 - Students are not allowed to play group sports except individual activities that don't require any physical contact with others.
 - Entertainment and/or social gatherings (during the day or evening) are prohibited.
 - Indoor entertainment in campus lounges and recreation areas is prohibited.
- 15) It is prohibited for any member of the Education and Training Institution community to individually or collectively plan, carry out, coordinate or collaborate in activities that disrupt the peaceful teaching and learning process of the institution.
- 16) It is prohibited for any member of the education and training community to personally or collectively engage in activities that are politically, religiously or ethnically motivated, causing or encouraging conflicts, misunderstandings, and/or suspicions.

5. የተጣሉ ግዴታዎች

- 1) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ኮቪድ-19ን በመከላከል ትምህርትና ስልጠና መስጠት የሚችልበትን አጠቃላይ ሁኔታ የሚደነግግና ከዚህ መሠረት ጋር የተጣጣመ ማንኛውም የሚጋጀት፣ የመስተዋወቅና የመስፈጸም ግዴታ አለበት፡

- 2) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ከሺያ-19 ወረርሽኝን በመከላከል ትምህርትና ስልጠናን ለማስቀጠል በየደረጃው የሚያስተባብር ግብረ-ኃይል የሚደራጀት፣ የግንኙነት ማሰማራት የሚዘጋጀትና ለተጠቃሚዎች ምቹ በሆነ መንገድ የማስተዋወቅ ግዴታ አለበት፡፡
- 3) ቢሮዎች፣ ለመሆኑ ማስተማር የሚጠቀሙት ክፍሎች፣ ቤተ-መጽሐፍትና ቤተመሠረቶች፣ የተማሪዎች መደሪያ ክፍሎች በየቀኑ ከተቻለም ከዚያ በታች በሆነ ድግግሞሽ የሚጻፉና በቂ አየር የሚዘዋወርባቸው እንዲሆኑ የሚደረግ ግዴታ አለበት፡፡
- 4) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ትምህርቱ ከመጀመሩ በፊት በቂ ውሃ፣ ከእጅን ከሲንጃ የሆኑ የእጅ መታጠቢያዎች፣ ልብስ ማጠቢያዎች፣ ልብስ ማስጫወቻ፣ መጻዳጃ ቤቶች የተሟሉ መሆናቸውን የሚገልጽ ግዴታ አለበት፡፡
- 5) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም በቂ የህክምና ባለሙያዎች ያሉትና በየደረጃው ህክምና እና መድኃኒት መስጠት የሚችል ክሊኒክ የሚዘጋጀው ግዴታ አለበት፡፡
- 6) የመኝታና የምግብ አገልግሎት የሚሰጡ የትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ተማሪዎችን መልሰው ከመቀበላቸው በፊት በየካምፓሱ እንደሆኑታው የመቆያና የለይቶ መቆያ (Quarantine and Isolation Center) እና አገልግሎት ማስጨማሪያ ማስገልጽ የሚዘጋጀው አለባቸው፡፡ ለዚህም ከጤና ተቋማትና ሌሎች ከመጥላክ ታችው ተቋማት ጋር በቅንጅት መስራት ይኖርባቸዋል፡፡
- 7) የትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የተቋሙ ተማሪዎች /ሠልጣኞች፣ መምህራን፣ የአስተዳደር ሠራተኞች፣ የአፍና አፍንጫ መሻፈሻ ማከክ በተመጣጣኝ ዋጋ እንዲያገኙ ሁኔታዎችን እንዲያመቻቹ ይመካራል፡፡
- 8) ከሺያ-19ን ለመከላከል የሚደረጉ ጥንቃቄዎችን ለሁሉም ተማሪዎች/ሰልጣኞች፣ መምህራንና አስተዳደር ሠራተኞች በቂ ግንዛቤ የመፍጠር፣ በግልጽ በሚታዩ ቦታዎች በሺያ-19 ማከላከያ፣ በጽሑፍ ማሳጠፍ አግባብ ባለው መንገድ መልዕክት የማስተላለፍ ግዴታ አለባቸው፡፡
- 9) በቂ፣ የግል መከላከያ ቁሳቁሶችን (PPE) የሚጠቀሙ እና ግንዛቤ ያላቸው የጽዳት ሠራተኞች እንዲኖሩ የሚደረግና በአግባቡ እያጸዱ ስለመሆናቸው የመቆጣጠር ግዴታ አለባቸው፡፡

- 10) ከሺያ-19 ልዩ ባህሪ ያለው አንጻር በቂ የግል መከላከያ (ማከክ፣ ጓንት፣ ቆሻሻ ማጠራቀሚያ ቅርጾች...ወዘተ) ለጽዳት የሚያስፈልጉ ቁሳቁሶችን (ሰሙ፣ ጸረ-ተህዋሲያን ኬሚካል/ቴክኖሎጂ...ወዘተ) ቀድሞ የሚዘጋጀትና በመደበኛነት ጊዜና ሁኔታ የሚሰጥ ግዴታ አለበት፡፡

5. Obligations

- 1) All educational and training institutions are obligated to prepare, promote and implement a manual in accordance with this directive that stipulates the general conditions for the provision of education and training to protect members from the spread of COVID-19 epidemic.
- 2) Every education and training institution is required to create a task force at all levels to organize and coordinated efforts and communicate in a user-friendly manner in order to curtail the spread of CVD-19 epidemic.
- 3) Offices, classrooms, libraries, laboratories, and student dormitories shall be cleaned and ventilated at least on a daily basis.
- 4) Every education and training institution is required to ensure that sufficient water, touch-free hand washes, laundry, and toilets are provided prior to the commencement of the teaching and learning process.
- 5) All educational and training institutions are responsible for setting up a basic clinic that has adequate medical staff and can provide basic treatment and medication.
- 6) Education and training institutions that provide dormitory and food services must set up Quarantine and Isolation Center and Service Centers on every campus before accepting students. To this end, they need to work in collaboration with health offices and other relevant institutions.
- 7) Every educational and training institution is advised to widen opportunities for the students / trainees, teachers, employees and administrative staff to get masks with affordable price.
- 8) All education and training institutions have the duty to provide clear and adequate information and post notices in strategically important locations through written and video displays to inform their students / trainees, teachers and administrative staff in order to prevent COVID-19.
- 9) Education and Training Institutions have the duty to ensure that there are adequate, knowledgeable and

efficient janitorial service providers and to monitor them properly.

- 10) Due to the special characteristics of Covid-19, Education and Training Institutions are required to prepare adequate personal protective equipment (masks, gloves, garbage cans, etc.) and cleaning materials (soap, antimicrobial chemicals, appropriate technology, etc.) and ensure that they are made readily available and safely stored.
- 11) በቂ የፍሳሽና የደረቅ ቆሻሻ ማከማቻ ሥርዓትና ሙረተ ልማት የሚዘጋጀት ኃላፊነት አለበት፡፡
- 12) የሰው እንቅስቃሴ የሚዘጋጅው አካባቢዎች፣ በብዙ ሰው የሚካከሉ የጋራ ማልገያዎች፣ ጠረጴዛዎች፣ እጅታዎች፣ ቁሳቁሶች ...ሙል በታዎችና ዕቃዎች በየቀኑ በጸረ-ተህዋሲያን ኬሚካሎች ወይም 70 በመቶ አልኮል በሆነ የማከፀዳት ግዴታ አለበት፡፡
- 13) መሥሪያ ክፍሎች፣ የተሟሟ ማድረጃ፣ ቤተ-መከራና ወርክ ሾፖች፣ ቤተ መጽሐፍት፣ ምግብ ቤትና ማህል አገልግሎት ማኬ አካባቢዎች በቂ የአየር ዝውውር ያለባቸው እና በአግባቡ የሚጸዱ መሆን አለባቸው፡፡
- 14) የትምህርትና ስልጠና ተቋም የቆሻሻ ማጠጋጠሚያ ቅርጾች የያዙት ቆሻሻ ከተደፋ በኋላ ወደ ነበሩበት ቦታ ወይም ክፍሎች ከመላላቸው በፊት በጸረ-ተህዋሲያን ማቆ ሴሚክል ወይም ቴክኖሎጂ የጸዱ መሆናቸውን የሚረጋገጥ ግዴታ አለበት፡፡
- 15) የእጅ መታጠቢያዎችን ግቢ መግቢያ በር አካባቢ፣ በቢሮዎች፣ በቤተ-መጽሐፍት፣ ምግብ ቤቶች፣ መግቢያ በሮች አካባቢና ከፍተኛ የሰው እንቅስቃሴ በሚገኝባቸው ቦታዎች ላይ ከበቂ ወቅት ሳይሆን ወይም ሳይታይ ዘር ከተሟሟ ተቆጣጣሪዎች ጋር የሚዘጋጀት ግዴታ አለበት፡፡
- 16) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማኅበረሰብ አባልና ማንኛውም ወደ ተቋሙ ግቢ የሚገባ ሰው የአፍና የአፍንጫ ማሻፈሻ ማከክ ማድረጉን የሚቆጣጠር ግዴታ አለበት፡፡
- 17) ማንኛውም በትምህርትና ሥልጠና ተቋም ውስጥ የሚጠቀሰው ሰው የሚደረገው የአፍና የአፍንጫ ማሻፈሻ ማከክ ያልተቀደደ፣ ንጽህናው የተጠበቀና በአግባቡ ማሻፈን የሚችል መሆኑን የሚረጋገጥ ግዴታ አለበት፡፡

- 18) በመሥሪያ ክፍል ሁሉም ሰው የአፍና የአፍንጫ ማሻፈሻ ማከክ አድርጎ የተሟሟች አቀማመጥ ከሚፈጸም ሰሌዳ እና ከፊት ረድፍ ማከል ቢያንስ ሁለት ሜትር ርቀት የሚኖረው ሆኖ በተሟሟች ማከክ ቢያንስ አንድ ሜትር ርቀት እንዲኖረው መደረግ አለበት፡፡
 - 19) በቤተ-መከራና በቤተ መጽሐፍት በጠረጴዛ ማከክ 1 ሜትር ርቀት መኖሩን እና ተሟሟቹ ማከክ ማድረጋቸውን ሚረጋገጥ አለበት፡፡
 - 20) በመጣ ቢያ አዳራሾች ተሟሟች እጅ ሲታጠቡ፣ ሲለሰፉና ሲመጡ ተገቢውን ርቀት ማከበቃቸውን ሚረጋገጥ ክትትል ማድረግ ግዴታ አለበት፡፡
 - 21) አካላዊ ርቀትን የበለጠ ለማከበቅ መጣ ቢያ ሰዓትን የሚረዝም፣ ተጨማሪ የማኅበራዊ ክፍሎችን የሚፈጽሙ፣ የገጽ ለገጽ ትምህርትና ስልጠና ሰዓትን የማሳጠር (40 ደቂቃዎች የሚደረግ)፣ ሁሉም ቤተ-መጽሐፍት፣ ቤተ-መከራ፣ ምግብ ቤቶች ሥራ ላይ እንዲውሉ መደረጋቸውን እና በመሉ አቅማቸው አገልግሎት ማከጠት መቻላቸውን የሚረጋገጥ ግዴታ አለበት፡፡
- 11) Institutions are responsible for the development of adequate drainage and solid waste disposal systems and infrastructure.
 - 12) Areas where there is much human activity, commonly used utensils, tables, desks, door handles, and furniture must be sanitized daily with standard disinfectant /sodium hypochlorite / calcium hypochlorite/ hypochlorous acid or solution with 70% alcohol content.
 - 13) Classrooms, dormitories, laboratories and workshops, libraries, cafeterias, etc. should be ventilated and cleaned.
 - 14) It is mandatory to ensure that waste containers, once emptied, are cleaned with antimicrobial chemicals before they are returned to the rooms.
 - 15) It is mandatory to provide hand-washing facilities with sufficient water, soaps and sanitizers near entrances to campuses, offices, libraries, cafeterias, and areas of high human traffic with constant supervision.
 - 16) It is the duty of the Education and Training Institution to monitor and ensure that everyone entering the premises is wearing a mask appropriately.

- 17) All Education and Training Institutions are required to monitor and ensure that every person entering the premises is wearing a clean and untorn mask at all times.
- 18) As everyone in the calassroom wears mask, the distance between the wall and front row in the classroom should be at least two meters, and at least one meter between students.
- 19) Library, laboratory and other tables should be set at least one meter apart and students using these facilities should wear proper masks.
- 20) Ensuring and monitoring the proper distance of students while queuing, washing hands and eating in dining halls is strictly required.
- 21) In order to maintain a healthy physical distance, required actions include extension of dining time, arranging for additional reading rooms, shortening of face-to-face teaching and learning time (limiting it to 40 minutes), ensuring that all libraries, laboratories, and food service facilities are fully operational during service hours.
- 22) ማንኛውም አካላዊ ቅርርብንና ንክኪን የሚፋጥሩ ስፖርታዊ ውድድሮችና ጭታዎች እንዳይካሄዱ የሚቀጥሉ ግዴታ አላበት፡፡
- 23) በመግቢያና መውጫ አካባቢ መጽሐፍት እንዳይፈጠሩ አሚራጭ የግቢና የህንጻ መግቢያና መውጫቸውን ማዘጋጀት አላበት፡፡
- 24) የኮቪድ-19 ተጠርጣሪን የመለየትና የማከም ሥራዎችን በሚከተሉት ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም -
 - ሀ. በሁሉም መግቢያዎች የመቀት ማሳኪያዎችን በማጠቀም ሚጃዎችን የማሳባሰብና ከማስተባበሪያ ግብረ ኃይሉና ከመጋከሉ ጋር በመቀናጀት የክትትል ሥራ የማስራት ግዴታ አላበት፡፡
 - ለ. የመቆያና የለይቶ መቆያ መካከል (Quarantine and Isolation centers) የማዘጋጀት ተጠርጣሪ ሲገኝም ከሚከተሉት ተቋማት ጋር በመሆን የማከታተል፣ የተሟላ ባለሙያ ያለው ክሊኒክ የማዘጋጀት ግዴታ አላበት፡፡
 - ሐ. ማንኛውም የመከላከያ አካል ችግር የተከሰተበት የትምህርትና ስልጠና መካከል ሰብአዊነት ወዲያው ተለይቶ ተገቢው ክትትል የሚደረግበት ስርዓት

- የሚደረግበትና የሚቀጥሉ ግዴታ አላበት፡፡
- መ. ከሚከተሉት ተቋማት አንዱ የሆነ ኮቪድ-19 መከላከልና የሚቀጥሉ ሥራ ከሚከተሉት አካላት ጋር ፈጣንና ሚዛናዊ የግንኙነት ስርዓት የሚቀጥሉና ሁል ጊዜ አገልግሎት ላይ ያለ መሆኑን የሚረጋገጥ ግዴታ አላበት፡፡
 - ሠ. ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ማከበሪያ አካል የሆነ ግለሰብ ኮቪድ-19 ያለበት መሆኑ ሲጠራጠር ወይም በምርመራ ሲረጋገጥ እና ቀላል ህመም ሁኔታ ካሳየ በቤት ውስጥ ወይም በተዘጋጁት ለይቶ መቆያዎች እንዲቆይ የሚደረግና ከሚከተሉት ተቋማት ጋር በመቀናጀት የማከታተል ግዴታ አላበት፡፡
 - ረ. ከኮቪድ-19 ተጠርጣሪ ወይም ታማሚ ጋር ንክኪ ያለባቸው ሆነው የተለዩ መምህራንና የአስተዳደር ሠራተኞች በቤታቸው እንዲቆዩ የሚደረግና ተሟዋችን በግቢው ውስጥ ወደተዘጋጀው ለይቶ መቆያ የማገባትና ከሚከተሉት ተቋማት ጋር በመቀናጀትና በሰለጠኑ የሚቀጥሉ ግዴታዎች ጋር የማከታተል ግዴታ አላበት፡፡
 - ሰ. ማንኛውም የኮቪድ-19 ታማሚ መሆኑ በምርመራ የተረጋገጠ ግለሰብ ከባድ የህመም ምልክቶችን ካሳየ በተቋሙ እና በሚከተሉት የተለዩ የሚከተሉት ክትትል እንዲደረግ ግዴታ አላበት፡፡
 - ሸ. ማንኛውም ኮቪድ-19 በሽታ አለብኝ ብሎ እራሱን የሚጠራ ወይም በሽታው አለበት ተብሎ የሚጠራ የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማከበሪያ አካል እና ስለሙሩ የሚወቅ ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ማከበሪያ አካል በተቋሙ ላይ ያለውን ሁሉም ሰራተኛ ለተቋቁመው ከል የማወቅ ግዴታ አላበት፡፡ በተመሳሳይ ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ይህንኑ ሚጃ ለሚገኝ ስቴር፣ ለኢትዮጵያ ንብረተሰብ ጤና ኢንስቲትዩት፣ እና በተዋረድ ላሉ ቢሮዎች በአቅራቢያው ለሚገኙ የሚከተሉት ተቋም ወይም ባለሙያ በወቅቱ የማወቅ ግዴታ አላበት፡፡
- 22) It is mandatory to prohibit all sports and games that can cause close physical proximity and contact.
 - 23) Alternative entrances and exits should be provided to prevent congestion at entrances and exits.
 - 24) In regard to identification and treatment of COVID-19 suspects: all Educational and Training Institutions:

- a. All Education and Training Institutions shall collect health data using temperature sensors at all entrances and inform and follow-up with the coordinating task force and the center.
- b. All Education and Training Institutions shall set up quarantine and isolation centers to place and follow-up individuals suspected of being infected. It is mandatory to set up a fully equipped and functional clinic in conjunction with relevant local health institutions.
- c. All Education and Training Institutions shall set-up a system that would immediately separate, address and follow-up on individuals on campus who may exhibit respiratory problems.
- d. All Education and Training Institutions shall establish a fast and regular communication system with relevant health authorities and the CVD-19 prevention and control bodies and ensure that it is always in a ready mode.
- e. Any member of the education and training community if suspected of or is diagnosed to have the corona virus, is required to remain under the care of health professionals and comply with the instructions and requirements of the health authorities.
- f. Teachers, staff or administrators who may have contact with a COVID-19 suspect or patient are required to self-isolate at home and to place suspected or diagnosed students in an on-campus isolation center and properly follow-up in collaboration with relevant health facilities and trained health professionals.
- g. Any diagnosed COVID-19 patient should be treated and monitored only at off campus health facilities.
- h. Any member of the Education and Training Institute community who suspects he/she may have contracted the virus or suspects someone on campus may have the virus has the obligation to report the case to any task force member organized for this purpose. Similarly, the Education and Training Institute is required to

ቀ. ማንኛውም ወደ የትምህርትና ሥልጠና ተቋም አገልግሎት ለማግኘት የሚሞከሩ ተገልጋዮች በዚህ መመሪያ መሰረት ሽይረሱን ለመከላከል የሚያስችሉ የንፅህና መጠበቂያ ቁሳቁሶችን የመጠቀም አፍና አፍንጫማሽፈኛ መክከል የማድረግ፣ በአገልግሎት መክፈታቸውን

- ሁለት የአዋቂ እርምጃ ተራርቀው የሚቆሙ ወይም የሚቀመጡ ግዴታ አለባቸው፡
- በ. ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ተገልጋዮች አንድ ማቅረብ ተራርቀው የሚቆሙትን በታ ምልክት የማድረግ የሚቀጥጡ ሥራዎችን አለባቸው፡
- 25) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም የትራንስፖርት አገልግሎት ሲሰጥ በህግ በተወሰነው የሚገኝ አቅም ልክ ሰዎችን የሚገኝ፣ የአፍ እና አፍንጫማሽፈኛ ያለደረጉ ሰዎችን አገልግሎት ያለመስጠት፣ ተሽከርካሪውን ቢያንስ በቀን ሁለት ጊዜ በጸረ-ተህዋሲያን ኬሚካል ወይም ቴክኖሎጂ የሚጽዳት፣ መከላከያን በመክፈት በተሽከርካሪው ውስጥ በቂ የአየር ዝውውር እንዲኖር የማድረግ እና በዘርፉ በመመሪያ የሚወጡሎች መወሰድ የሚገባቸውን የጥንቃቄ እርምጃዎች የመተግበር ግዴታ አለባቸው፡
- 26) በትምህርትና ሥልጠና ተቋም ግቢ ውስጥ የሚገኙ የገንባታ ፕሮጀክት አሠሪዎች በገንባታ ሳይቶች ላይ አስፈላጊውን ንጽህና ለመጠበቅ የሚረዱ እንደ ውሃ፣ ሳሚ፣ የአፍ እና አፍንጫማሽፈኛ፣ ሳኒታይዘር ወይም አልኮል፣ የሚቀጥ መሳሪያ መሳሪያ እንዲሁም የጸረ-ተህዋሲያን ግብዓት የሚቆረብ ወይም የመጥፋትና የመጠቀም ሰራተኞቻቸው በተቻለ መጠን ርቀታቸው ጠብቀው እንዲሰሩ የማድረግ፣ በግቢ ውስጥ የሚራቸውን ለንኪኪ የሚያጋልጡ እቅስቃሴዎችን የማይደብ እንዲሁም በኮንስትራክሽን ዘርፍ የኮቪድ 19 ወረርሽኝ ተጋላጭነትን ለመከላከል፣ ዝግጁነት ለሚጋገጥና ምላሽ አሰጣጥ ሁኔታን በተመለከተ የሚወሰኑ የጥንቃቄ እርምጃዎች የመክበር እና የመከላከል ግዴታዎች አለባቸው፡
- 27) ማንኛውም በትምህርትና ሥልጠና ተቋም ውስጥ የመግባቱን ቦታ፣ የሱፐር ማርኬት፣ የሱቅ፣ የወጠት ሳሎን፣ የፎቶ ኮፒና የጽሕፈት መሣሪያዎች አገልግሎት ላይ የተሰማሩ አካላት በሰራተኞቻቸው እና ተገልጋዮቻቸው መካከል ሁለት የአዋቂ እርምጃ ወይም የሁለት ማቅረብ ርቀት እንዲኖር የማድረግ፣ የአፍ እና አፍንጫማሽፈኛ ማድረጋቸውን የሚቀጥጡ፣ በሽታውን ለመከላከል የሚያስችሉ አስፈላጊ ነገሮችን የመከጋጀት፣ ለሰራተኞቻቸው የበሽታውን ስርጭት ለመገታት የሚረዱ የጥንቃቄ

ቁሳቁሶችን የማቅረብ፣ በአንድ ጠረጴዛ ከሶስት ሰው በላይ አለማቀማት ሌሎች በአገልግሎቱ ዘርፉ የሚጠጡ መሣሪያዎችን የመተግበር ግዴታ አለባቸው።

28) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ኮቪድ-19ን ምክንያት በማድረግ የመሣሪያ ማስተላለፍ ሂደቱና ጥራቱ እንዳያስተዳድር፣ በተሟዋችም ላይ አላስፈላጊ ጭነት እንዳይፈጠር የተቋሙ አቅም ነባራዊ ሁኔታ በፈቀደ ማጠን አገልግሎቱን የማጥቃትና ክትትል የማድረግ ኃላፊነትና ግዴታ አለበት፡

report the case to the Ministry of Health, the Ethiopian Institute of Public Health, the nearest health facility or health professionals, in a timely manner.

- i. In accordance with this Directive, all service recipients and providers who come to the Education and Training Institutions are required to use hygienic materials to prevent the spread of the virus, and while waiting for service to stand or sit at least two feet from the next individual.
- j. Every Education and Training Institution has the obligation to monitor and ensure service recipients stand apart by marking one-meter distances on surfaces.

25) When any Education and Training Institution provides transportation services, do not exceed the legal capacity for loading people; do not provide services to people who do not use masks properly; cleaning the vehicle at least twice a day with antimicrobial chemicals or technology, opening windows and providing adequate ventilation is required. It is also mandatory to take other precautionary measures as directed.

26) Construction project workers on the premises shall provide water, soap, mask, sanitizer or alcohol, thermometer and anti-bacterial cleaners to maintain the necessary hygiene at the construction sites. They have the duty to respect, enforce, and take key precautionary measures to prevent exposure, ensure readiness, and respond to exposure as needed.

27) Any person operating campus food services, shops, photocopy services and stationeries shall ensure that all employees and clients stand at least

two meters apart from each other and that all wear masks and take the necessary measures to prevent the disease. No more than three persons may sit at any table with other precautionary measures taken to prevent the spread of the disease.

28) Any Education and Training Institution shall have the responsibility and obligation to facilitate and supervise its services to the extent possible in order to ensure that the teaching and learning process is not disrupted and that unnecessary pressure is not placed on the students.

29) ማንኛውም ተቋም የመሣሪያ፣ የማድረግ፣ የቤተ-መከላከያ፣ የወርክሾፕ፣ የቤተ-መጽሐፍት፣ የምግብ ቤት፣ የክሊኒክ፣ የለይቶ ማቆያ ማከል...ወዘተ ሕንጻዎች ጥገና ኮቪድ-19 የማላከልና የጥንቃቄ ተግባራትን ታሳቢ በማድረግ ተሟዋችን ማለጥ ለመቀበል ጥሪ ከማድረጉ በፊት የማጠናቀቅ ግዴታ አለበት፡፡

30) ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም በተረጋገጠ ዕውቅና ባለው ከተህዋሲያን ሙያ ስራ ስር ወይም ቴክኖሎጂ ግቢውን፣ አገልግሎት ማጣጫ ማከላከልና ማድረግና መሣሪያ ህንጻዎችን፣ ቤተ-መከላከያና ዎርክሾፖችን፣ ሌሎች የጋራ ማልገያ ሕንጻዎችንና በታዎችን ተሟዋች ወደ ተቋሙ ግቢ ከመግባታቸው በፊት የሙያዊ ግዴታ አለበት፡፡

31) የተሟዋች ቅበላ ጥሪ

ሀ. ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ለሚለጥ ቅበላ የተሟዋች ቅበላ ጥሪ ከማድረጋቸው በፊት ቅድመ ዝግጅታውን በአግባቡ ስለማጠናቀቃቸው ከሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚስቴር ወይም ውክልና ከተሰጠው አካል ፈቃድ የማግኘት ግዴታ አለበት፡፡

ለ. ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም የተሟዋች ቅበላ ጥሪ ማድረግ የሚችለው የተሟዋችን ብዛትና የተቋሙ መሠረተ ልማት ታሳቢ በማድረግ ቢያንስ በሶስት ዙር ነው፡፡ በልዩ ሁኔታ በሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚስቴር ካልተፈቀደ በስተቀር ለሚለጥ ቅበላ ሁሉን ተሟዋች በአንድ ጊዜ መጥራት የተከለከለ ነው፡፡

32) የተማሪ መረጃን ተደራሽ ማድረግ

ሀ. ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ተመራጭ ኮቪድ-19 ለመከላከል በግቢ ውስጥ ስለሚደረጉ ጥንቃቄዎች በቂ መረጃ እንዲኖረው የተለያዩ የመረጃ መንገዶችን በማጠቀም ተደራሽ ማድረግ ይኖርበታል፡፡

ለ. እንደተቋሙ ባራዊ ሁኔታ ለሁሉም ተመራጭ በጽሑፍ የተዘጋጀ አጭር ኮቪድ-19ን ለመከላከል የሚያስችሉ የጥንቃቄ መልዕክቶችን የየዘ ጽሑፍ በበየነ መረብ እንዲደርስ ማድረግና በየተመራጭዎቹ ዶሮም ውስጥ በቋሚነት መላጠፍ ይኖርበታል፡፡

ሐ. በተመራጭ ጥሪ ወቅት በጉዞና በግቢ ውስጥ በአጠቃላይ ማድረግ ስለሚገባቸው ጥንቃቄዎች በሁሉም የማኅበራዊ መንገዶች በተለይም በተቋሙ በየነ መረብ ላይ ዝርዝር ጉዳዮችን እንዲያወቁ የማድረግ ግዴታ አለበት፡፡

33) የግቢ መግቢያ በር ፍተሽ

ሀ. ማንኛውም ፈታሽ የእጅ ጓጓት፣ የአፍና የአፍንጫሽፈኛ ማክክ የማድረግ ግዴታ አለበት፡፡

ለ. ተመራጭ ወደ ግቢ ሲገቡ የያዙትን ሻንጣ በራሳቸው እየከፈቱና በውስጡ ያሉትን ዕቃዎችና አልባሳት በዝርዝር ለሚፈትሽ ሰው እንዲያሳዩ የአካል ንኪኪ በመይኖር መልኩ መከናወን አለበት፡፡

29) Facilities including dormitories, laboratories, workshops, libraries, cafeteria, clinics, isolation centers, etc. shall first be renovated and ready for service prior to announcing readiness to enroll students.

30) All Educational and Training Institutions are required to thoroughly clean service centers, dormitories, laboratories, workshops, and other common facilities with anti-bacterial disinfectors prior to students and staff enter the premises.

31) Student Admissions

a. All Education and Training Institutions must obtain permission from the Ministry of Science and Higher Education or its delegated body by completing the pre-preparation process prior to enrolling students.

b. All Education and Training Institutions can only call for admission after taking careful review of its size and readiness of its infrastructure. When certified to open, it may call in its students in three rounds. It is forbidden to call all students at the same time, unless otherwise permitted by the Ministry of Science and Higher Education.

32) Providing complete information

a. All Education and Training Institutions should use a variety of information modalities to ensure that students and staff have clear, adequate and timely information on campus protection against COVID-19.

b. Depending on the prevailing situation, a written version of COVID-19 prevention and protection information should be posted on the institution's website and sufficient COVID-19 related information should be posted regularly in each dormitory.

c. As students are invited to their campuses, Institutions have the obligation to inform students on what they should be aware of and the precautionary measures they are required to take during their travel. Such information should be provided on campus in all media, especially on the institution's website.

33) Campus entrance inspection:

a. Any entrance inspector should wear hand gloves and proper masks.

b. When students enter the campus, they must open their own luggage themselves and show it to the inspector in detail.

ሐ. የግድ በፈታሽ እጅ ማታየት ያለባቸው ሆኖ ሲገኝ ፈታሽ ግለሰብ ለእያንዳንዱ ፍተሽ የእጅ ማጽጃ ሳኒታይዘር ወይም 70 በመቶ የሆነ አልኮል በማጠቀም ወይም ለአንድ ተመራጭ ፍተሽ አንድ ጓጓት በማጠቀም የሚፈትሽ ይሆናል፡፡

መ. የተመራ ማታወቂያን ማሳየትን በሚመለከት በሪጅስትራርና በትምህርት ክፍል በጋራ የተረጋገጠ የተመራዎች ስም ዝርዝር መሠረት ተመራዎች ማታወቂያቸው እያሳዩ የሚገቡ ይሆናል፡፡

ሠ. ማንኛውም ተመራ ማታወቂያውን ለፈታሽ ወይም ለጠየቀው ህጋዊ አካል በግልፅ የማሳየት እንጂ በእጅ አሳልፎ ማሰጠት የተከለከለ ነው፡፡

ረ. የዲሲፕሊን ክስ ወይም ሌላ የተመራውን ማታወቂያ የሚፈልግ ጉዳይ ሲያጋጥም ማታወቂያን ሳይቀበሉ የተመራውን ሙሉ ስምና

ሙሉወቂያ ቁጥር በመጥቀስ ወይም አሜሪካ ትክክለኛነት በመጥቀም የሚፈጸም ይሆናል፡፡
 ሰ. ማንኛውም ሰው ወደ ትምህርትና ስልጠና ተቋም ግቢ ሲገባ የሰውነት መቆጣጠር በመቆጣጠር ማከላከያ መሣሪያ የሚላካ ሲሆን የልኬቱ ውጤት ወደ ኮቪድ-19 ጥርጣሬ የሚያመራ ከሆነ ከትንሽ ቆይታ በኋላ በድጋሚ በማላካት አሁንም መቆጣጠር ከፍ ብሎ የሚገኝ ከሆነ በለይቶ መቆያ ማዕከል የመቆየት ግዴታ አለበት፡፡

34) የምዝገባ ዝግጅት

ሀ. የተቋሙ ሪጀስትራር ከትምህርት ክፍሎች ጋር የተናበበና የተጣራ በትምህርት ላይ የሚገኙትን የተመረቃዎች ዝርዝር ቀድሞ በመዝጋጀት የትምህርት ክፍላቸውን፣ ሙሉወቂያ ቁጥራቸውን፣ የትምህርት ዓመታቸውን፣ ጾታ እና ማሳል ሚዲያዎችን በመግለጽ መልኩ በመዝጋጀት በተፈረመሽኝ ደብዳቤ በሁሉም ጾታ ማህተም ያረፈበትን ሚዲያ በበየነ ሚዲያ ለተመረቃዎች፣ ለተመረቃዎች አገልግሎት፣ ለግቢ ጥበቃና ደህንነት እና ለሚኒስቴራቸው አካላት እንዲደርስ የሚደረግ ግዴታ አለበት፡፡

ለ. በተለያዩ ምክንያቶች በተቋሙ ተመዝግው ትምህርትና ስልጠና መቀጠል የማይችሉትንና የሌለባቸውን ተመረቃዎች ቀድሞ ለይቶ ለተመረቃዎች አገልግሎት፣ ለግቢ ጥበቃና ደህንነት እና ለሚኒስቴራቸው አካላት እንዲደርስና ተመረቃዎቹም እንዲያውቁት መደረግ አለበት፡፡

ሐ. በተለያዩ ምክንያት ውሳኔ ያላገኙና በውጤት ማስ ምክኒያት መመዝገብ የማይችሉትን ተመረቃዎች ለይቶ ለመልሶ ቅበላ የተመረቁ ጥሪ ከመደረጉ በፊት በሚኒስቴራቸው አካል ውሳኔ አግኝቶ ተመረቃዎቹም ቀድሞው እንዲያውቁት መደረግ አለበት፡፡

መ. የተመረቃዎች ወደ ግቢ ከመግታቸው በፊት ባሉበት ቦታ ሆነው የተሟላ ምዝገባ መደረግ እንዲችሉ የሚኖሩበትን የኮርስ ዝርዝር የያዘ መመዝገቢያ ፎርምት (Registration Slip) በመዝጋጀት በተቋሙ ድረ ገጽ ላይ መቀመጥ ወይም በበየነ ሚዲያ አሜሪካ ለተመረቃዎች እንዲደርስ መደረግ አለበት፡፡

ሠ. የሪጀስትራሩ አጠቃላይ አሠራሮች በእጅ የሚቀበል የወረቀት አሠራርን ያስወገደ ወይም የቀነሰ መሆን አለበት፡፡

- c. When it is necessary for the inspector to personally inspect persons, the examiner must use hand sanitizer or 70% alcohol solution for frequent hand rub or wear separate gloves for each person.
- d. Students will be required to present their student ID and will be permitted to enter the campus in accordance with the certified name list jointly provided by the Registrar and Institution's Academic Unit.
- e. Students are required to present and show their student IDs to inspectors, but it is forbidden for students to hand over their IDs to inspectors for health reasons.
- f. In the event of a disciplinary complaint or other matters requiring student IDs arise, it is sufficient to record student's name and ID no or to use relevant technology for the same.
- g. At entrance points, student and staff body temperature shall be taken. If the result show possible symptoms, the individual shall be quarantined or taken to isolation centers.
- h. At entrances of Education and Training Institutions, clearance certificates students and staff may possess will be investigated for authenticity.
- i. Anyone who enters an Education and Training premises and does not possess clearance certificate will be quarantined or placed in isolation centers.

34) Registration readiness

- a. The Registrar, in concert with the academic unit, shall prepare an official list of students by classroom, ID number, completion status, gender, and similar information and make it available online to students, student services, campus security and other stakeholders.
- b. The list of students who are unable to enroll in the institution for any reason and who are unable to continue their education should be forwarded to student services, campus safety and security. The affected students should also be informed of their status.
- c. When sending invitations, only students who can register should be invited. Cases of those who have registration questions should first be reviewed by the appropriate body and decisions made prior to being invited. Students with pending status must be informed before they make travel arrangements.
- d. Electronic registration slip should be made available on the institution's website or online so that students

can electronically enroll before they arrive on campus.

- e. General registration procedures should reduce or eliminate paper or manual operations.

35) ምዝገባ

ሀ. የተመረጠው ምዝገባ በበየነ ሚኒስቴር መካሄድ አለበት፡፡

ለ. የተደራጀ የተመረጠው ምዝገባ መካሄጃ ቴክኖሎጂ የሌላቸው ተቋማት ወይም ለማከቀም የሚችሉ ተመራጭ ቢኖሩ በተለያዩ የበየነ ሚኒስቴር ማኅበራት (ኢ-መደል፣ ቴሌግራም፣ ፌስቡክ፣ ዋትስአፕ...ወዘተ) አሚኔሶች በማከቀም በተጣራው የስምዝርዝር መሠረት የምዝገባ ፎርም በመሙላት እንዲመዘገቡ መደረግ አለበት፡፡

ሐ. ተመራጭ ሲመዘገቡ ስሞቻቸው በተጣራው ዝርዝር መሠረት መመዝገብ በሚችሉ ተመራጭ ዝርዝር ውስጥ መኖሩን በሚገባ ወደ ግቢ ከመጥታቸው በፊት መመዝገብ አለባቸው፡፡

36) መታወቂያ

ሀ. የመታወቂያ ዕድሳትም ሆነ ቅያሪ አገልግሎት የሚሰጠው ተጠሪዎች ምዝገባ ላካሄዱ ተመራጭ ብቻ ይሆናል፡፡

ለ. ዲጂታል መታወቂያ ያላቸው ተቋማት የመታወቂያ ዕድሳትን በተጣራው የተመራጭ ዝርዝር መሠረት በአንድ መስመር በአካል መጥጣት ሳያስፈልግ ያለን ኪኒሚኒስ አለባቸው፡፡

ሐ. የመታወቂያ ደብተር የሚከቀሙ ተቋማት አላስፈላጊ የተመራጭ ሰልፍ መጽሐፍን ቅን ለመቀነስ የመታወቂያ ዕድሳት ወይም አዲስ መታወቂያ ዕድላት ተመራጭ በሚኖሩበት ትምህርት ክፍል መሆን አለባቸው፡፡

መ. መታወቂያ የጠፋበት ተመራጭ ሲያመለክት ለአንድ ጊዜ ብቻ በትምህርት ክፍል ኃላፊ ተመራጭ በትምህርት ክፍሉ ውስጥ ሲመር የነበረና አሁንም መቅጠል የሚችል መሆኑን ሲያረጋግጥ በትምህርት ክፍሉ በኩል የሚሰጥ ይሆናል፡፡ በድጋሚ ሲጠየቅ ግን መደበኛውን የመታወቂያ ዕድሳት ሂደት የሚከተል ይሆናል፡፡

37) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት በዕቅድ የሚሰጡ ግብረ ኃይል በመደራጀት የተጠናከረ የአዕምሮ-ጤና፣ የስነ-ልቦና እና ማህበራዊ የምክር አገልግሎትና ድጋፍ (Mental Health and Psycho-social Support) ለተቋማት ተመራጭ፣ መግሰራት አስተዳደር ሠራተኞች እና የተለያዩ መደቦችን በማከቀም ለተመራጭ ቤተሰብ የሚሰጡ ግዴታ አለባቸው፡፡

ክፍል ሶስት

መመሪያ ማስተማርና ምዝገባ

6. መመሪያ ማስተማር (የኮረስ ድልድል፣ የማስተማሪያ ግብዓቶች ዝግጅትና የትምህርትና ስልጠና አሰጣጥ)

1) ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ኮቪድ-19ን የሚከላከል ቅድመ-ሁኔታዎችንና ልዩ የመመሪያ ማስተማር ፕሮግራም ታሳቢ ባደረገ መልኩ ተመራጭን ከመጥራቱ በፊት፡-

35) Registration process

- a. Student registration must be done online.
- b. For Institutions lacking the technology infrastructure and students who find it difficult to register online, generally available online communication options (e-mail, telegram, Facebook, WhatsApp, etc.) should be used verifying names in accordance with the official student list.
- c. When enrolling, students must make sure that their names are on the official list of enrollees and complete their registration form prior to traveling to campus.

36) Student identification cards

- a. ID card renewal and exchange services will be provided to registered students only.
- b. Institutions with digital ID processing capabilities must renew student IDs using the verified student list, without requiring personal appearance.
- c. Institutions that issue ID cards should distribute renewed IDs or issue new ones in the classroom to avoid long lines and reduce physical contact.
- d. Students with lost IDs will only be given one chance by the head of the department to renew their IDs following confirmation that the student can legitimately enroll. Upon

subsequent requests, the regular identification renewal process shall be followed.

- 37) Educational and Training Institutions are obliged to organize a task force that provides Mental Health and Psycho-social Support to students, teachers, support staff and administrators; and using various media outlets to student families.

Part Three

Learning, Teaching and Evaluation

6. Learning and teaching (course allocation, preparation of teaching materials and provision of education and training)

- 1) Before inviting students to campus, all Education and Training Institutions, having made adequate preparations to mitigate the covid-19 pandemic and for the teaching and learning programs, shall:

ሀ. በአንድ ጊዜ የተመረጠ ግንኙነት ከ40 ደቂቃዎች ባልበለጠ ሆኖ የተሻሻለ የአካዳሚካል ካሌንደር ማዘጋጀት አለበት፡፡

ለ. መምህራን የሚያስተምሩትን የትምህርት ወይም የስልጠና ዓይነትና የመረጃ ድልድል በማድረግ ፕሮግራሙን ለተመረጡት ለመምህራኑ ቀድሞ ማሳወቅ አለበት፡፡

ሐ. እያንዳንዱ መምህራን/አሰልጣኝ ለሚያስተምሩት ለሚያሰለጥነው ትምህርት/ስልጠና ዝርዝር ኮርስ አወትላይን፣ የምዝና ዓይነቶችንና ጊዜያትን በማስተካከል ተዘጋጅቶ ለተመረጡት በበየሰው ሚኒስትር እንዲደረስ ማድረግ አለበት፡፡

- 2) የትምህርትና ስልጠና አሰጣጡ የተመረጡትን እርስ በእርስና ከመምህሩ ጋር የአካል ግንኙነትን በማቆንስ ማሳከር፡-

ሀ. የኮርስ አሰጣጡ በገጽ ለገጽ፣ መምህራን በቴክኖሎጂ አሜሪካ በርቀት በሚደረጉት ድጋፍ ወይም ተመራማሪዎች በግላቸው በማንበብ በሚሰጡት አሜሪካ የሚገኝ ይሆናል፡፡ ከእነዚህ ሶስት አሜሪካ ውስጥ እንደኮርሶች ጠባይ በትምህርት/ስልጠና ክፍሉ ይወሰናል፡፡ አረጋጃጅ ማምደብ የማስታወቅ ግዴታ አለበት፡፡

ለ. የኮርሱ ልዩ ባህሪ አስገዳጅ ካልሆነ በስተቀር በቴክኖሎጂ አሜሪካ በርቀት

የሚደረጉ ወይም ተመራማሪዎች በግላቸው በማንበብ የሚሰጡት አሜሪካ ከገጽ ለገጽ አሜሪካ ቅድሚያ ሊሰጣቸው ይገባል፡፡

ሐ. እያንዳንዱ የኮርስ መምህራን ለተመረጠበት ኮርስ የማስተምራት ሞዴሎችን፣ ማጣቀሻና አጋዥ መጽሐፍትን በሶፍት ኮፒ በጥራት በማዘጋጀት ለተመራማሪዎች ተደራሽ ማድረግ ይኖርበታል፡፡

መ. የኮርስ መምህሩ የሶፍት ኮፒ ማንበቢያ መሣሪያዎች የሌላቸው ተመራማሪዎችን እየለየ ተገቢውን ጥንቃቄ በማድረግ በሃርድ ኮፒ ተደራሽ የማድረግ ኃላፊነት አለበት፡፡

ሠ. ማንኛውም መምህራን በቀን ስምንት ሰዓት የማስራት ግዴታውን መወጣት አለበት፡፡

- 3) መረጃ ያለ ክፍልና የማስተምራት መሣሪያዎች አጠቃቀም

ሀ. ትምህርት ክፍሉ ያሉትን የመረጃ ክፍሎች ለገጽ ለገጽ ትምህርትና ስልጠና ሲደለድል በአንድ ክፍል ጊዜና በቀጣይ ክፍል ጊዜ መካከል ለጽዳትና ለመጽፋት የሚሆን በቂ የጊዜ ክፍተት እንዲኖር ማድረግ አለበት፡፡

ለ. የመረጃ ክፍል ወንበር አቀማመጥ

I. ለመምህሩ መንቀሳቀሻ የሚሆን ከመሬት ሰሌዳና ከፊት ረድፍ በሚቆማው ተመራማሪዎች መካከል ቢያንስ የሁለት ሜትር ርቀት መኖር አለበት፡፡

II. ሁሉም ተመራማሪዎችና መምህሩ የአፍና የአፍንጫ መሻፈኛ ማከክ የሚያደርጉ ስለሆነ የተመራማሪዎች የወንበር አቀማመጥ በተመራማሪዎች መካከል አንድ (1) ሜትር አካላዊ ርቀት የጠበቀ መሆን አለበት፡፡

- a. Design for no more than 40 minutes at a time for student teacher interactions.
- b. Teachers should inform students about the type of education/training they are teaching and the classroom designation.
- c. Each instructor / trainer should prepare a detailed course outline for the course he / she is teaching, including assessment types and schedules, and make them available to students online.

2) Educational and training delivery method should be designed to minimize physical interactions between teachers and students as well as between students:

- a. Course delivery will be provided on a face-to-face basis, with teacher support and distant technology options, and where students get to read individually. Of these three options, depending on the nature of the course, the education department shall determine the option to be employed. The dean is responsible for monitoring the performance and success of the course.
- b. Unless the specific nature of the course makes it difficult, technology-supported and student independent learning options must take priority, avoiding the face-to-face option.
- c. Each teacher should prepare instructional modules, references and textbooks in soft copy for the assigned course and make them accessible to students.
- d. The teacher is responsible for identifying students who do not have access to soft copy materials and making them available in hard copy with due care.
- e. On workdays, every teacher is required to work eight hours a day.

3) Classroom and use of teaching materials

- a. In scheduling classrooms, there must be at reasonable time gap between classes to allow for cleaning and ventilation between sessions.
- b. Classroom seating layout
 - I. There should be a distance of at least two meters between the wall and the front row for teacher movement
 - II. Given that all students and the teacher wear mask, each student should sit at least one meter away from the next student.
 - III. አንድ መሥሪያ ክፍል የማይዘው የተሟላ ጥዘት የክፍሉን ስፋት ታሳቢ አድርጎ በተሟላ መካከል አንድ ሙሉ ርቀትን ጠብቆ በቂ የአየር ዝውውር ያለው አፍና አፍንጫ ማሻፈሻ ማከክ ሁሉም ተሟላ አድርጎ እስከ ተገኘ ድረስ በክፍሉ ስፋት ልክ የሚወሰን ይሆናል፡፡

ሐ. ማንኛውም ወደመሥሪያ ክፍል የሚገባ ማህሪና ተሟላ ከመግባቱ በፊት እጁን

በሰሜን በአግባቡ በተዘጋጀው ሙታጠቢያ በታ ሙታጠብና በመሥሪያ ክፍል ውስጥም አፍና አፍንጫን በማከክ የማሻፈን ግዴታ አለበት፡፡

መ. የመሥሪያ ክፍሎች በርና ማከከት በመሥረ ማስተማር ወቅት ክፍት መሆን አለባቸው፡፡ ማህሪናም በቂ የአየር ዝውውር ማረጋገጥ እና ሁሉም ተሟላዎች የአፍና አፍንጫ ማሻፈሻ ማከክ በአግባቡ ማድረጋቸውን የሚጋገጥ ግዴታ አለበት፡፡

ሠ. በመሥሪያ ክፍል ውስጥ ምንም ዓይነት አካላዊ ቅርርብ እንዲኖር የሚያደርግ የቡድን ወይም ወይ የቡድን ሥራ የተከለከለ ነው፡፡

ረ. ማንኛውንም ተንቀሳቃሽ የማስተማሪያ መሣሪያ (ኤል ሲዲ፣ ፓይንተር፣ ዳስተር፣ ኮምፒውተር...ወዘተ) በጸረ-ተህዋሲያን ወይም በሌላ ቴክኖሎጂ ሳይጸዳ በእጅ መቀበል የተከለከለ ነው፡፡

ሰ. በመሥሪያ ክፍል ተገጥሞ የሚኙትን ማንኛውንም የማስተማሪያ መሣሪያዎችን (ስሚት በርድ፣ ኤል ሲዲ፣ ...የመሳሰሉትን) ከተፈቀደለት ሰው በስተቀር ማጽዳትም ሆነ ማካካት አይከበርም፡፡

ሸ. የመሥሪያ ክፍሎችን መዘጋትና ማሻፈት ለዚሁ በተቋሙ በተመደቡ ሠራተኞች ብቻ የሚከናወን መሆን አለበት፡፡ የግዴታ ሲሆን የእጅ ጓንት በማድረግና ፀረ-ተህዋሲያን ማጽጃ ኬሚካል በመጠቀም መዘጋትና ማሻፈት ይቻላል፡፡

4) ቤተ-መከራና ወርክሾፕ

ሀ. ማንኛውም ተቋም ቤተ-መከራና ወርክሾፖችን መሣሪያዎችን ጭምር አካላዊ ርቀትን ለመጠበቅ በሚሞክሩ መልኩ የማድረጃትና የጸረ-ተህዋሲያን ኬሚካልን ወይም ቴክኖሎጂን በመጠቀም ተሟላዎችን ከመጠራቱ በፊት ማጽዳት ይኖርበታል፡፡

ለ. የትምህርትና ስልጠና ተቋማት መልሰው ለመገኘት ተሟላዎች በቂ ይሆን ዘንድ እንደአስፈላጊነቱ ተንቀሳቃሽ በሆኑ ቤተ-መከራና ወርክሾፕ መሣሪያዎችንና ቁሳቁሶችን በመጠቀም ተጨማሪ ቤተ-መከራዎችንና ወርክሾፖችን መዘጋጀት ይገባል፡፡

ሐ. ማንኛውም ቤተ መከራ ወይም የወርክ ሾፕ ትምህርትና ስልጠና የጋራ ዕቃዎች ላይ የሚኖረውን ንኪኪ ለመቀነስ የቤተ-መከራና ወርክ ሾፕ ትምህርቶች በቴክኖሎጂ ወይም በ”

Simulation” በሚታገዝ ለሚሰጡ ትምህርቶች ቅድሚያ መስጠት አለበት፡፡

መ. ማንኛውም ከአንድ ተቋም ወደ ሌላ ተቋም ለቤተ-መከራ ወይም ለወርክሾፕ ወይም ለሥራ ላይ ልምምድ የሚደረግ ጉዞ የተከለከለ ነው፡፡

III. Regular classrooms may hold up to their size as long as physical distance, proper mask usage and adequate ventilation can be maintained.

IV.

- c. Before entering the classroom, teachers and students are required to wash their hands thoroughly with soap and water and cover their mouth and nose with masks during class time.
- d. Classroom doors and windows should always be open during class sessions. The teacher should ensure that there is adequate ventilation in the room and that all students are wearing masks during class session.
- e. Class activity that encourages physical closeness or contact is prohibited.
- f. It is forbidden to touch any portable teaching device (LCD, pointer, duster, compute, etc.) without first cleaning it with antibacterial or other technology.
- g. It is forbidden to clean or touch any teaching equipment (Smart Board, LCD, etc.) in the classroom except for authorized persons.
- h. Opening and closing of classrooms should only be done by assigned staff. When impossible to locate assigned staff, it may be opened and shut using gloves and applying chemical cleaners.

4) Laboratories and Workshops

- a. All Education and Training Institutions are required to set their laboratories and workshops to allow for safe physical distancing between students. The room and equipment must be cleansed using antimicrobial chemicals or technology.
- b. Mobile labs and workshops should be set up as additional labs and workshops as needed.

c. Lab and workshops should take advantage of “simulation” technology to minimize contact with shared equipment and materials.

d. It is forbidden to travel from one institution to another in search of better laboratory or workshop facility to minimize spread of corona virus.

ሠ. ከአንድ የቤተ-መከራ ወይም ወርክሾፕ ትምህርትና ስልጠና ክፍለ ጊዜና በቀጣይ ክፍለ ጊዜ መካከል የጽዳትና የማፈሻ ጊዜ መኖር አለበት፡፡

ረ. የቤተ-መከራው ወይም የወርክሾፕ ልዩ ባህሪ ካለስገደደ በስተቀር ሁሉም ቤተ መከራና ወርክሾፕ ክፍሎች በቂ የአየር ዝውውር ያላቸውና የጸዳ መሆን አለባቸው፡፡

5) ቤተ-መጽሐፍት

ሀ. ማንኛውም ሰው ወደ ቤተ-መጽሐፍት ሲገባ እጁን በሳሚ በአግባቡ ሚታጠብና ቤተ መጽሐፍት ውስጥ ሁል ጊዜ አፍና አፍንጫ መሻፈሻ መካከል የሚደረግ ግዴታ አለበት፡፡

ለ. ማንኛውም ትምህርትና ስልጠና ተቋም የቤተ-መጽሐፍት አቀማመጥ አካላዊ ርቀትን የጠበቀ፣ ተመራጭ ፊት ለፊት የሚይቀመጠበት (ጀርባ ለጀርባ የሚቋመጠበት)፣ “እዚህ ይቀመጡ” እና “እዚህ አይቀመጡ” የሚል ምልክቶች የተደረገበት መሆን አለበት፡፡

ሐ. ቤተ-መጽሐፍት በቀን ቢያንስ ሁለት ጊዜ ሙሉ በሙሉ ማጽዳት አለበት፡፡ በተለይም የማንበቢያ ጠረጴዛዎች፣ ማንኛውም እጅታዎች፣ ሰርኩሌሽን ዴስክ፣ መግቢያና መውጫጎሮችና እጅታዎቻቸው-ቢያንስ በቀን ሶስት ጊዜ በጸረ-ተህዋሲያን ኬሚካል ማጽዳት አለባቸው፡፡

መ. ቤተ መጽሐፍት ውስጥ የክፍት ቦታዎችን ስፋት መጨመርና ሁል ጊዜ በቂ የአየር ዝውውር እንዲኖረው-ሚደረግ አለበት፡፡

ሠ. ሁሉም ተቋማት በቤተ-መጽሐፍት ውስጥ መጫና ቅን ለመቅነስ ሁሉም ቤተ መጽሐፍት አገልግሎት እንዲሰጡ ሚደረግና ተጨማሪ አስፈላጊው ቁጥጥር የሚደረግባቸው አሜሪካ የማንበብ ቦታዎችን ማዘጋጀት አለባቸው፡፡

ረ. ሰርኩሌሽን አካባቢ ያለውን መጫና ቅን ለመቅነስ መጽሐፍትን በሶፍት ኮፒ ለተመራጭ ተደራሽ እንዲሆኑ ሚደረግና

ልዩ የረዥም ጊዜ የሚገኙት ወሰኖች ስርዓት ተዘጋጅቶ መተግበር አለበት፡፡

- e. Additional supervised study facilities should be made available to offload regular libraries in order to reduce congestion.
- f. To reduce congestion around the circulation desks, soft copies of books should be made available to students and arrangements should be made for students to checkout library books for longer periods of time.

7. የምዝና ስርዓት፣ ግብረ-ሙከራና የወጣት አሰጣጥ

- 1) የተከታታይ ምዝናና ግብረ-ሙከራ በእጅ የሚደረግ ውጥ የወረቀት ቅብብሎች በሚቀንስ ሙከራ በኢ-ሚዲያ ወይም በሌላ የቴክኖሎጂ አሜራኔ በማጠቀም እንዲከናወን መደረግ አለበት፡፡
- 2) ምዝና ለማከናወንና ለማስተዳደር የሚያገዝ ቴክኖሎጂ አሜራኔ በተቋም ተዘጋጅቶ ለተጠቃሚዎች መድረስ አለበት፡፡
- 3) የተሟላ የመሣሪያ ጽሑፍ ሚጃ ለማስብሰብ ካለው ሁኔታ አንጻር ተጋላጭነትን ስለምጭምርና ከፍተኛ የጊዜ እጥረት ስለሚጋጥም እያንዳንዱ ተቋም በሴኔት ጉዳዩን እንድንመገናኝ እንዲወስን መደረግ አለበት፡፡
- e. There should be time gap for cleaning and ventilation between laboratory or workshop sessions.
- f. Unless conditions prohibit, all laboratories and workshops must have adequate ventilation.

5) Library

- a. Anyone entering the library should first thoroughly wash their hands with soap and water and wear a mouth and nose mask at all times while in the library.
- b. All Education and Training Institutions must avoid close sitting arrangements and allow for back-to-back sitting arrangement. Visible signs should direct users where to sit and where not to sit.
- c. Libraries should be fully cleansed at least two times each day, especially tables, handles, circulation desk table, exit and entrance door handle and handrile should be cleansed at least three times per day with antimicrobials.
- d. The open spaces in the library should be widened and there should always be adequate ventilation.

7. Evaluation system, feedback and grading

- 1) Continuous evaluation and feedback should be done over e-mail or using other technologies to minimize manual paper handling.
- 2) Technology options should be developed by Institutions and be made available to users to better employ and manage the assessment program.
- 3) Required graduation research study should be reviewed and determined by the Senate in order to reduce the time requirement and avoid data collection related health risks.
- 4) የወቅቱን ነባራዊ ሁኔታ የትምህርትና ስልጠና ጊዜውንና አሰጣጡን ያዛባው በመሆኑ ልዩ ወይም አዲስ የተሟላ ምዝና ወጣት አሰጣጥ ስርዓት ውጥ በሴኔት ጸድቆ ተግባራዊ መደረግ አለበት፡፡

ክፍል አራት

የተሟላ የአገልግሎት

8. የተሟላ የአገልግሎት

- 1) የተሟላ የምግብ ቤት
 - ሀ. የምግብ ቤት ሰልፍ ተሟላ የረቀቃቸውን ጡብቀው የሚሰላፉበት በየሁለት ሜትር የተደረገ ምልክት መኖር አለበት፡፡
 - ለ. በምግብ ቤት ሰልፍ ላይ ማጠቃለያ ቅለመቅነስ ሁሉም ምግብ ቤቶች በሙሉ አቅማቸው አገልግሎት እንዲሰጡ መደረግ አለበት፡፡
 - ሐ. ምግብ ቤት ቢያንስ በቀን ሁለት ጊዜ ሙዳትና በቂ አየር ዝውውር እዲናረው መደረግ አለበት፡፡ የምግብ ቤት ጠረጴዛ በሙሉ ኬሚካል ወይም በ70 በመቶ አልኮል ሙዳት አለበት፡፡
- ሙ. የምግብ ቤት አገልግሎት ማከፋፈል
 - I. ቁርስ 12: 30 – 2: 30 ሰዓት፣
 - II. ምሳ 5: 30 – 7: 30 ሰዓት እና

III. እራት 10: 30 – 1: 00 ሰዓት እንዲሆን ይመካራል፡

ሠ. የካፌ ቲከሮችና ስነ-ስርዓት አስከባሪዎች አገልግሎት ሲሰጡ ለአንድ የምግብ ክፍለ ጊዜ አንድ የእጅ ጓጓትና የፊትና የኦፍ ማሻፈሻ ማከክ ማከቀም አለባቸው፡

ረ. የእጅ ንኪኪን ለመቀነስ ሲባል ተመራጭ የምግብ መመገቢያ ካርዳቸውን ለካፌ ቲከሮችና ስነ-ስርዓት አስከባሪዎች በግልጽ ማሳየት እንጂ አሳልፈው ማስጠጥት አለባቸውም፡ ለዚህም በየቀኑ ፕሪንት የሚደረግ የተመራ መላያ ቁጥርን በማከቀም የቁጥጥር ሥራውን ማከናወን ይቻላል፡

ሰ. የተመራዎች ምግብ ቤት የወንበር አቀማመጥ አካላዊ ርቀትን ለማከበቅ የሚያስችልና አንዱ ተመራ ለሌላው ተመራ ጀርባውን ሰጥቶ የሚቆማበት ሆኖ መደራጀት አለበት፡

ሸ. በአንድ የምግብ ሰዓት ለአንድ ተመራ አንድ የምግብ መባያ ሳህን/ትሪ፣ የውሃ/ሻይ ማጠጫ ኩባያ፣ ማንኪያ/ሹካ እንዲሆን መደረግ አለበት፡ በአንድ የምግብ ሰዓት ምግብ መባያ ቁሳቁሶችን አጥቦ መጸሰ ማከቀም የተከለከለ ነው፡

ቀ. የምግብ አዘጋጆች፣ አቅራቢዎች፣ አስተናጋጆች እና ምግብ ቤት ጽት ሠራተኞች አገልግሎት በማስጠበቅ ጊዜ ሁሉ የእጅ ጓጓት የሚደረግ፣ የኦፍና የኦፍንጫ ማሻፈሻ ማከክ የሚደረግና ጸጉር ማሻፈሻ የሚደረግ ግዴታ አለባቸው፡ ይንንም የሚቆጣጠር በተቋሙ የተመደበ አካል መኖር አለበት፡

4) Since the current situation has distorted the timing and delivery of education and training, a special or new student assessment and grading system should be developed and approved by the Senate.

Part Four Student Services

8. Student Services

1) Student Cafeteria

a. For student queuing, two-meter marks should be placed on the ground to keep students at safe distances.

b. To reduce congestion in cafeteria queues, cafeterias should operate at full capacity.

c. Cafeterias should be cleansed and ventilated at least twice a day. The dining room table should be cleansed with disinfectants /sodium hypochlorite / calcium hypochlorite/ hypochlorous acid or 70% alcohol detergent.

d. Recommended cafeteria service hours

I. Breakfast - 6:30 - 8:30am

II. Lunch - 11:30 - 1:30pm, and

III. Dinner - 4:30 - 7:00pm

e. Cafeteria tickers and etiquette attendants should wear one pair of gloves and face mask for meal session.

f. To minimize hand contact, students should clearly display their dining card to cafe tickers and attendants, but not hand it over. This can be done by printing new student ID number for each day.

g. Student cafeteria sitting should be designed to maintain physical distance and where students can sit back-to-back with each other.

h. For each meal, one meal tray, water /teacup, spoon/fork should be provided per student. It is prohibited to wash and reuse utensils at same meal.

i. Caterers, waiters and cafeteria janitorial workers are required to wear gloves, mouth and nose masks and hair masks throughout service hours. Supervisors must be assigned to monitor compliance.

በ. የምግብ ግብዓት አቅራቢዎች ኮቪድ-19 ለመከላከል የሚደረጉ ጥንቃቄዎችን የመተግበር ግዴታ አለባቸው፡

ተ. ምግብ ቤቶች የምግብ ግብዓቶች የሚበላሹበትን ጊዜን ሁኔታ ታሳቢ በሚደረግ ቀድሞ በበቂ ማከን ማከማቸት ይጠበቅባቸዋል፡

ቸ. ከምግብ ቤት ምግብ መውጣት የተከለከለ ነው፡

ኘ. ከአንድ የምግብ ክፍለ ጊዜ በኋላ የምግብ ማዘጋጃና ማቅረቢያ እንዲሁም የመመገቢያ ዕቃዎችን ከተጠቀሙበኋላ በሰላማ በሚጽዱት

ከዚያም በ0.5% በረኪና ወህድ ለ 10 ደቂቃ ከዘፈዘፉ በኋላ በወሃ ማለቅልቅ የግዴታ ነው፡

2) የተሟዎች ክሊኒክ

ሀ. ለደረጃው የሚሆን በቂ ባለሙያ፣ ሙድኃኒት እና የህክምና ማሳሪያዎች ያለውና አገልግሎት ማስጠንቀቂያ የሚችል ክሊኒክ መደራጀት አለበት፡

ለ. በጠፍ ሜስኬሮ የወጡበጠፍ ተቋማት ለኮቪድ-19 ማለከል የሚረጉ ጥንቃቄዎች መተግበራቸውን ተቋሙ ረጋግጧል፡

ሐ. በየዕለቱ የታከሙተሚዎችን የተሟላ ሚጃ ለሚሰጥበት ማቅረብ ያለበት ሲሆን ሚጃዎቹም ከኮቪድ-19 አንጻር የተተነተኑ መሆን አለባቸው፡

መ. ማንኛውም የኮቪድ-19 ምልክት የታየበት ታካሚ ሲኖር ወዲያው ለሚሰጥበት በማወቅ ክትትል እንዲደረግ ያደርጋል፡፡ እንዲሁም የኮቪድ በሽታ ምልክቶችን ያሳየ ታመሚ ባይኖር እንኳን በየእለቱ ለሚሰጥበት ተቋማት “ዜሮ ሪፖርት” ማድረግ ይኖርባቸዋል፡፡

ሠ. ታካሚዎች ርቀታቸውን ጠብቀው አፍና አፍንጫ ማሸፈኛ አድርገው እንዲታከሙ ያደርጋል፡፡

ረ. እንደአስፈላጊነቱ ሜስኬሮ የጠፍ ሳይንስ ትምህርት ክፍል ያላቸው ተቋማት መምህራኑ መምህራኑ በክሊኒኩ ውስጥ በህክምና ስራው የሚተፋበትን የበጎ ፈቃድ አገልግሎት ወይም ሌላ አሠራር ማዘርጋት ይችላሉ፡፡

3) የተሟዎች የዶርም ምድባና አኗኗር

ሀ. የዶርም ምድባ ህብረ-ብሔራዊ ሆኖ አስቀድሞ ተሟው ከማብራቱ በፊት ተጠናቆ ተሟዎቹም በበየህ ሚብ እንዲያወቁ ማድረግ አለበት፡፡ ከዚህ በተጨማሪ ተመሳሳይ ትምህርት ክፍል (አንድ መመሪያ ክፍል፣ ቤተ መንግሥት፣ ወርክሾፕ የሚከተሉት) እና ተመሳሳይ የትምህርት ዓመት የሆኑ ተሟዎች ተመሳሳይ ብሔራዊ ዶርም ውስጥ እንዲመደቡ ማድረግ አለበት፡፡

ለ. የተሟዎች የዶርም ቁልፍ ርክክብ የእጅ ንኪሲ በመደኖርበት ሁኔታ ሚጃ ጸምት አለበት፡፡

ሐ. በዶርም ውስጥ ማድረግ ያለባቸው ጥንቃቄዎች

I. ማንኛውም ጠረጴዛ በዶርም ውስጥ ማስቀመጥ የተከለከለ ነው፡፡

II. ተሟዎች ወደ ዶርም ሲገቡ ወጪ የተጠቀሙትን ጭቆናዎች ከዶርም ወጪ ማድረግ አለባቸው፡፡

III. ተሟው የሚደርስበትን ዶርም በየቀኑ ማድረግና ክፍት አድርጎ ማሸፈን አለበት፡፡

IV. በአንድ ዶርም ቢበዛ ከዶርሙ የሚተናገድ አቅም 1/3ኛ ተሟ ብዛት መመደብ አለበት፡፡

V. በተሟዎች ማከል ሁለት ሜትር ርቀት ማጠበቅ ከተቻለና በቂ የአየር ዝውውር ማድረግ የሚችልበት ዶርም ከሆነ የዶርሙ ስፋት መያዝ የሚገባ ያክል ተሟ በአንድ ዶርም መመደብ ይቻላል፡፡

መ. ማንኛውም ተሟ በማንኛውም ጊዜ ሁኔታ የራሱ ወዳልሆነ ዶርም መግባት በጥብቅ የተከለከለ ነው፡፡

j. Food suppliers are required to take precautionary measures to mitigate the COVID-19 epidemic.

k. Cafeterias must prepare and store sufficient supply of food without the risk of spoilage.

l. Taking food out of the cafeteria is prohibited.

m. After each meal session, food preparation equipment should be thoroughly cleansed with antimicrobial chemicals or technology.

2) Student Clinic

a. A fully functioning student clinic should be established with sufficient health professionals, medicines and medical equipment.

b. All Institutions should ensure that their health clinics comply with all Ministry of Health issued precautionary measures against COVID-19.

c. Complete records on Covid-19 treated students must be provided to appropriate authorities with proper analysis of the data.

d. All student clinics will carefully monitor and immediately notify appropriate authorities if CV-19 symptoms are detected or one is diagnosed with the Corona virus.

e. The student clinics will maintain the required physical distances between patients while under their care at the clinic.

3) Dorm assignment and residence

a. Dorm assignment should be finalized before students are invited and the students should be informed of their assignment online. Students with the same department and batch should be assigned to the same blocks and dormitories.

b. Dorm room key handover must be accomplished without hand or physical contact.

c. Precautions to be taken in the dormitory

I. It is prohibited to place tables in the dorm.

II. Students should clean their shoes outside the dormitory building prior to entering the building.

III. Student must clean and ventilate the dorm room daily.

IV. For each dorm room, at most, one-third of the regular room capacity may be assigned.

V. Students can be allotted to the capacity of the dormitory room size under the circumstances where 2meter distance b/n students, and well ventilation of the room can be maintained.

d. It is strictly prohibited for students to enter a dorm room other than their own at any time.

ሠ. ማንኛውም ተመራ ማሻሻያ ከተመደበበት ዶሮም ወደሌላ ዶሮም ማዘወር አይቻልም፤ ሆኖም በህመም ወይም ልዩ ድጋፍ የሚያስፈልግ ሆኖ ሲገኝ በተመራዎች አገልግሎት ዳይገተር ተጠይቆ በዘርፉን በሚመራ ምክትል ፕሬዚዳንት ሲጸድቅ ማዘወር ይቻላል፡

ረ. ማንኛውም ተመራ የተጠቀመበትን ሙዳዳና ሻወር ቤት ሙዳዳት አለበት፡፡

ሰ. የሚረዳ ህንጻ ኮሪዶሮችና የህንጻው ዙሪያ በተቋሙ በተመደበ አካል ሙዳዳት አለበት፡፡

ሸ. በተመራዎች ሚረዳ ህንጻ ውስጥ ያሉ ዲኤስ ቲቪ ወይም የቴሌቪዥን ክፍሎች በቂ አየር የሚዘወርባቸው፤ ሚደበኛ ጽዳት የሚደረግላቸው፤ አካላዊ ርቀትን ለማጠበቅ የሚሞኙ የወንበር አቀማመጥ ያላቸው እና ክትትልና ቁጥጥር የሚደረግባቸው በታውወይም አዳራሹ ሊይዝ ከሚችሉው 1/4ኛ ሳይበልጥ ሚሆን አለባቸው፡፡

ቀ. ማንኛውም ተመራ ከአንድ ብሎክ ወደ ሌላ ብሎክ ማድረግ የተከለከለ ነው፡፡

4) የእጅ ሙታጢያ፣ የምግብ ትራፍ እና የቆሻሻ አወገገድ

ሀ. የትምህርትና ስልጠና ተቋማት በሁሉም ግቢዎች ውስጥ ግቢ ማግቢያ በር፣ በመሥሪያ ክፍሎች፣ በተመራዎች ሚረዳ ሕንጻ ማግቢያ በር፣ ቤተ-ሙዳሐፍት ማግቢያ፣ ክሊኒክ ማግቢያ፣ ቤተ-መከራና ወርክሾፕ ማግቢያ፣ ግቢ ውስጥ ባሉ ምግብ ቤቶች ማግቢያ፣ የተመራዎች መዝናኛ ቦታዎች፣ በአስተዳደር፣ የኮሌጅ፣ ፋኩልቲ፣ ትምህርት ቤት፣ ኢንስቲትዩት እና የትምህርት ክፍሎች ህንጻ ማግቢያ፣ የምርምር ማከላት ማግቢያ እና ሌሎች የግቢ ማህበረሰብ እንቅስቃሴ በሚከተሉት ቦታዎች አካባቢዎች ላይ ከእጅ ንኪኪ ነጻ የሆኑ የእጅ

ሙታጢያዎች አገልግሎት እንዲሰጡ የሚደረግ እንዲሁም የክትትልና የቁጥጥር ስርዓት የሚዘርጋት ሃላፊነት አለባቸው፡፡

ለ. የእጅ ሙታጢያዎች አካባቢዎች ተጨማሪ ቆሻሻ እንዳያስከትሉ በቂ የፍሳሽ ቆሻሻ ማስወገጃ ጋር የተቀናጁ ሚሆን አለበት፡፡

ሐ. የደረቅ ቆሻሻ በየወቅቱ በተደራጀ አግባብ ተሰብስቦ መወገድ አለበት፡፡ ለዚህም በሁሉም መሥሪያ ክፍሎች፣ ዶሮሞች፣ ቤተ-ሙዳሐፍት፣ ቤተ-መከራዎች፣ ግቢ ውስጥ የሰው እንቅስቃሴ በሚከተሉት ቦታዎች ሁሉ ላይ ኪዳን ያለው የደረቅ ቆሻሻ ማስወገጃ ቅርፎችን ማስቀመጥ፣ በአግባቡ ማስወገድና ማሰባሰብ ቆሻሻ ከመሰብሰብ በፊት በጸረ-ተሞህሳ ኬሚካል እንዲጸድቁ መደረግ አለበት፡፡

መ. ከተመራዎች ክሊኒክ፣ እና ሌሎች ዶሮም የሚመጡ ደረቅና ፍሳሽ ቆሻሻ ኮቪድ-19 ለመከላከል የሚደረገውን ጥንቃቄ ታሳቢ አድርገው መወገድ አለባቸው፡፡

ሠ. የተመራዎች ምግብ ቤት እና ሌሎች ግቢ ውስጥ ካሉ ምግብ ቤቶች የሚመጡ ትራፍ ምግቦች ለሌላ ለማንኛውም አካል ሳይተላለፉ በጥንቃቄ መወገድ አለባቸው፡፡

- e. No student may be transferred from his or her originally assigned dorm room to another. However, in case of illness or need for special support, transfers may be requested by the Director of Student Services and approved by the appropriate Vice President.
- f. Every student should thoroughly clean the toilet and shower he/she used.
- g. The corridors of residential buildings and their perimeter should be attended to by assigned staff.
- h. DSTV or television rooms in dormitories should be well ventilated, regularly cleaned, with chairs arranged to accommodate not greater than ¼ of its capacity, proper physical distances and must be consistently monitored.
- i. It is prohibited for students to move from one building block to another.

4) Hand washing, leftover food and garbage disposal

a. All Education and Training Institutions are to provide hands-free hand washing facilities in all their campuses, entrance gates, classrooms, entrances to dormitory buildings, library entrances, clinic entrances, laboratory and

workshop entrances, cafeteria entrances, student recreation areas, administration buildings, colleges, and faculty centers. Such hygiene facilities should be provided at schools, institutes and classroom buildings, research centers, and other areas where there is a high level of community activity. Such locations should be constantly monitored and controlled.

- b. Handwashing areas should be equipped with adequate drainage to prevent further contamination.
- c. Dry waste should be collected and disposed of in an organized manner on a regular basis. Waste baskets should be placed in all classrooms, dormitories, libraries, laboratories, and other places where there is large gatherings or activities.
- d. Dry and sewage discharge from student clinics and dormitories should be removed with due care to mitigate the spread of Covid-19.
- e. Leftover food from cafeterias and other campus outlets must be carefully disposed of without access to anyone else.

5) የልብስ ማጠቢያ ቦታዎች ዝግጅትና ቆሻሻ አወጋገድ

- ሀ. በሁሉም ከምሥራቅ በቂ የልብስ ማጠቢያ ቦታዎች የተሟላቸውን አካላዊ ርቀትን ለማጠበቅ በሚኖሩ ማህጋጀት አለበት፡፡
- ለ. የልብስ ማጠቢያ አካባቢዎች ንጽህናቸው የተጠበቀና የፍሳሽ ቆሻሻ አወጋገዱ በጥንቃቄ አከባቢን በማይበክልና ተጨማሪ የንኪኪ ዕድል በማይፈጥር ማለት የተዘጋጀ መሆኑን አለበት፡፡
- ሐ. በቂ የልብስ ማስጫዎችን ማዘጋጀትና አለስፈላጊ ንኪኪ እንዳይኖር ተከታታይ ቁጥጥር የሚያደርግ አካል መመደብ አለበት፡፡
- መ. ማንኛውም ተሟላ ልብስ ለማስጣት ከተፈቀደለት ልብስ ማስጨወጫ (ለምሳሌ ሳር ላይ፣ አጥር ላይ፣ የዶርም ማከት እና የማሳሰሉት ቦታዎች ላይ) ማስጣት የተከለከለ ነው፡፡

ሠ. ማንኛውም ተሟላ የተጠቀመበትን የጋራ የልብስና ጭማሪያ ቦታ በአግባቡ ሳይሆን በማጠቃለል አለበት፡፡

ረ. ማንኛውም ተሟላ ልብስና ጭማሪያ ለማጠብ የተጠቀመበትን ቁሳቁስ በአግባቡ ማስወገድ አለበት፡፡

ክፍል አምስት

የኮቪድ-19 ተጠርጣሪና ታማሚ አያያዝ እና ሞት ቢከሰት ሊወሰዱ የሚገባቸው ጥንቃቄዎች

9. የኮቪድ-19 ተጠርጣሪና ታማሚ አያያዝ

- 1) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ዝርዝር ተግባርና ኃላፊነት ተዘጋጅቶ የተሰጠው ምቹ የሥራ ሁኔታ የተዘጋጀለት የኮቪድ-19 ተጠርጣሪን የማስታተል ግብረ ኃይል የሚቋቋምና የአሠራር ስርአት የሚገለጽ ግዴታ አለባቸው፡፡
- 2) የኮቪድ-19 ተጠርጣሪና ታማሚ ሲገኝ የጠፍ ሚስቴር ባወጣው የአሠራር ሂደት መሠረት የሚፈጸም መሆኑን ል፡፡
- 3) የግብረ ኃይሉ ተጨማሪ ዝርዝር ተግባርና ኃላፊነት በተቋሙ ውስጥ ል፡፡

10. ማቆያ፣ ለይቶ ማቆያ እና ህክምና (Quarantine, Isolation and Treatment)

- 1) ሁሉም የትምህርትና ስልጠና ተቋማት በኮቪድ-19 ለሚጠረጠሩ፣ ራሳቸውን ለሚጠረጠሩ እና የበሽታውን የተለያዩ ምልክቶችን ለሚያሳዩ ተሟላዎች የሚሆን የለይቶ ማቆያ ማዕከል በግቢ ውስጥ የሚዘጋጀት ግዴታ አለባቸው፡፡ የሚጠረጠሩ ሲገኙም ከሚኖሩበት ቦታው የጠፍ ተቋማትና ባለሙያዎች ጋር በመቀናጀት የጠፍ ሚስቴር ባስቀመጠው የአሠራር ሂደት መሠረት አስፈላጊውን ክትትልና ድጋፍ ማድረግ አለበት፡፡

5) Laundry facilities and fluid disposal

- a. Adequate laundry facilities should be made available at all campuses to accommodate required student physical distance.
- b. Laundry areas should be kept clean and discharged fluids disposed of in a manner that does not pollute the environment and create unwanted contact opportunities.

- c. Adequate clotheslines should be set up and staff should be assigned to monitor and prevent unnecessary contact.
- d. It is prohibited for students to dry their laundry outside of the provided clotheslines (for example on the grass, fences, dormitory windows, etc.).
- e. Every student should thoroughly clean the shared laundry area with soap and water.
- f. Student should properly remove the materials they used to wash their clothes and shoes.

Part Five

Precautions to be Taken in the Care, Treatment and Death of CVD-19 Suspects and Patients

9. Care and treatment of CVD-19 suspects and patients

- 1) Education and Training Institutions are obligated to set up a task force to monitor the CVD-19 suspects, with detailed set of functions and responsibilities.
- 2) In the case of CVD-19 suspects and patients, their care and treatment shall be carried out in accordance with the directives issued by the Ministry of Health.
- 3) The detailed tasks and responsibilities of the Taskforce shall be determined by the Institution.

10. Quarantine, Isolation and Treatment

- 1) All educational and training institutions are obligated to set up isolation centers on campus for students who are suspected of having COVID-19 or have various symptoms of the disease. Individuals suspected of contracting the virus should cooperate with the relevant health facilities and professionals in accordance with the directives issued by the Ministry of Health.
- 2) ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ማህበረሰብ አባል ኮቪድ-19 ያለበት መሆኑ በምርመራ ውጤት ሲረጋገጥ ቀላል ህመምከሆነ በቤት ውስጥ ወይም በተዘጋጁት ለይቶ ማቆያዎች በማቆየት ክትትል መደረግ ወይም ደግሞ ከባድ ህመም ከሆነ ደግሞ በተለይ የህክምና ተቋማት ውስጥ ክትትል መደረግ አለበት፡

11. በኮቪድ-19 ምክንያት ሞት ብከሶት

በትምህርትና ስልጠና ተቋም በኮቪድ-19 ምክንያት ሞት ብከሶት የፊሳ አያያዝ፣ ማዳወቅና የቀብር ስነ-ስርዓት ጠፍ ሚስቴር ባወጣው መመሪያ 30/2013 እና በጉዳዩ ላይ በተዘጋጀ ማኑዋል መሠረት የሚፈጸም ይሆናል፡፡ ሂደቱም በጠፍ ባለሙያዎች ግብረ ኃይል ተሳትፎ የሚኖረው ይሆናል፡፡

ክፍል ስድስት

የባለድርሻ አካላት ማኅበር

12. ጸንተው ባሉ ሕጎች የተገለጹ ተግባራትና ኃላፊነቶች እንደተጠበቁ ሆነው የዚህን መመሪያ ደንብ ያደረጉ ለመተግበር የባለድርሻ አካላት ማኅበር እንደሚከተለው ይሆናል፡፡

- 1) የሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚስቴር ማኅበር
 - ሀ. የተጓደኛ የሥራ አሙረት በርድና የተቋማት የባለድርሻ አካላት እንዲሟሉ ያደርጋል፤
 - ለ. በኮቪድ-19 ወቅትና ድህረ-ኮቪድ-19 ወቅት ትምህርትና ስልጠና ለማስቀጠል የሚያስችሉ የሕግ መቅረፎችን ያወጣል፤ የተለያዩ ስልቶችን ይነድፋል፤ ተግባራዊነታቸውን ያመለክታል፤
 - ሐ. ለአሙረት በርድ አባላት፣ ለክልል የቴ/ማት/ስ/አ መሥራቾች፣ ለከፍተኛ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት አሙረቶችና ተቋማቱ ላሉበት አከባቢ አስተዳደር አሙረቶች ግንዛቤ በመፍጠር ስምሪት ይሰጣል/ያስተባብራል፤
 - መ. የድጋፍና ክትትል ግብረ-ሃይል በመደራጀት በየተቋማቱ የተቋረጠውን ትምህርትና ስልጠና ለማስቀጠል አስቻይ ሁኔታዎች መሞራቸውን ያረጋግጣል፤ ከመሞላክታቸው የክልል ቴ/ማት/ስ/ አሙረቶች ጋር በጋራ ይሰራል፤ የተደራጀ ግብረ ሚስቴር ይሰጣል፤
 - ሠ. ወረርሽኝን እየተቆጣጠሩ የመመር ማስተማሩን ስራ ያለስጋት መተግበር ይቻል ዘንድ አጋሮችና ባለድርሻ አካላት ከየግል መከላከያ እና የንጽህና መጠበቂያ ቁሶች ጀምሮ ሌሎች የመመር ማስተማሩን በቴክኖሎጂ ለማስደገፍ የሚያስችሉ ልዩ ልዩ ድጋፎችን ለየተቋማቱ እንዲያደርጉ ያበረታታል፤
 - ረ. በኮቪድ ወረርሽኝ ምክንያት የተቋረጠውን የ2012 ዓ.ም ትምህርትና ስልጠና በተያዘው ልዩ የትምህርትና ስልጠና ካሌንደር ጊዜ

ወስጥ ለማጠናቀቅ ለመደረገው ርብርብ ተቋማት ልዩ ድጋፍ ስለሚገኝበት መንገድ ከሚሰጡባቸው የመንግስት አካላት ጋር አብሮ ይሰራል፤

- 2) Any member of the Education and Training community who may have contracted the Covid-19 should be assisted in their own home or isolation centers when be with mild symptoms and in treatment center whene in sever symptoms in collaboration with relevant health facilities upon verification.

11. If death occurs as a result of covad-19

In the event of death due to CVD-19 at Education and Training Institutions, the handling, transport and burial of bodies shall be carried out in accordance with the directives issued by the Ministry of Health. The process should be guided by the participation of health professionals.

Part Six

The Role of Stakeholders

12. The role of stakeholders in the implementation of this Directive shall be in accordance with the functions and responsibilities specified in the applicable laws.

- 1) The role of the Ministry of Science and Higher Education (MoSHE) shall be to:
 - a. Fill potential gaps created by managing boards and the top management of Institutions.
 - b. Develop legal frameworks for continuation of education and training during COVID-19 epidemic, and design various strategies and monitor their implementation and performance.
 - c. Provide coordination of members of the Board of Directors, regional TVET leaders, leaders of higher education and training institutions, and local administrators and leaders.
 - d. Establish support and monitoring Taskforce to create a conducive environment for the resumption of education and training. Collaborate with relevant regional TVET leaders and provide organized feedback.
 - e. Encourage partners and stakeholders to provide technical support to other institutions, including personal protective and sanitary materials, the teaching of technology so as to safely mitigate the epidemic.

- f. Work with relevant government bodies to help complete the education and training work disrupted due to Covid-19 epidemic (second semester 2020).

ሰ. ለሰላማዊ መመሪያ መከተልና በኮቪድ-19 ወቅት የሚከሰቱ ምርመራዊ ያዊ ወጣታል፤ አፈጻጸሙም ይከታተላል፤

ሸ. የመመሪያ መከተል ሂደቱን ሰላማዊ በሆነ መንገድ ለማከናወን የሚያስችል ሁኔታ ስለመኖሩ ግምገማ ማከናወን ያደርጋል፡፡

ቀ. ተቋማት ተመራጭነትን መልሶ በመቀበል ትምህርትና ስልጠና እንዲቀጥሉ ዝግጁነታቸውን በሚጋገጥ ፈቃድ ይሰጣል፤ ዝግጁ ያልሆኑትንም በቂ ዝግጅት ሳይረጉ እንዳይቀበሉ ያግዳል፤ ክትትልና ድጋፍ ያደርጋል፤

2) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ሥራ አሙረር በርድጭ

የትምህርትና ስልጠና ተቋማትን በበላይነት የማምራት ኃላፊነት የተጣለበት የየተቋማት ስራ አሙረር በርድ ከተለመደው አሙረር ለየት ባለ ተነሳሽነትና ትኩረት የሚከተሉትን ተግባራት እንዲያከናውን ይጠበቃል፡፡

ሀ. የሁሉም ተቋማት ሥራ አሙረር በርድ የተቋማት የአሙረር ክፍተት ያለበትን ቦታ በመለየት በተሻለ ፍጥነት ከሚከተሉት ወይም ከክልል የቴ/ማት/ስ/ አሙረኞች ጋር በመመካከር በልዩ ሁኔታ የመምህራን ስራ ይሰራል፤

ለ. የሁሉም ተቋማት ሥራ አሙረር በርድ የተቋማትን ዝግጁነት ይገመገማል፤ የራሱ የሆነ በኮቪድ-19 ወቅትና ድህረ-ኮቪድ-19 የመመሪያ መከተል ስራ የሚከናወኑትን ልዩ ዕቅድ ያዘጋጃል፤ አተገባበሩንም ይከታተላል፤

ሐ. በኮቪድ-19 ወቅት የመመሪያ መከተል ስራ ለማከናወን ከተለያዩ ምንጮች ሀብት የሚከተሉትን ስልቶችን በመቀየር ተቋማት ድጋፍ እንዲያገኙ ያስችላል፤

መ. ተቋማት ኮቪድ-19 ወቅትና በድህረ ኮቪድ-19 መመሪያ መሰረት ማከታተልና ማከባባስ የሚያስችል በዚህ መመሪያ መሠረት ማከባባስ እና ዕቅድ እንዲያዘጋጁ ያደርጋል፤ ለአፈጻጸም ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፤

ሠ. ትምህርትና ስልጠናውን በማከባባስ ሂደት የሚያጋጥሙ የተለያዩ ችግሮችን ከባለድርሻ አካላት ጋር በመተባበር ፈጣን ምላሽ እዲያገኙ ያደርጋል፡፡

ረ. የመመሪያ መሰረት ሂደቱ ሰላማዊ በሆነ መንገድ ለማከክሄድ የሚያስችል ተቋማዊ ሁኔታ ስለመኖሩ ይገመገማል፤ የቅርብ ክትትል ያደርጋል፤

ሰ. ሃላፊነታቸውን በአግባቡ መውጣት ያልቻሉ አሚኖች ላይ ወቅታዊ እምሻ እርምጃ ይወስዳል፤ ሪፖርት ለሚሰጡ ማስረጃ ቤቱ ያቀርባል፡፡

- g. Issue instructions and guidelines for the creation and implementation of peaceful teaching and learning, research and community service during the COVID-19 epidemic, and to carefully monitor the performance.
 - h. Evaluate and monitor the effectiveness of the teaching-learning process in a peaceful manner.
 - i. Certify readiness of Institutions to continue the education and training process; assist, monitor, and support those who are unprepared.
- 2) The Boards of Directors of Education and Training Institutions are expected lead with renewed focus and zeal and carry out the following activities with special initiatives:
- a. The Board of Directors of all institutions will identify the leadership gap of institutions and consult with the Minister or the regional TVET leadership as soon as possible.
 - b. The Board of Directors of all institutions shall evaluate the readiness of institutions to reopen; develop its own master plan to guide the teaching and learning activities during and the post-COVID-19 epidemic; and the Boards shall monitor the implementation of its master plan.
 - c. The Boards shall chart the way for the continuation of the teaching and learning process during COVID-19. The Boards shall enable their institutions to gain support by

developing resource mobilization strategies from various sources.

- d. Boards will ensure that Institutions develop a manual and plan in accordance with this manual to enable them to continue the teaching and learning process during and the post-COVID-19 epidemic. The Boards shall also provide support and monitor for the implementation processes;
- e. Boards shall work collaboratively with stakeholders and find prompt solutions to address serious challenges encountered during the COVID-19 epidemic.
- f. Boards shall evaluate and closely monitor the institutional environment in which the teaching-learning process can proceed peacefully.
- g. Boards shall take timely actions against leaders who fail to discharge their responsibilities and submit reports to the Ministry of Science and Higher Education.

3) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት የበላይ ኃላፊዎች ማዕከል

ሀ. ዝርዝር ተግባርና ኃላፊነት ያለው ምቹ የሥራ ሁኔታ የተፈጠረለት በኮቪድ-19 ወቅት ትምህርትና ስልጠናን ለማከባባስ የሚከናወኑ ተግባራትን የሚከታተልና የሚያግዝግጥ ግብረ-ሃይል ያደራጃል፤ ይከታተላል፤ ይደግፋል፤

ለ. በዚህ መመሪያ ለተደነገጉ የተቋማት ግዴታዎች ኃላፊነት ይወስዳል፤ ከተቋማዊ አደረጃጀትና አሠራር ጋር በመቆናጀት ይፈጽማል፤ ያስፈጽማል፤

ሐ. በ2012 ዓ.ም የትምህርትና ስልጠና ዘመን በኮቪድ-19 ወረርሽኝ ምክንያት ትምህርትና ስልጠና ከመቋረጡ በፊት የኮርሶች/ሞዴሎች አፈጻጸም የነበረበትን ደረጃ በፕሮግራም በትምህርት ክፍል፤ በፋኩልቲ እና በተቋም ደረጃ በጥልቀት በመግምገም ከኮርሶች/ሞዴሎች ባህሪ እንዲሁም ከጊዜ ገደብና ከሀብት (ወጪ) አንጻር የተቀናጀ ዝርዝር እቅድ በመወጣትና የአፈጻጸም መርሃ-ግብር

በሙዝጋጀት እና በሴኔት በሚሰሩ ደረጃና ወደ ስራ ያስገባሉ፤ ይከታተላሉ፤

ሞ. በ2012 ዓ.ም የትምህርትና ስልጠና ዘመን በኮቪድ-19 ወረርሽኝ ምክንያት የተቋረጠውን ትምህርትና ስልጠና ለማስቀጠል የተዘጋጀውን ዕቅድና የአፈጻጸም መርሀ-ግብር እንዲሁም ይህንን መመሪያ የተቋሙ ማህበረሰብና የሚመለከታው ባለድርሻ አካላት የጋራ ግንዛቤ እንዲይዙ ያደርጋሉ፤

ሠ. በ2012 ዓ.ም የትምህርትና ስልጠና ዘመን የተቋረጠውን ትምህርትና ስልጠና በልዩ ፕሮግራም ለማስቀጠል የተከለሰ ካላንደር በሙዝጋጀትና በሴኔት በሚሰሩ ደረጃ ለሚመለከታቸው ሁሉ ተደራሽ በማድረግ በየደረጃው በቂ ዝግጅት መድረጉን ያረጋግጣሉ፤ ይከታተላሉ፤

ረ. በ2012 ዓ.ም የትምህርትና ስልጠና ዘመን የተቋረጠውን ትምህርትና ስልጠና በተቀመጠው መርሀ-ግብር መሰረት ለማስቀጠል የሚያስችል የሰው ሃይል (መምህራን/አሰልጣኞች፣ የላቦራቶሪ ቴክኒሽያን...) እና ሌሎች ግብዓቶች መሟላታቸውን ያረጋግጣሉ፤

ሰ. ሁሉም የትምህርትና ስልጠና ተቋማት በልዩ ፕሮግራም ለሚከተሉ ኮርሶች/ሞዴሎች የትምህርትና ስልጠና ጥራቱን በማይጎዳ ሁኔታ የኮርሱ ዋና ዋና የብቃት አሃዶች (Core competencies) ማስጨበጥ በሚያስችል ሁኔታ የማስተማሪያ/ዶክሜንት ወይም አጋዥ ሌክቸሮችን ወይም ሃንዳዎችን/TTLM፣ ከገለጭ ፖርትፖሎች ጋር በሰፍት ኮፒና በሀረግ ኮፒ እንዲያዘጋጁ እና ለተጠቃሚዎች እንዲደርሱ ያደርጋሉ፤

3) The role of the heads of Education and Training Institutions

- a. Institution heads shall organize, monitor, and support the Taskforce to coordinate and lead activities related to the continuation of education and training during and the post-COVID-19 period. The Taskforce shall prepare detailed

functions and responsible to team members and shall create favorable working conditions.

- b. Heads of institutions are responsible for the implementation of institutional obligations set out in this Directive. They do so in conjunction with existing institutional structure and practices.
- c. Top institutional heads shall monitor the comprehensive review of the performance of courses / modules prior to the cessation of education and training due to the COVID-19 epidemic (spring 2020) and then ensure that a comprehensive plan is developed in terms of the nature of the courses / modules as well as time constraints and resources. The Heads of institutions will ensure that plans are developed and shall review and monitor implementations of programs that are approved by the Senate.
- d. The heads of institutions shall make every effort to communicate and make known the institutional plan to mitigate the COVID-19 epidemic and create common understanding on campus and among community members and relevant stakeholders.
- e. Ensure that adequate preparations are made at all levels by developing a revised academic calendar and securing Senate approval to complete the education and training programs that were discontinued during the 2019/2020 academic year.
- f. Ensure that the required manpower (teachers, trainers, laboratory technician, etc.) and other resources are sufficiently available to complete the education and training program that was discontinued during the 2019/2020 academic year.
- g. All Education and Training Institutions shall provide tutors or tutorials, TTLM, with Description Power Points in soft and hard copies for the benefit of maintaining the Core Competencies of the course without compromising the quality of education and training.

ሸ. መምህራን/አሰልጣኞች የኮረሰ አወትላይን፣ ማስተማሪያ፣ መልመጃዎች፣ ማከቀሻና አጋዥ ሙያዎችን በሰፍት ኮፒና በሀረግ ኮፒ (በድምጽ እና በምስል) እንዲያሰባስቡና ከማስተማሪያ ትምህርትና ስልጠና ጋር አደራጅተውና

- አቀናጅተው ለተመረቃች ተደራሽ መድረጋቸውን ያረጋግጣሉ፤
- ቀ. ተመረቃች/ሰልጣኞች ከተለመደው መደበኛው ፕሮግራም በአጠረ ጊዜ በመታገበር በልዩ ፕሮግራም ትምህርትና ስልጠናቸውን የሚያጠናቅቁ በመሆናቸው ልዩ የጋደዳንስና ካውንስሊንግ አገልግሎት እንዲሁም አካዳሚያዊ የምክር አገልግሎት በተጠናከረ መልኩ እንዲያገኙ የሚያስችል የአሰራር ስርዓትን ተግባራዊ ያደርጋሉ፤
- በ. ከትምህርት ክፍል እስከ የተቋሙ በላይ አሜሮች ያለውን የግንኙነት ስርዓትን በማጠናከር የክትትልና ድጋፍ ስርዓቱ ፈጣንና ችግሮች ሲፈጠሩም ተገቢውን የእርምጃ እርምጃ ለመውሰድ የሚያስችል ስርዓት ይዘረጋሉ፤
- ተ. ተመረቃች/ሰልጣኞች መመሪያ መስተመራን አስመልክቶ ለመቅረብ ቅሬታ በአስቸኳይ መፍትሄ ሊሰጥ የሚችል ግብረ-ኃይል ያደራጃሉ፤
- ቸ. የተመረቃች/ሰልጣኞች ወደ ተቋማት ሲመለሱ በተሻለ ፍጥነት ጥሪ ያደርጋሉ እንደሁም የምረቃ፣ ሠርተፊኬት እና ሌሎች ተያያዥ ስራዎችን የማስፈጸሚያ እቅድ አዘጋጅቶ ተግባራዊ ያደርጋሉ፤
- ጎ. የተግባር ትምህርትና ስልጠና እና ምዝና ያላቸው ተመራቂ ተመረቃች/ሰልጣኞች ባሉበት ተቋማት ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር በመመካከር በክራሽ ፕሮግራሙ ወቅት እንዴት መምራት እንደሚገባቸው በዓይነቱ ልዩ የሆነ ዝርዝር የአፈጻጸም ዕቅድ በመዝጋጀት ይተገብራሉ፤
- ነ. የአስተዳደር ስራዎችን የማስታተል ግብረ-ሃይል በመደራጀት ካለው መመከር ጋር በማቆናጀት ወደ ስራ በመገባት ከኮሮና እና ሰላማዊ መመሪያ መስተመሪያ ጋር የተያዙ ጉዳዮችን ለመስታተል ዝርዝር ዕቅድ ያዘጋጃሉ፤
- ኘ. ሽደረሱን ለመላክ ለተቀማጡ ጥንቃቄ መንገዶችን በባህር፣ በፖስተር፣ በስክሪን ወዘተ በመዝጋጀት በሚታዩ በታዎች ላይ ተደራሽ እንዲሆኑ ያደርጋሉ፤

አ. ሽደረሱን ለመላክ ለተቀማጡ ጥንቃቄ መንገዶችን አለመካተል ተጠያቂነትን የሚያስከትል መሆኑን በግልጽ በማስወቅ ከቅበላ በፊት በሚስቴር መሰረድ ቤቱ በኩል በህዝብ ማናኛ ብዙሃን እና በተቋማት ለተመረቃችና ለተቋሙ መሀበረሰብ ግልጽ መድረጉን ያረጋግጣሉ፤

- h. Heads of Institutions shall ensure that teachers and trainers compile coursework, tutorials, exercises, references and textbooks in soft and hard copies (audio and video) and organize and make these accessible to students.
- i. Students, trainees will complete their education and training in a special program that will be implemented in a shorter period of time relative to the regular program. Institutions shall implement a special system of counseling and counseling services as well as stronger academic counseling services to students and trainees;
- j. By strengthening the communication system from the education unit to top management of the institution, a strong monitoring and support system shall be set up as soon as possible.
- k. A Taskforce should be established to follow-up on and resolve possible grievances students and trainees may have regarding the teaching and learning process.
- l. Upon the return of students and trainees, top management shall execute the plan to expedite the preparation and implementation of programs that facilitate graduation, certification and other related activities;
- m. For students, trainees whose programs require professional/practical evaluation, special arrangements shall be made for them during the crash program, that in consultation with relevant authorities, a special and detailed plan shall be prepared and implemented to assist them to meet graduation requirements.
- n. A Taskforce shall be set up to coordinate with the administration and develop a detailed plan to address issues related to corona virus and peaceful teaching and learning.
- o. Management shall display in appropriate locations on campus using banners, posters, screens, etc.

information for the public regarding precautionary measures to be taken against the virus.

- p. The management of each institution shall inform students and the Education and Training Institution community ahead of sending invitations, that failure to comply with the precautionary measures outlined in the Directive shall have serious consequences. Such information shall be made broadly avail through the Ministry of Science and Higher Education, the media and through institutional communication schemes

ዐ. ተመሪዎች/ሰልጣኞች ግቢ ውስጥ እስካሉና ወረርሽኝ እስካልጡ ድረስ ውሃ፣ ሳንታይዘር፣ ማክክ እና ሳሙያ ለእጅ ንክኪ ጥቅም ላይ መውሰድ ያለባቸውን ያረጋግጣሉ፤

ከ. በ2012 ዓ.ም የትምህርትና ስልጠና ዘመን በኮሮና ወረርሽኝ ምክንያት የተቋረጠውን ትምህርትና ስልጠና ለማጠናቀቅ የሚያስችል በጀት በልዩ ሁኔታ ማግኘት የሚቻልበትን ስልት ይቀይሳሉ፤

ኸ. የግዢና ንብረት አስተዳደር ሥራዎችን በተመለከተ ማዘት የሚገባቸው ቁሶች (የተመሪዎች ምግብ፣ የላቦራቶሪ ኬሚካሎች፣ የላቦራቶሪ ዕቃዎች፣ የወርክሽፕ ማቴሪያሎች፣ የማስተሚያ ቁሳቁሶች፣ ሳንታይዘሮች፣ የፊት ማሻፈሻ ጭምቦሎች፣ የእጅ ጓንቶች፣ ከንክኪ ነጻ የእጅ ማታጠቢያ ማሽኖች ወዘተ) በአግባቡ በመለየት ፈጣን ግዢዎችን ማከናወን የሚያስችል አሰራር ይዘረጋሉ፤

ወ. ስራዎችን ለማሳለጥ የሚያስችሉ አሠራር ስርዓቶች፣ የተክኖሎጂ እና ሌሎች መሠረተ ልማት ምቹ ሁኔታ ተቋማዊ በሆነ ማእከላዊ መደብር ያረጋግጣሉ፤

ዐ. ዝርዝር ስራዎችን በየጊዜው ይገመገማሉ ፈጣን የማስተካከያ እርምጃዎችን ይወስዳሉ፤

ደ. ለመቆያነት ሲያገለግሉ የነበሩ ተቋማት በኬሚካል ሙያዎችና ለአገልግሎት ዝግጁ እንዲሆኑ ያደርጋሉ፤

ጀ. ተመሪዎች/ሰልጣኞች ወደ የተቋማቱ ሲጠሩ በጉዞ ሂደት ለወረርሽኝ ያላቸውን ተጋላጭነት ለመቀነስ የሚያስችል የትራንስፖርት

አገልግሎት ማግኘት እንዲችሉ ከትራንስፖርት ሚኒስቴርና ሌሎች ከሚመለከታው አካላት ጋር በቅንጅት ይሰራሉ፤

ገ. የሽይረሱ ምልክት በተቋም ደረጃ ቢታይ (+ጠርጣሪ ቢገኝ) በግቢ ውስጥ የለይቶ መቆያና ልዩ ህክምና ማክጫማከል መኖሩን ያረጋግጣሉ፤ እንደሁም በየተቋማቱ ከሚገኙ የተመሪዎች ክሊኒክ፣ ከዞን/ወረዳ ጤማማከላት ጋር በቅርበት ይሰራሉ፤

ጠ. የመጣ ቢያ ሰዓትን በሚዘጋጅ ተመሪዎች/ሰልጣኞች በመጣ ቢያ አዳራሽ ርቀታቸውን ጠብቀው የሚመጡበት ሁኔታ ያመቻቻሉ፤

ጫ. ሽይረሱ በተቋም በካምፓስ ደረጃ በወረርሽኝ ምልክ ቢስፋፋ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር በመመካከር አስፈላጊው እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋሉ፤

ጸ. የመረጃ ማስተላለፊ ሂደቱ ሰላማዊ በሆነ መንገድ ለማከናወን የሚያስችል ሁኔታ ስለመኖሩ ግምገማ ክትትል ያደርጋሉ፤

- q. While the epidemic is ongoing, students/trainees are mandated to taking precautionary measures by continuing to clean their hands with water and soap, sanitizer, wear masks, and avoid physical contact while on campus.
- r. Management will devise a strategy to find a special way to complete the education and training activities that were suspended in spring 2020 due to the COVID-19 epidemic.
- s. Proper procurement procedures shall be put in place to conduct a proper and fair bidding and selection process and sign required agreements to allow timely purchase of all the necessary materials including food stuff, laboratory chemicals, laboratory equipment, workshop materials, teaching materials, sanitizers, masks, hand gloves, hand-free washing facilities, etc.
- t. Management shall ensure that systems, technology and other infrastructure are facilitated in an institutional manner.

- u. Management shall regularly review implementation activities and take immediate and corrective actions, as necessary.
- v. Isolation facilities used for quarantine purposes should be thoroughly cleaned with chemicals in preparation for other uses.
- w. As students/trainees are invited back to the institutions, management shall work in collaboration with the Ministry of Transport and branch offices at all levels to facilitate safe transportation services to protect students from being exposed to the epidemic during their journey.
- x. If symptoms of the virus are detected at the institutional level, or there is suspicion of it, management shall ensure that there is an on-site isolation and specialized treatment center, and that they will work closely with student clinics, and zonal/woreda health centers.
- y. Management will reduce risk of contamination, among other things, by extending dining hours such that students/trainees can sit at sufficient distances in dining halls.
- z. If the virus dangerously spreads at the institutional/campus level, the management shall consult relevant authorities and stakeholders, and take appropriate actions.
- aa. The management shall assess and monitor the learning and teaching process and shall create the conditions for peaceful execution;

- ጸ. ተሟዎች በየጊዜው አስፈላጊውን የጤና ምርመራና ክትትል እንዲያደርጉ ይመከራል፤
- ፀ. ለተሟዎች የተለያዩ አገልግሎት የሚሰጡ መምህራንና ሰራተኞች አስፈላጊው የጤና ምርመራና ክትትል እንዲያደርጉ ይመከራል፤
- ፈ. ሃላፊነታቸውን በአግባቡ ባልተወጡ የበታች አመራሮች፣ መምህራን/አሰልጣኞች፣ ተሟዎች/አሰልጣኞችና አስተዳደር ሰራተኞች ላይ አስፈላጊውን እርምጃ ይወስዳሉ

4) የመምህራን/አሰልጣኞች ማኅበር

- ሀ. በዚህ መመሪያ መምህራንን/አሰልጣኞችን በሚመለከት ለተደነገጉ ግዴታዎች ኃላፊነት ይወስዳሉ፤ መመሪያውን የማስተዋወቅ፣ የማክበርና የማከበር ሥራ አረክያት ባለው መልኩ ይተገብራሉ፤

ለ. የተቋረጠውን ትምህርትና ስልጠና ለማስቀጠልና በአጠረጴጤ በልዩ ፕሮግራም ለማከናወን የሚያስፈልጉ የሞጁል ዝግጅት፣ ዎርክሾፖችና ቤተ መከራዎችን የማድረጅት፤ በቴክኖሎጂ የታገዘ ትምህርትና ስልጠና ለማከፈት የሚያስችል ዝግጅቶችን ያደርጋሉ፤

ሐ. ሰላማዊ መመሪያ ማስተማር እንዲሰፍን ተሟዎችን በመምከር፣ የግጭት መንስኤና አባባሽ ከሚሆኑ አስተሳሰቦችና ተግባራት የመቆጣጠር ሌሎችም እንዲቆጠቡ የሚድረግ ሥራ ከሚሞላ ከታችው ጋር በመሆን በቅንጅት ይሰራሉ፤

መ. ብሔርና ኃይማኖትን መሠረት ያደረጉ በተቋሙ ማህበረሰብ ዘንድ አለመግባባት፣ ጥርጣሬና ግጭትን በመቀስቀስ በትምህርትና ስልጠና ሂደትና ስርዓቱ ላይ ጉዳት ከሚያደርሱ ተግባራትና አስተሳሰቦች መቆጣጠር ሌሎችም እዲቆጠቡ የሚድረግ ከፍተኛ ማኅበራዊ ይበቅባቸዋል፡፡

ሠ. ተቋማት፣ የተቋማት ማህበረሰብ አባል ወይም ቡድን ከኮቪድ-19 ጋር በተያያዘ ባልተገባ መንገድ በፍርሃት ወይም በስጋት ውስጥ በማስተካከል አሉታዊ የስነ ልቦና ጭንቀት ወይም ማህበራዊ ጉዳት የሚያደርሱ ጽሑፎችን መጻፍ የለባቸውም፤ የሚጽፉ ካሉም እርምጃ ይወሰድባቸዋል፡፡

ረ. በሚድረግላቸው ጥሪ ማሳረት በስራ በታችው በመገኘት ኮቪድ-19ን ለማከላከል የሚያስችሉ ድንጋጌዎችን እና የተቀማጣጥኑን ክልከላዎች በመተግበር ትምህርትና ስልጠናውን ያከናውናሉ

ሰ. በጤና ሚኒስቴርና በሳ.ክ.ት.ሚ የሚወጡ ኮቪድ-19 ስርጭትን ለመቆጣጠርና ለማከላከል የተዘጋጁ መመሪያዎችን ተሟዎች/አሰልጣኞች እንዲተገቡ ያደርጋሉ

- bb. Management shall encourage that students and trainees receive regular health check-ups and necessary follow-ups.

- cc. Management shall ensure that teachers and campus staff who provide educational services to students to have the necessary health check-ups and follow-ups.
- dd. The top management of all institutions shall take appropriate action against underperforming leaders, teachers, trainers, students, trainees and/or administrative staff.

4) The role of teachers/trainers

- a. In this Directive, teachers/trainers are responsible for the duties assigned to them. They are expected to serve as models by supporting, promoting, enforcing, and showing respect to the guidelines.
- b. Teachers/trainers shall organize modules, workshops and laboratories needed to continue the discontinued education and training and to complete the special programs in a shorter period of time. They shall also arrange for and conduct technology-based learning.
- c. Teachers/trainers shall work in partnership with stakeholders to advise students, promote peaceful learning, avoid conflict-ridden attitudes and practices, refrain from participating in, and prevent others from engaging in conflicts.
- d. Teachers/trainers play significant roles in dissuading students from engaging in ethnic and religious-based conflicts arising from misunderstandings, suspicions. They must refrain from personally engaging and/or fostering community sentiments that promote discord, suspicion and/or conflict. They are expected to personally refrain from such activities and prevent students/trainees from engaging in activities and attitudes that are detrimental to the education and training processes and the system.
- e. Teachers/trainers should not engage in writings that may cause negative psychological stress or social harm by instigating or inciting commotion in the institution, in the community or in campus groups in ways that are inappropriate or intimidating. Teachers/trainers who promote false sentiments in relation to Covid-19 will be counseled.
- f. F. When summoned for collaboration in campaigns against Covid-19 or in implementing the Directive, teachers/trainers are expected to play their part by appearing on campus in person as well as by conducting the education and training activities in accordance with the guidelines.
- g. Teachers/trainers shall ensure that students/trainees comply with directives issued by the Ministry of Health and MoSHE to control the spread of Covid-19 epidemic.

ሸ. በተሰጠው ጊዜ ውስጥ ተሟዎች/ሰልጣኞች ትምህርታቸውን/ስልጠናውን እንዲያጠናቅቁ ከተለመደው ተጨማሪ ጊዜን

- ስራ ላይ በማዋል የአዲሱን ኖርማል አሰራር ተግባራዊ ያደርጋሉ
- ቀ. የተሟዎችን/ሰልጣኞችን ውጤት በጊዜ ለማሟላት የስራ ክፍል ሪፖርት ያደርጋሉ፤ በወጪ አካል የሚዛኑ ሰልጣኞችንም በመላየት ዝርዝራቸውን ለማሟላት የስራ ክፍል ያቀርባሉ፤
- በ. በትምህርትና ስልጠና አቀባበላቸውም ይሁን በሌሎች ጉዳዮች ልዩ ድጋፍ የሚፈልጉ ተሟዎችን/ሰልጣኞችን ለይተው ከማሟላት ታውጋር በመሆን ድጋፍ በማድረግ እንዲበቁ ያደርጋሉ፤

- ክፍል ሰባት**
የጥፋት ምድብ፣ የሚያስከትለው የቅጥት ዓይነት እና የዚህን መመሪያ ደንብ በመቃላላት ተቋማትና የተቋማቱ ማህረሰብ ላይ የሚዘሰብ እርምጃዎች፤
- 13. የዚህን መመሪያ ደንብ በመቃላላታቸው ተጠያቂ የሚሆኑት የሚከተሉ ናቸው ፡**
- 1) ተቋም
 - 2) የተቋም አመራር
 - 3) መምህራን
 - 4) አስተዳደር ሠራተኞች
 - 5) ተሟዎች
 - 6) ሌሎች በግቢ ውስጥ አገልግሎት የሚሰጡ ግለሰቦች፤ ተቋማት ወይም ማህበራት ይሆናሉ፡

- 14. አነስተኛ ጥፋቶች**
 አነስተኛ ጥፋቶች ተብለው የሚመደቡ የዚህ መመሪያ ደንብ መቃላላቶች በዚህ ክፍል ይካተታሉ፡ ፡
- 1) በምክር የመቃላት ጥፋቶች፤
 - ሀ. የመጣ ቢያ እቃዎችን በተገቢው ቦታ ያለ መንቀመጥ/ያለ መሰለስ/
 - ለ. በልዩ ሁኔታ የሚፈቀድላቸው ካልሆኑ በስተቀር አገልግሎት መስጫ ቦታዎች ላይ ተራን አለመጠበቅ፤
 - ሐ. ለመጀመሪያ ጊዜ አልኮል ጠጥቶ ሰክሮ ወደ ግቢ መግባት፤
 - መ. የመመሪያ ክፍሎች፣ የአዳራሾችና የአገልግሎት መስጫ ክፍሎች ወንበሮችና

ጠረን ጴዛዎች ለመጀመሪያ ጊዜ ከቦታ ቦታ ማዛወር፣ አውጥቶ ደጅ ጥሎ መሄድ፣
 ሠ. ሌሎች ማሳል የሥነ-ምግባር ጥፋቶችን መፈጸም፤

2) የቃል ማስጠንቀቂያ የሚያሰጡ ጥፋቶች
 የቃል ማስጠንቀቂያ የሚያሰጡ ጥፋቶች ሆነው በማስታወሻ መዘገብ የሚያዙ እና ግለሰቡም ለጥፋቱ የሚፈርምበት ሆኖ በጽሁፍ የሚሰጡባቸው ፡

- h. By adjusting to the “New Normal”, teachers and trainers will commit the necessary time for students/trainees to complete their academic requirements within the allotted time.
- i. Teachers/trainers will finalize student/trainee results/grades within the required time, and for those who need external evaluation done, teachers/trainers will prepare the student list and share with the appropriate external body in a timely manner.
- j. Teachers/trainers shall identify students/trainees who need special support in their education and training and collaborate with relevant bodies to provide them with the necessary support and ensure that the students/trainees meet their educational requirements.

Part Seven

Category of Misconducts, Types of Measures to be Taken against Higher Education Institutions’

Community

13. The following are responsible for violating the provisions of this Directive.

- a. Institution
- b. Institutional leader
- c. Academic Staff and Technical Assistants
- d. Administrative staff
- e. Students
- f. Other individuals, institutions or associations that provide services on the campuses.

14. Minor faults

The following actions are considered as minor offenses or violations of this directive:

- 1) Offenses that call for reprimand,
 - a. failure to return dining utensils to their proper place
 - b. failure to wait in line at service facilities unless otherwise permitted;
 - c. getting drunk and entered the compound for first time,

- d. moving out and failing to return back chairs and desks and other materials from classrooms, halls and other service rooms for first time,
- e. Committing other similar misconducts;

2) Offenses that call for verbal warning

The University may take anyone of the following verbal warning against any individual in the campus who is found to be responsible for violations of disciplinary regulation of this directive. The Verbal warnings shall be recorded and signed by the individual for his misconduct.

ሀ. ከላይ የተዘረዘሩትን በምክር የሚታለፉና ማሳል ጥፋቶችን በድጋሚፈጽሞማኝት

ለ. እጅን ባልተፈቀደ ቦታ መታጠብ፤

ሐ. ወደ አገልግሎት ማከፌ ቦታዎች ሲገቡ በተዘጋጀው የእጅ መታጠቢያ ላይ በአግባቡ እጅን አለመታጠብ

መ. በመኝታ ክፍል ውስጥ በኮሪዶር፣ በእጅና ፊት መታጠቢያ ቦታዎች በመተላለፊያ መንገድ ላይ ልብስ ማጠብ፤

i. የትምህርትና ስልጠና ተቋም ግቢ ሲገባ በተዘጋጀው ቦታ የሰውነት መቅት ሳይለካ መግባት

ii. በመመሪያ ክፍሎች፣ በአብያተ መጽሀፍት፣ በመኝታ ህንፃዎችና በሌሎች የአገልግሎት ማከፊያ ክፍሎች ግድግዳዎች እንዲሁም በወንበሮችና ጠረጴዛዎች ላይ ማንኛውንም ጽሑፍ መፍ/ስዕል መሣል፤

iii. ውሃና የኤሌክትሪክ ሃይል ያለ አግባብ መጠቀም(ማጠከን)፣ ውሃ ከፍቶና መባራት አብረቶ መሄድ፤

iv. አብረው ከመጽሐፍ የመኝታ ቤት ተጋሪዎችና አብረው ከመጽሐፍ የትምህርት ክፍል ተመሪዎች ጋር ተግባብቶና ተስማምቶ አለመኖር፤

v. በመኝታ ክፍል ውስጥ ተገቢ ያልሆነ ጽሑፍ እና/ወይም ስዕል መለጠፍ፣ ተቋሙ ባወጣው አሰራር ማሳረት መታወቂያ ወይም የምግብ ካርድ እንዲያሳይ ተጠይቆ ፈቃደኛ አለመሆን፤

vi. አትክልቶችንና አበባዎችን መርገጥ ወይም መቋረጥ፤

vii. ፍራሽ ከአልጋ አወርዶ ማኝት፤

- viii. የታጠበ ልብስን ከልብስ ማስጨበታ ውጭ ማስጣት፤
- ix. በግቢ ውስጥ ከፍተኛ ድምጽ ወይም ጩኸት በራስ ድምጽ ወይም በማንኛቸውም የኤልክትሮኒክስ መሣሪያዎች በማስጫየት የአካባቢን ፀጥታን ማደፍረስ፤ (በጭምብ ይሁን በሌላ መንገድ)
- x. ሌሎች ማለፊያ የሥነ ምግባር ጥሰቶችን ማፈጸም፤

15. ቀላል ጥፋቶች

ከጽሑፍ ማስጠንቀቂያ እስከ ከባድ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያና እንደአስፈላጊነቱ ማህበራዊ አገልግሎት በማስጠንቀቂያ የሚያስቀጡ ጥፋቶችን ያካትታል፡፡

- 1) የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ ወይም ከ30 ያላነ ሰ ከ50 ሰዓታት ያልበለጠ ማህበራዊ አገልግሎት (የጉልበት ሥራ) ወይም በሁለቱም ሊያስቀጡ የሚችሉ ጥፋቶችን
 - ሀ. ከላይ በአንስተኛ ጥፋቶች የተዘረዘሩትን የቃል ማስጠንቀቂያ ወይም ነጻ ማህበራዊ አገልግሎት የሚያሰጡ ጥፋቶች ማካከል አንዱን ጥፋት ተፈፅሞ በተወሰደው ቅጣት ማሻሻል ሳይታይ ያንኑ ወይም ተመሳሳይ ጥፋት ደግሞ ማፈጸም፤
- a. repetition of the above-mentioned offenses and similar offenses
- b. Hand washing in an unauthorized place,
- c. Failure to wash hands properly in the designated hand wash areas when entering service areas,
- d. Washing clothes in dormitories, in the corridors, hallway, shower rooms, and other unauthorized places,
- e. Entering the premises of higher learning institute without getting body temperature measured,
- f. Drawing any text, picture or sign on the walls of classrooms, libraries, dormitories and other service rooms, as well as on chairs and tables.
- g. Misuse of water and electricity; leaving water tap and electric lights on;
- h. Conflicting with roommates and classmates;
- i. Posting inappropriate text and/or pictures in the dormitories, refusing to show ID and/or

- Meal card in accordance with procedures established by the institution;
- j. Treading or cutting trees and flowers;
- k. Getting a mattress out of bed,
- l. Dispose of washed clothes outside the designated place;
- m. Creating noise pollutions or making screams in the living yard and/or around classrooms, libraries, and laboratories by any electronic devices, talking, walking or otherwise,
- n. Committing other similar violations;

15. Simple offenses

The following acts or violations of the regulations shall constitute minor offenses or misconducts by individuals in campuses. These actions call for measures that range from a simple written warning to a severe written warning and, as needed, social services.

- 1) Simple offenses that call for written warning or penalties for not less than 30 and not more than 50 hours of social service (mainly labor work) or both.
 - a. If no improvement is recorded after one is reprimanded or advised for committing the same or similar offenses listed above in the minor offenses or those that justify provision of free social services;
 - ለ. ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል አላስፈላጊና በሳይንስ ያልተረጋገጡ የኮቪድ-19 ሚዲያዎችና አስታያቶችን በሚጃ ሚዲያም ሆነ በማንኛውም ሙሉ ማስራጨት የተከለከለ ነው፤
 - ሐ. ወደ ትምህርትና ስልጠና ተቋም ቅጥር ግቢ የመግቢያና መውጫ የሰዓት ገደብ አለመከበር፤
 - መ. ለተሟላዎች በቂ የልብስ ማጥጊያ በታወቁት አለመክፈት፤
 - ሠ. እንደየተቋሙኑ ተፈጻሚነት ደረቅ ቆሻሻ አወጋገድ መሠረተ ልማት፤ ፋሲልቲና የአሠራር ስርዓት አለመከበር፤
 - ረ. በተራ ምድብ ወቅት የመኝታ ክፍልን፣ ሙዳዳጃ ቤትን፣ የመረጃ ሕንፃ ኮሪዶርን፣ የመረጃ ሕንፃ አካባቢን

- አለማዳደሪያ፣ የራስን አልጋ አለማንጠፋና የግል ንጽህናን አለማጥበቅ፤
- ሰ. የትምህርትና ስልጠና ተቋማትና የተቋማቱ ማህበረሰብ አባላት የተመረቃች ቅበላ ጥሪን፣ የተመሳሳይ ሚዲያ ተደራሽ ማድረግን፣ የግቢ ማህበረሰብ በረፍተኛነት፣ የምዝገባ ዝግጅትን፣ ምዝገባን እና ማታወቂያን በማሳለፍ በዚህ መመሪያ የተደነገጉ ድንጋጌዎችን ማሳሰብ ወይም ኃላፊነትን አለመውጣት
- ሸ. ግለሰቦችን ለተራ ጥል ማግኘት፣ ማጥለፍ፣ ነገር ማቆስቆስ፣ ማጋገል፣ ጥል ሲነሳ አለመግለጽ፣ ወገን ለይቶ ማባረ፣ በነገር ማቆራቆስ፤
- ቀ. ከተፈቀደ ቦታ ውጭ በትምህርትና ስልጠና ግቢ ውስጥ ቆሻሻ ማሳል፤
- በ. በትምህርትና ስልጠና ተቋም ተገቢ አካል የተሰጠን ሕጋዊ ትእዛዝ አለመከበር፤
- ተ. ለጋራ ጠንክ አደገኛ የሆኑ ድርጊቶችን ማድጸም፤
- ቸ. ያለ ግለሰቡ ወይም በትምህርትና ስልጠና ተቋም ፈቃድ የግለሰብ ወይም የዩኒቨርሲቲ ንብረት ማጥቀም፤
- ኀ. የሌላ ሰው ማታወቂያ ወይም የምግብ ካርድ ማጥቀም፤
- ነ. የተመረቃች አገልግሎት እና የተመረቃች ህብረት ሳያውቁ በየትኛውም መንገድ ከተመረቃች ገንዘብ ማሳብሰብ፤
- ኘ. የተመረቃችን ትራንስፖርትና የማሳሰሉ አገልግሎቶችን በማምቻች ሽፋን ለግል ጥቅም ሲባል ተመረቃችን ከፍተኛ ክፊያ ማጠየቅ ወይም እንዲጠየቁ ማቀባበር፤
- አ. በተቋሙ ግቢ ውስጥ ሲጋራ ማጽጸ፤ ሌሎች አደንዛዥ ዕጾችን ማጥቀም ወይም ይዞ መገኘት፤ ሌሎችም አጭር ወይም ይዞ ውሃ እያዩ ዝምመላት
- ዐ. የጋራ ማልገያዎችን አለአግባብ ለግል ጥቅም ማጥቀስ፤
- ከ. አጭር ብሮ የገንዘብ ድጋፍ ከትምህርትና ስልጠና ተቋም ለማግኘት ማሳካር፤

- ኸ. ምንም ውክልና ሳይኖር የተመረቃች ህብረት አባል፣ የክበብ ተጠሪ ነኝ ወዘተ በማለት ሰዎች ሚዲያ እንዲሰጡ ማጠየቅ ወይም ማሳራት፤
- b. It is prohibited for any member of the Institution to disseminate unnecessary and scientifically unsubstantiated Covid-19 information and comments on the Internet or in any form.
- c. Failure to comply with entry and exit hours on the premises of the Institution;
- d. Lack of adequate laundry space for students
- e. Lack of sewerage and solid waste disposal infrastructure, facilities and systems according to the need of the Institution.
- f. Not cleaning dormitory, toilet, living room corridor, living room area when assigned, and not preparing own bed and not keeping personal hygiene,
- g. Violation or non-compliance with the provisions of this Directive regarding admission of students, provision of complete information, doing inspection at entrance gates, preparation for registration, processing of registration and ID cards by members of the Institution,
- h. Inviting individuals to conflict, provoking others to quarrel, causing others to fight, not interceding between quarreling individuals, threatening others, fighting in groups,
- i. Dispose of rubbish outside the permitted area of the institution;
- j. Failure to comply with legal orders issued by the appropriate body of the Institution;
- k. Engaging in activities that are dangerous to public health;
- l. Use of private or Institution's property without the consent of the individual or the permission of the institution;
- m. Using someone else's ID or food card,
- n. Collecting money from students in any way without the knowledge of student services and student unions;
- o. Facilitate student transportation and other services by requesting students or cooperating with others for personal gain to pay higher fees,
- p. Smoking in the premises; use or possession of illicit drugs; not informing the instituting while others smoke or possess cigarette or illicit drugs,
- q. Misuse/and or abuse of common resources for personal use;

- r. Fraudulent attempt to obtain financial assistance from the institution;
 - s. Ask or work for information from students and others in the Institution acting as a student union member, club representative, etc. without any representation.
- 2) ከባድ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያና እንደአስፈላጊነቱ ማህበራዊ አገልግሎት በማስጠንቀቂያ የሚያስቀጡ ጥፋቶች
- ሀ. ከላይ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ ወይም ከ30 ያላነሰ ከ50 ሰዓታት የሚያስቀጡ ጥፋቶች ማከል አንዲን ወይም ተመሳሳይ ጥፋት ፈፅሞ በተወሰደው ቅጥት መሻሻል ሳያሳይ ያንኑ ወይም ተመሳሳይ ጥፋት ደግሞ ሚጸጸም፤
 - ለ. ከተሟዎች ምግብ ቤት እና ከሌሎች ግቢ ውስጥ ካሉ ምግብ ቤቶች የሚወጡት ፍራፊ ምግቦችን ለሌላ ለማንኛውም አካል አሳልፎ ማስጠንቀቂያ የተከለከለ ነው፤
 - ሐ. በግቢው ውስጥ በተለይም በጋራ ማልገያ አካባቢዎች ማለትም በመኝታ፣ በመመገቢያና በመሥሪያ ክፍሎች፣ በቤተ መጻህፍት፣ በወርክሾፖች፣ በቤተሙከራ በክሊኒክና በዲ.ኤስ.ቲቪ ወዘተ አካባቢ ያልተገባ ጭኝት ማስማት፣ ሁከትና ግርግር ማንሳት፤
 - መ. ያልተፈቀደ ማንኛውንም ዓይነት ማስታወቂያ ግቢ ውስጥ በማንኛውም ቦታዎች ማለጠፍ
 - ሠ. አገልግሎት ማስጨበታዎች ላይ ርቀትን ጠብቆ አለማለፍ
 - ረ. ተሟዎች በግል ካልሆነ በስተቀር የቡድን ስፖርት ማስራት አይፈቀድም፤
 - ሰ. በኮቪድ-19 ተጠረጥሮ ወይም ምልክቶች እየታዩበት ለምርመራ ፈቃደኛ አለመሆን፤ ወይም ወደ ለይቶ ማቆያ ለመግባት ፈቃደኛ ያለመሆን ወይም የተጨረሰበት ሚጃ ማቆረብ ወይም ተደብቆ መኖር
 - ሸ. በማጠጥሀይ ሰክሮ በግቢው ውስጥ ሁከት መፍጠር (የአካባቢ ፀጥታን ማደፍረስ)፤
 - ቀ. በፍራሽ ወይም ትራስ ወይም የፍራሽ ልብስ ቀዶ ማንኛውንም፤
 - በ. ባልተፈቀደለት መኝታ ቤት ማድረግ ወይም የመኝታ ቦታን ያለፈቃድ መቀየር

- ተ. ያልተፈቀደለት ሰው በመኖሪያ ቦታ እንዲኖር፣ እንዲዳበል ወይም እንዲያድር ማድረግ፤
 - ቸ. ያለፈቃድ የበሰለ ምግብ ከዳቦ ውጭ ከማንኛውም ቦታ ወደ ዶርም ይዞ ገብቶ ሲጠቀመው ማንኛውንም፤
 - ኀ. ማንኛውንም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ንብረት በአግባቡ አለመጠቀም፤ ማሳላሽት፤
 - ነ. ህጋዊ ባልሆነ መንገድ በአጥር ዘሎ ወይም ሽልክ መግባትና መውጣት፤
 - ኘ. በመኝታ ክፍል ውስጥ ያልተፈቀዱ የኤሌክትሪክ እቃዎችን ማጠቀም፤
 - አ. ለትምህርትና ስልጠና ተቋም መመሪያን፣ ሰራተኞችና ሀላፊዎች ሥራው የሚጠይቀውን አስፈላጊውን ትብብር አለመድረግ፤
 - ዐ. ህጋዊ ያልሆነ ስብሰባ ወይም በተሟዎች ጉዳይ ዳይሬክተር ወይም በትምህርትና ስልጠና ተቋም ከፍተኛ አሜራ ፈቃድ ያላገኘ ትእዛዝ ማስተካከል ወይም ለማስተካከል ማሞከር፤
- 2) Misconducts that call for severe written warnings and penalties for providing social services as needed
- a. Performing the same or similar offenses without showing any improvement of actions after written warnings were given for any of the above or any other offenses punishable by free social services not less than 30 hours and not more than 50 hours;
 - b. It is forbidden to transfer leftover food from a student cafeteria or other campus to anyone else.
 - c. Making loud noises, screaming, and shouting in and around common facility areas such as dormitories, dining rooms, classrooms, libraries, workshops, laboratories, clinics, DSTV, etc.
 - d. Post any unauthorized advertisement anywhere in the campus,
 - e. Failure to line up at service points keeping appropriate distances
 - f. Students are not allowed to play group sports except in private.
 - g. Failure to be tested፣ or admission to isolation center, or self hiding or providing fraudulent information or bearing fake certificate when showing symptoms of COVID-19,

- h. Involved in fight and violent actions being under the influence of alcohol and other substances,
- i. Putting mattresses and/or pillows on the ground, or destroying mattress and/or pillows,
- j. Staying in an unauthorized dormitory or changing dormitory without permission,
- k. Allowing an unauthorized person to live, cohabit or let stay at the dormitory;
- l. Bringing unauthorized food into the dorm from anywhere except bread,
- m. Misuse, abuse, or vandalism of any properties of the institution,
- n. Illegally jumping over the fence;
- o. Using unauthorized electrical appliances in dormitories;
- p. Failure to provide the necessary cooperation to the teachers, staff and officials in the Institution;
- q. Conducting illegal meetings or showing drama, theatre or performing other activities without prior permission from the Director of Student Affairs or the top management of the Institution;

ከ. የራስን ሃይማኖት፣ እምነትና የፖለቲካ አመለካከት ሌሎች እንዲቀበሉ ጭንቀት ማድረግ፣ ማረጋገጥ

ኸ. በመግቢያ በርና በአገልግሎት መስጫዎች የሚታወቁ (የመገልገያ) ካርድ ሲጠየቅ ለማሳየት ፈቃደኛ አለመሆን፣

ወ. ሃይማኖታዊ በአሎችንና ትዕይንቶችን በግቢው ውስጥ መካሄድ፣ እንዲካሄዱ መቀስቀስ፣ መነሳሳት፣ መግራት፣

የ. ሌሎች መከላከል የስነ-ምግባር ጥፋቶችን መፈጸም

16. መከላከል ጥፋቶች

- 1) ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም የተጣለበትን ተቋማዊ ግዴታ አለመውጣት
- 2) በየደረጃው ያለ ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም አሙረ ከተሰጠው የሥራ ተግባርና ኃላፊነት ጋር የተያያዙ በዚህ መመሪያ የተደነገጉ የተቋማዊ በአሙረ ደረጃ ሊፈጸሙ ሊተገበሩ የሚችሉ ግዴታዎች አለመውጣት
- 3) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ኮቪድ-19 ለመከላከል ትምህርትና ስልጠና መካሰን

የሚከተሉትን አጠቃላይ ሁኔታ የሚደነግግ ከዚህ መመሪያ ጋር የተጣጣመ ማንኛውም አለመከላከል፣ አለመከተል ወይም አለመፈጸም

- 4) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ኮቪድ-19 ወረርሽኝን በመከላከል ትምህርትና ስልጠና ለመከታተል በየደረጃው የሚከተሉትን ግብረ-ኃይል አለመደራጀት፣ ተቋማዊ የግንኙነት መሠረዝ አለመከላከል፣ ለተጠቃሚዎች ምቹ በሆነ መንገድ አለመከተል
- 5) ማንኛውም ሰው በትምህርትና ስልጠና ተቋም ውስጥ የአፍና አፍንጫ መሻፈኛ ማድረግ ቀሪ መሆኑ እስከመጨረሻ በትምህርትና ስልጠና ባለው አካል በይፋ እስከመጨረሻ ለጽበት ጊዜ ድረስ ከመሻፈኛ እና ከመመገቢያ ሰዓት ውጪ በማንኛውም ቦታ የአፍና አፍንጫ መሻፈኛ ሳይደረግ መቆየት
- 6) የትምህርትና ስልጠና ተቋም ውስጥ ተገልጋዮች በመቆመት ጊዜም ይሁን በማንኛውም አካል አገልግሎት ሲያገኙ ከሁለት ሜትር በታች ተጠጋግተው እና የአፍ እና አፍንጫ መሻፈኛ ሳይደረግ አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ ወይም ከተማሪዎች ምግብ ቤት ውጪ በሌላ ምግብ ቤቶች ጠረጴዛቸው በአንድ ጠረጴዛ ከሶስት ተገልጋዮች በላይ እንዲቀመጡ ማድረግ
- 7) የተቀደደ፣ በአግባቡ ያልጸዳ ወይም በአግባቡ ያልጸዳ የአፍና የአፍንጫ መሻፈኛ መክከል ማድረግ
- 8) በተቋም ግቢ ውስጥ በማድረግ እንቅስቃሴና የጋራ አገልግሎት በመከላከል ተቋማዊ ግዴታዎች ከሁለት ሜትር በታች ርቀት መቆጣጠር ሆነ መቀመጥ
- r. Pressuring others to accept their own religion, beliefs and political views, disturbing others otherwise,
- s. Refusal to show ID card when asked for at the entrance gate and/or at service provision points,
- t. Carrying out religious ceremonies and demonstrations in the compound, inciting and directing others to do the same,

u. Committing other similar misconducts;

16. Medium offenses

- 1) Failure to fulfill institutional obligations of any educational and training institution
- 2) Failure to fulfill leadership duties and responsibilities of the institution at any level of the management hierarchy related this Directive and other regulations assigned to the management of any educational and training institution,
- 3) Failure to prepare, promote and implement a manual in accordance with this guideline, which stipulates the general conditions under which any educational and training institution may provide education and training to prevent COV-19.
- 4) Failure of any education and training institution to organize a task force to coordinate the resumption of education and training at all levels designing mechanisms to prevent the outbreak of CVD-19 epidemic, and failure to establish an institutional communication line and to promote it in a user-friendly manner.
- 5) Failure to wear a face mask up until public body notifies a decision to quit the use of mask in educational and training institution.
- 6) failure to ensure that customers in an educational and training facility sit or stand close to each other in two meters gap without using face masks when receiving services, or that no more than three customers use one table other settings out of students' dining hall,
- 7) Wearing a torn, unwashed or improperly cleaned face mask
- 8) Standing or sitting at a distance of less than two meters in activities and common service areas of the institution premises,
- 9) በሁሉ የተቋማቸው ውስጥ ባሉ ግቢ መግቢያ በረ። በመሥሪያ ክፍሎች፣ በተሠራዊቶች መደረግ ሕንጻ፣ ቤተ-መጽሐፍት መግቢያ፣ ክሊኒክ መግቢያ፣ ቤተ-መከላከያ ወርክሾፕ መግቢያ፣ ግቢ ውስጥ ባሉ ምግብ ቤቶች መግቢያ፣ የተሠራዊቶች መዝናኛ ቦታዎች፣ በአስተዳደር፣ የኮሌጅ፣ ፋኩልቲ፣ ትምህርት ቤት፣ ኢንስቲትዩት እና የትምህርት ክፍሎች ህንጻ

- መግቢያ፣ የምርምር ማከላከያ መግቢያ እና ሌሎች የግቢ መሳተፊያዎች እንቅስቃሴ በመግባባቸው በታወቁና አካባቢዎች ላይ ከእጅ ጎረቤት ህይወት የሆኑ የእጅ መታጠቢያዎች አገልግሎት እና ውሃ አለመዝጋጀት እና የክትትልና የቁጥጥር ስርዓት አለመከናወን
- 10) ከተሠራዊቶች ምግብ ቤት እና ከሌሎች ግቢ ውስጥ ካሉ ምግብ ቤቶች የመውጣት ሥልጣን ምግቦችን ለሌላ ለማንኛውም ግልሰብም ሆነ አካል አሳልፎ መስጠት ወይም መሻጥ
 - 11) ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም መሳተፊያዎች አባል ተቋማዊነት ከተማ ውጪ ከአቅም በላይና አሳማኝ በሆነ ምክንያት የተጓዘ እንደሆነ ቀድሞ የጉዞ ታሪኩን ተቋሙ ውስጥ ላለው ማከላከያ መከላከያ ስልጠና ሲሆን ከጉዞ መልስ ራሱን በላይቶ ማቆያ ውስጥ ሳያቆይ በቀጥታ ከሌላው መሳተፊያዎች ጋር መቀላቀል
 - 12) ማንኛውም የአካል ቅርርብና ጎረቤት የሚፈልጉ የተሠራዊቶች የቤት ውስጥና ከቤት ውጭ ለመዝናኛዎች፣ የመዝናኛ መሳሪያዎችና ጨዋታዎች እና በማንኛውም ደረጃ የሚደረግ የቡድን ስፖርት ውድድር መድረግ
 - 13) በግል ካልሆነ በስተቀር በቡድን ስፖርታዊ እቅድ ማድረግ የተከለከለ ነው፡
 - 14) ግቢ ውስጥ የስነ-ጽሑፍ ምሽቶችና የተለያዩ የመዝናኛ መሳሪያዎች መክሄድ፣ መስተባበር፣ መምራት
 - 15) በግቢ ውስጥ ባሉ ማንኛውም የመዝናኛ ስፍራዎች በቡድን መጫወት
 - 16) በግቢ ውስጥ ባሉ ላውንጅችና መዝናኛ ቦታዎች የሚገኙ የቤት ውስጥ መዝናኛ ጨዋታዎች መድረግ
 - 17) የተሠራዊቶች ዶረም ምደባ ህብረ-ብሔራዊ አድርጎ፣ አንድ ትምህርት ክፍል፣ አንድ መሥሪያ ክፍል የሚገኙ ቦታዎችን ተመሳሳይ የትምህርት ዓመት ተሠራዊቶችን በተመሳሳይ ብሔራዊ ዶረሞች መደብ አስቀድሞ ተሠራው ከመጠራቱ በፊት መደብ ለተሠራዊቶችም በቦታ ማረጋገጥ አለመስጠት
 - 18) በተሠራዊቶች ዶረም ውስጥ ሊደረጉ የሚገኙ ተቋማዊዎችን አለመድረግ
 - 19) የትምህርትና ስልጠና ተቋማትና የተቋማት መሳተፊያዎች አባላት በተሠራዊቶች ምግብ ቤት እንዲተገበሩ በዚህ መሥሪያ የተደነገጉ

20) በዚህ መመሪያ የተሟዎች የዶሮም ምደባና አኗኗርን በመጥለክት የተጣሉ ግዴታዎችን አለመውጣት ወይም የተደነገጉ ድንጋጌዎችን መጣስ

21) በዚህ መመሪያ የተሟዎች ክልኒክን በመጥለክት የተጣሉ ግዴታዎችን አለመውጣት ወይም የተደነገጉ ድንጋጌዎችን መጣስ

- regulations of education and training institutions to be applied by institutions' community members to regulate student cafeteria,

- 20) Failure to fulfill the obligations or violation of provisions in this Directive of students' dormitory placement and living,
- 21) Failure to fulfill the obligations of students' clinic or violation of the provisions of this Directive in this regard,

22) በዚህ መመሪያ መመሪያ ማስተማሪያ፣ መመሪያ ክፍሎችንና ማስተማሪያ መሣሪያዎችን፣ የወንበር አቀማመጥን፣ አካላዊ ርቀትን፣ ቤተ-መከራና ቤተ-መጽሐፍተና ወርክሾፕ ውስጥ ሊተገበሩ የሚገቡ ድንጋጌዎችን፣ የምዝና ስርዓት፣ ግብረ-መጻህፍት የውጤት አሰጣጥ በሚመለከት ያሉ ድንጋጌዎችን በሚመለከት ኃላፊነትን አለመውጣት ወይም መጣስ

23) የኮርስ ድልድል፣ የመስተመሪያ ግብዓቶች ዝግጅትና የትምህርትና ስልጠና አሰጣጥን በመሟላት የተጣሉ ግዴታዎችን አለመውጣት ወይም የተደነገጉ ድንጋጌዎችን መጣስ

24) ማንኛውም መመሪያ/አሰራርን በመሠረድ ክፍል፣ በቤተ-መከራ ወይም በወርክ-ሾፕ በቂ የአየር ዝውውር ሳይኖር፣ ሁሉም ተሟዎች የአፍና አፍንጫ መሸፈኛ ማክክ በአግባቡ ሳይደርጉ እና አካላዊ ርቀትን ሳይጠበቁ ማስተማር

25) ለአንድ ወሰን ትምህርት ከትምህርትና ስልጠና
ገበታዊ ማሳገጫ ጥፋቶች

ሀ. ከላይ የተጠቀሱት ወይም ተመሳሳይ ጥፋት በድጋሜ ጽሞማ ነት፤

ለ. መንፍቅዎ የትምህርትና ሥልጠና ተቋም መነበረሰብአባል በህክምና ባለሙያ ተረጋገጠ ምንም ዓይነት የኮቪድ-19 ምልክቶችና ስሜቶች ሳይኖሩት ሆነ ብሎ በወሸት የኮቪድ-19 ተመሥካች በሚል በተቋሙ ላይ ስጋት ወይም ፍርሀት እንዲነግስ መድረግ

ሐ. ፈተና ማስረጃ ወይም ፈተና ማስረጃ ወይም ማስረጃ፡ የሌላ ሰው-ሥራን የራስ አስማክሎ ማስረጃ፡

ጤ ሴትም ሆነ ወንድ ተማሪዎችን በንግግር፣ በጽሁፍ፣ በስልክ፣ ወዘተ ማስፈራራት፣ ማቸገር፣ ማጥፋት፣ ማደብ

ሠ. የተለጠፉ ህጋዊ ማስታወቂያዎችን ማንጠል፤
መቅደድ፤ መላክ ወይም ማለሻት፤

- ረ. በምንም ይሁን በምንም ሁኔታ ከተማሪ ጋር ጥል ማፍጠር፣ ለድብደባ መጋበዝ
- ሰ. የትምህርትና ስልጠና ተቋም መመሪያ፣ ሰራተኛ ወይም ሌሎችን መዘለፍ፣ ማንጓጠጥ፣ መሳደብ፣ ለመምታት መጋበዝ
- ሸ. ህጋዊ ፍቃድ የሌላቸው ስብሰባዎችንና ምክክሮችን በግቢው ውስጥ መካሄድ፣ መሳተፍ፣ ቀ. የራስ መታወቂያ ወይም የመመሪያ ቢያ ካርድን ለሌላ አካል አሳልፎ መስጠት፣
- በ. በሌላ ተማሪ መታወቂያ ወይም መመሪያ ቢያ ካርድ አገልግሎት ለማግኘት ማጭበርበር፣ ሲመጡ መግኘት
- ተ. ለተማሪዎች የትራንስፖርት አገልግሎት ለመስጠት በመደረግ ውጤት ስህተት በማኖሪያው ስም ከተማ በላይ መካከረል፣ ለመካከረል መሞከር፣ ለመካከረል መስተባበር መታባበር
- ቸ. የአንድን ተማሪ መታወቂያ ወይም የመመሪያ ቢያ ካርድ ወይም ሌሎችን ብረቶችን ገንዘብ ወይም ሌሎች ጥቅማ ጥቅም ለማግኘት በቅድመ ሁኔታ ትመድድግ፣

- c. Stealing exam papers or cheating during examination, plagiarism and impersonation;
- d. Threatening, harassing, terrorizing and insulting both students through speech, writing, telephone call, etc.
- e. Obliterating, tearing down, deleting or damaging posted legal notices;
- f. Conflict with a student in any form, inciting violence
- g. Humiliating, harassing, insulting, or beating a teacher, an employee, or others,
- h. Conducting and participating in unauthorized meetings and gatherings on campus;
- i. Passing an ID or a meal card to someone else; or trying to use someone else's ID or meal card to dine or get other services,
- j. Overcharging students for claiming to coordinate transportation services to them,
- k. holding a student's ID or dining card or other personal belongings of a student for cash or other benefits;

- ጎ. በተቋሙ ውስጥ የሚካሄድ አካዳሚያዊ፣ አስተዳደራዊ፣ ማህበራዊ፣ ወይም ሌሎች እንቅስቃሴዎችን መረዳት ወይም ተገቢ ያልሆነ ጥልቃ ገብነት መፈጸም፣
- ነ. ማንኛውም ተማሪ በማንኛውም ጊዜና ሁኔታ የራሱ ወዳልሆነ ዶረም ገብቶ መግኘት

26) ከአንድ ዓመት እስከ ሁለት ዓመት የሚያስቀጡ ጥፋቶች በዚህ ምድብ ይካተታሉ፡

- ሀ. ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል በተቋሙ ላይ ወይም በሌላ ግልሰብ ወይም ቡድን ላይ አሉታዊ የስነ-ልቦና ይሁን የማህበራዊ ጭንቀት ወይም ጉዳት የሚፈጥር ከኮቪድ-19 ጋር የተያያዙ መረጃዎችና አስታያሾችን በመረጃ መረብምሆነ በማንኛውም መልኩ መሳራጭ
- ለ. ሆን ብሎ የፈተና ወረቀት ሳያስረክብ ይዞ መውጣት፣ የሌላ ተማሪ የታረመ ሆነ ያልታረመ የፈተና ወረቀት ለማጥፋት መሞከር ወይም ማጥፋት ወይም መቆደድ፣
- ሐ. በፈተና ወረቀቱ ላይ ስሙን ቀይሮ እንዲፈተን ለት ሌላ ዲፓርትመንት ተማሪ

ገ. በተቋሙ ውስጥ የሚካሄድ አካዳሚያዊ፣ አስተዳደራዊ፣ ማህበራዊ፣ ወይም ሌሎች እንቅስቃሴዎችን መረዳት ወይም ተገቢ ያልሆነ ጥልቃ ገብነት መፈጸም፣

ነ. ማንኛውም ተማሪ በማንኛውም ጊዜና ሁኔታ የራሱ ወዳልሆነ ዶረም ገብቶ መግኘት

ወይም ተመሪ ያልሆነ ሰው በራሱ ቦታ ማስፈተን፤

መ. አልኮልና ጭቃ ይዞ መግባት፤ ለመግባት መሞከር፤

ሠ. መታወቂያና መመገቢያ ካርድ ሳይጠፋበት ጠፋኝ በመሄል አመልክቶ ሁለተኛ ለመግኘት መሞከር ወይም አግኝቶ በሁለት ካርድ ሲጠቀም ማድረግ፤

ረ. በቤተ መጽሐፍት ወይም በሌሎች ክፍሎች ውስጥ ያሉ መጽሐፍትን፤ ጀርፍ ሎችን ወዘተ ገጽ መቅደድና መግንጠል፤ ወይም መሳረቅ

ሰ. መረጃ በሌለበት በአሉባልታ፤ በመሳሰሉ ካርዶች ላይም ይሁን በሌሎች ሁኔታዎች የትምህርትና ስልጠና ተቋም ሕላፊዎች፤ መምህራን፤ የአስተዳደር ሠራተኞች ወይም ሌሎች ተመራጭ መቃለል፤ የሃሳት ንግግሮችን በመድረግና በተለያዩ መሀበራዊ መደቦች በመጻፍ ክብር መግኘት፤ ስም መጥፋትና የመሳሰሉ ድርጊቶችን መፈጸም፤

ሸ. በትምህርትና ስልጠና ተቋም መሀበረሰብ አባል ላይ የስነ-ልቦና ጉዳት መድረስ፤ መሳደብ፤ መሳፈራራት፤ መዝለፍ፤ መረበሽ፤ መክፈት፤ እንዲሁም አእምሮውን፤ መሀበረሰባዊ ግንኙነቱን፤ ህይወቱን ወይም እንቅስቃሴውንና የስራ ሞራሉን ሊጎዱ የሚችሉ ሃይለ ቃሎችን መናገር፤ በሥራው ላይ እንቅፋት የሚያኑ ነገሮችን መድረግ፤

ቀ. ሳይታመም የታመመ በመሆኑ መሳሰል ከክሊኒክ መድኃኒት አውጥቶ ሲሸጥ ወይም ለሌላ ሰው ሲሰጥ ማድረግ፤

በ. መታወቂያ ካርዱን ወይም መመገቢያ ካርዱን፤ የቤተ-መጽሐፍት መዋሻ ካርድ ወይም ሌላ የግል መሳያውን ለሌላ ተመራ አሳልፎ በመስጠት መስጠቱ ወይም ከሌላው ተቀብሎ መጠቀም፤

l. disrupting or improperly interfering with academic, administrative, social, or other activities in the institution;

m. entering to other students' dormitory that is not his at any time and in any situation,

26) Offenses punishable by one to two years are exclude the student from the institution

a. Disseminating information and comments related to Covid-19 on any network in any form, about the educational and training institution, member of the Institution's community or any individual or group, which causes negative psychological or social impact.

b. Deliberately taking a test paper without submitting it, attempting to destroy or tear up another student's corrected or uncorrected test paper;

c. allowing another student or non-student to take a test on his behalf,

d. Entering or attempting to enter to the institution with alcohol and khat,

e. Trying to get a second ID and/or meal card claiming the first is lost, or trying to use or being caught with two cards.

f. Tearing (a) page(s) from books, research journals, magazines, etc. in a library or other rooms, or stealing the same,

g. Abuse of officials, teachers, administrative staff or other students at meetings and other events in the absence of information or based on unconfirmed rumors, defamation, assumptions, hypotheses, etc.

h. causing psychological harm to a member of the Institution through insulting, threatening, bullying, harassing, and disturbing; as well as abusing the individual that may harm his or her mind, social interactions, life or activities, moral and work ethics;

i. providing or selling medicines to others prescribed from a clinic by pretending sick;

j. Handing over ID or meal card, library book borrowing card or other personal ID card to another student or using the ID or meal card of another student,

ተ. የሌላ ተመራ መመገቢያ ካርድ፤ መታወቂያ ወይም ሌላ ዕቃ ሰርቆ ከወሰደ በኋላ እንዲመልስ ሲጠየቅ በገንዘብ ወይም በዓይነት ጥቅም ለመግኘት መደራደር ወይም ይህን ድርጊት ከመፈጸም ሰውጋረ መቀበል፤

ቸ. በሆቴሎች፣ በጽሑፍ ቤቶች ወይም በሌሎች በታወቁ በሴተኛ አዳሪነት ተሰማርቶ መገኘት ወይም እነዚህን የሚያስተውሉ ተግባራትን ሚዲያም ወይም ይህን እንዲያደርጉ መጥፋት፣ እንደአገናኝ መገልገል፤

ሃ. ያለግለሰቡ ፈቃድ ምስሉን ወይም ድምጹን በካሜራ ወይም በሞባይል ቀርፆ ለህዝብ መሳየት ወይም መስማት፣ ለማንኛውም ተግባር እንዲወል መድረግ፤

ሀ. ለተመራጭ ህብረት ስራ መስኬጃ የተበጀውን ገንዘብ ወይም የተመራጭ ክብብ በድጋፍ ያገኘውን ወይም ከአባላት የተሰበሰበውን ገንዘብ የፋይናንስ የገቢና ወጪ ስርዓት ባልተከተለ መልኩ መስኬጅ፣ መመዝበር፤

ሁ. በተመራጭ ህብረት አባላት ላይ ሆን ብሎ መመዝገብ፣ ችግር መፍጠር፣ መዋከብ፣ ብሔራቸውን ወይም ሌሎች መነሻነታቸውን መሠረት አድርጎ መጥጣል፣ መስደብ፣ ሌሎች እንዲነሱባቸው መቀስቀስ፣ (ችግር ያለባቸውን ለይቶ በህጋዊ መንገድ እንዲነሱ በመረጃ ላይ የተደገፈ ጥያቄ መቅረብ እንደተጠበቀ ሆኖ፡፡)

አ. በዩኒቨርሲቲ ሰራተኛ ወይም ተመራጭ ላይ በመስፈራራት ወይም በመሳሪያ የሆነ ነገር እንዲያደርግ ወይም እንዳያደርግ መከፈል፤

ዐ. በሌሎች ተመራጭ ወይም የትምህርትና ስልጠና ተቋም መሀበረሰብ አባላት ላይ የሞራል ችግር ሊያስከትሉ የሚችሉ ትዕይንቶችን፣ እንቅስቃሴዎችን፣ ፊልሞችንና የመሳሰሉ ነገሮችን መሳየት፣ መቅነስ በበር ወይም መስራጭ፤

ከ. የዲሲፕሊን ጉዳይ የሚያይ የኮሙኒኬሽን አባልን፣ አመልካች ወይም ምክክር ሆኖ የቀረበ ሰውን፣ የተከሰቱን ወይም መላላከያ ምክክሮችን መስፈራራትና ውሳኔ እንዳይተላለፍ የሚደረግ መከራ፣ መከራ በትክክልኛ መንገድ እንዳይካሄድ መድረግ፤

ኸ. ሐይማኖትን መሠረት በሚደረግ ለራሱና ተከታዮቹ ልዩ የመጣ ቢያ አዳራሽና ምግብ መጥፋት፣ መጣ ቢያ አዳራሽ ውስጥ ከምግብ በፊትና በኋላ ፀሎት ሲያደርጉ ድምጽ መስማት፣ በቡድን ድምጽ እያሰሙ መጸለይ፣ ሌሎችን መረበሽ

ወ. ሐይማኖትን መሠረት በሚደረግ ለራሱና ተከታዮቹ ልዩ የመጣ ቢያ ሰዓትና ምግብ በመጥፋት ሁከት እንዲፈጠር መድረግ፤

የ. በተመራጭ ህብረት አባልነት ስም ሥልጣን ያለ አግባብ መጠቀም፤

ደ. በትምህርትና ስልጠና ተቋም መስጠት ለሌላ ተፈታኝ ተመራጭ ወይም አካል ሲፈተን መገኘት፤

ጀ. የሌሎችን የፖለቲካ፣ የኃይማኖት፣ ብሄር፣ ቋንቋ፣ አመለካከት፣ ባህልና እምነት መንቋሸሽ፣ መንኳሰስ፣ የሃይማኖት ሙሉ ሙሉ መግለሽ፣ መቃጠል፣ የበዓላት ቀናትን አሳብቆ መረበሽ፣ ወዘተ፤

- k. Negotiating for money or in kind or to cooperate with the perpetrator when another student's ID card, ID or other item is stolen.
- l. Engaging in sex work in hotels, nightclubs, or other places, or in similar activities, or acting as a liaison;
- m. Displaying the image or revealing the sound of on camera or mobile device without the individual's consent or permission, for any purpose.
- n. failing to appropriately manage funds earmarked for student unions or funds received or raised by members of the student club in accordance with the financial expenditure system.
- o. Deliberately rebelling against members of a student union, causing trouble, harassing, insulting them based on their ethic or other identities, insulting, and instigating others to stand against them, (provided that formal requests to depose those student union members who have a problem and stand up legally).
- p. Forcing to do or not to do something by threatening or intimidating a an employee or a student in the institution;
- q. Showing, organizing, or disseminating scenes, activities, films, etc. that may cause moral harm to other students or members of the Institution's community;
- r. Intimidating or attempting to distract or prevent a member of a discipling committee investigating

a case to make decisions, an applicant, a witness, a defendant or a defense witness;

- s. Asking for a special dining room and/or meal for followers on the basis of religion, praying loud before and after meals in dining hall, praying in a group with audible voice, and disturbing others,
- t. To cause unrest by asking for special meal and meal time for followers on the basis of religion;
- u. Abuse of power in the name of student union membership;
- v. Taking exams for another student;
- w. Insulting, demeaning, and degrading others for their political outlooks, religious beliefs, ethnicity, language, opinion, culture and beliefs, as well as burning religious books, disturbing the Institution in the name of holiday ceremonies, etc.

ገ. ሌሎች በዚህ ምድብ ሊካተቱ የሚችሉ ጥፋቶች ተብለው በትምህርትና ስልጠና ተቋሙ በጽሑፍ የሚሰጡ ጥፋቶችን ሚጸምዱ፤

17. ከፍተኛ ጥፋቶች

- 1) ማንኛውም ሰው በትምህርትና ስልጠና ተቋም ውስጥ ለሰላምታና ለሌላ ለማንኛውም አላማ በእጅ ማጨበጥ፣ የእርስ በእርስ አካላዊ ንክኪ ማድረግ
- 2) ኮቪድ-19ን ለማላከል የሚደረጉ የጥንቃቄ ማዕከላዊነት ይዘው የተለጠፉት ማስታወቂያዎችን ማቅደድ፣ ሌላ ማስታወቂያ ደርቦ ማለጠፍ፣ ማሳሰቢያ ወይም በሌላ ቁስ መጋረድ
- 3) በመሠረድ ክፍሎች እና በምግብ ቤት አዳራሾች እንዲሁም በመዘናኛና በክሊኒክ ቦታዎች በምንም ማላከት ያልተገባ ጭኝት፣ ጡብ፣ ግርግር መፍጠር፣ መረበሽ
- 4) በአገልግሎት ዙሪያ ቅሬታ ሲኖር ሰላማዊ እና ሕጋዊ መንገድን ተከትሎ ማጠየቅ ሲቻል አመፅ ማንሳት፣ ማነሳትና መተባበር
- 5) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት በኮቪድ-19 ለሚጠረጠሩ፣ ራሳቸውን ለሚጠረጡ እና የበሽታውን የተለያዩ ምልክቶችን ለሚያሳዩ ተሟዎች የሚሆን የላይቶ ማቆያ ማከል በግቢ ውስጥ አለመካገድ
- 6) በኮቪድ-19 ምክንያት ሞት ብከት የፊሳ አያያዝ፣ ማዳዝና የቀብር ስነ-ስርዓቱን ጠፍ

ሚሰጡ ስቴር ባወጣው መሠረድ መሠረት አለመያዝና በዚህም በሌሎች ላይ የስነ-ልቦና እና ማህበራዊ ጉዳት እንዲከሰት የሚያደርግ አሠራር ማከተል

- 7) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ዝርዝር ተግባርና ኃላፊነት ተዘጋጅቶ የተሰጠው ምቹ የሥራ ሁኔታ የተዘጋጀለት የኮቪድ-19 ተጠርጣሪን የማስታወቂያ ግብረ ኃይል አለመቋቋምና የአሠራር ስርዓት አለመከተል
- 8) ተሟዶች ያልሆነ ወይም የተባረረ ተሟዶች በተሟዎች መካከል ቤት ማሳደር ወይም ማቆር፣
- 9) በተቋማት ላይ የተጣሉ ግዴታዎችን አለመወጣት (ይህ በየደረጃው ባለው አሠራር ላይ የሚቆጠር ጥፋት ነው)
- 10) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ህግና ደንብ ለመጥስ፣ የአሰራር ስርዓትና የሥራ አሠራር ውሳኔ ለመቃወም ተሟዎችን ለአድማዳ ለአጽጽና ለረብሻ ማሳሰቢያ፣ ማስተባበር፣ የሃሰት ወሬ መፍጠርና የተለያዩ ሚዲያዎችን በማጠቀም ማስፋፋት፣ ለህገ-ወጥ ሥራ ህብረት መፍጠር፣
- 11) በማስታወቂያ ሰሌዳዎች ላይና በሌላ በታብጥብጥና ሁከት የሚያስከትል ያልተፈቀዱ ጽሁፎችን ማለጠፍ፣
- 12) በዚህ መሠረድ የተሟዎች መዘናኛና ስፖርታዊ እቅድነትን በመጥላከት ያሉ ድንጋጌዎችን መጥስ
- 13) በአግባቡ በመካኔ ላይ ባለ የዲሲፕሊን ጥፋት ክርክር የማሳየት ሂደት ላይ ጣልቃ መግባትና ማድናቀፍ፣ በስርዓቱ መሠረት ለመዳኘት የሚያስፈልጉ ተሟዎችንና ሠራተኞችን ማድናቀፍ፣ በዲሲፕሊን ኮሚቴዎች ላይ ወከባ በመፍጠር በገለልተኝነት ታቸው ላይ ተፅዕኖ ለመፍጠር መሞከር፣

- x. Committing other offenses identified by the Institution that may be included in this category.

17. Major offenses

- 1) Shaking hands and making physical contact with anyone in the educational and training institution for greetings and any other purposes,
- 2) Tearing down, posting, damaging, or obscuring cautionary messages posted to prevent Covid-19,
- 3) Making noise, quarreling, and disturbing in and around classrooms, dining halls, as well as in recreation centers, and clinic areas,

- 4) Causing violence, upraising others for and participating in violent actions when there is a complaint about any service, while it is possible to demand for improvement of the case peacefully and in a legal way,
- 5) failing to set up a quarantine center on campus for students who are suspected of having Covid-19, and for those who show symptoms of the disease,
- 6) In the event of death due to Covid-19, failing to handle, transport and bury corpses in accordance with the Directives issued by the Ministry of Health, and causing psychological and social harm to others.
- 7) Failure to establish a task force to monitor Covid-19 suspect and to establish a system in which a detailed working environment and responsibilities of educational and training institution have been prepared.
- 8) accommodating a non-student or a dismissed student in one's dormitory;
- 9) Failure to fulfill the obligations of the institution (this is a violation of leadership at all levels)
- 10) In violation of the rules and regulations of the Education and Training Institute, inciting students to strike, riot and revolt, as well as coordinating, fabricating rumors and using various media to create illegal collusion.
- 11) Posting unauthorized notes and/or articles on billboards and elsewhere that may cause unrest;
- 12) Violation of the provisions regarding student recreation and sporting activities in this Directive,
- 13) Interfering and obstructing the progressions of disciplinary proceedings, obstructing students and staff applying for judicial proceedings, harassing disciplinary committees and influencing their impartiality;
- 14) እንደ ሚዋና፣ ካናሲስ፣ ሀሽሽ፣ ኮኬይን ወዘተ ያሉ ዕቃዎችን ማጠቀም፣ በትምህርትና ስልጠና ተቋሙ ግቢ ውስጥ ውስጥም ሆነ ከዚያ ወጭ ይዞ ማኘት ወይም በድብቅ ሲያዘዋወር ወይም ሲሸጥ ማኘት፤
- 15) ተሚውዶ ፖለቲካ ወይም የብሔር ምክንያቶችን በማንሳት ተገቢ ባልሆነ መንገድ ሰዎችን ለአሙክ ማሳሳት፤
- 16) ሆን ብሎ የሌለ ተሚን የስራ ውጤት መደበኛ ወይም ማጥፋት

- 17) ገንዘብ ወይም ሌላ ዋጋ የሚያወጣ ነገር በማከት ያልተገባ የትምህርትና ስልጠና ጥቅም ለማግኘት ማጥከር፤
- 18) በትምህርትና ስልጠና ተቋም ቅጥር ግቢ ውስጥ በህዝብ ፊት ራዊትን ማታየት፤
- 19) የትምህርትና ስልጠና ተቋም በሚያወጣው ሕጎች ተገዢ ለመሆን አለመረዳት፤ ያለበቁ ምክንያት የትምህርትና ስልጠና ፕሮግራሞች እንዲቀየሩ አሙክ ማከን ሳት፤ ሰላምን ማወክ፤ በተደጋጋሚ እንደሚለወጡት ገሮ ለመቀበል ዝግጁ አለመሆን፤
- 20) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማኅበረሰብ አባል በግልም ሆነ በቡድን በማንኛውም መልኩ የተቋሙን ሠላማዊ የመሆኑ ማስተማር ሂደት የሚያወክል እንቅስቃሴና ተግባራትን ማቆም፤ መረጃ ምን ማስተባበር፤ መቀበል የተከለከለ ነው፤
- 21) ማንኛውም የትምህርትና ሥልጠና ተቋም ማኅበረሰብ አባል በግልም ሆነ በቡድን ፖለቲካ፣ ኃይማኖት ወይም ብሔር ተኮር የግጭት መንስኤና አባባሽ የሆኑ፤ አለመግባባትና ጥርጣሬ የሚፋፍ እንቅስቃሴዎችና ተግባራትን መረጃ ምን የተከለከለ ነው፤

18. በጥምከራተኛ ጥፋቶች

- 1) ከፍተኛ የዲሲፕሊን ጥፋቶችን ፈጽሞ በተወሰደው እርምጃ መሻሻል ሳያሳይ ለሁለተኛ ጊዜ ጥፋት ፈፅሞ ማወጣት፤
- 2) ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም የፊት ለፊት ትምህርትና ስልጠና ማከጠት መጀመር እንደሚችል ከሚመለከተው አካል ቅድመ ሁኔታዎች የተሟሉ ስለመሆኑ ተረጋግጦ ውሳኔ/ፈቃድ ሳይሰጥ እንዲሁም አጠቃላይ የመሆኑ ማስተማር ስራውን በተመለከተ የሚረገጉ የጥንቃቄ እርምጃዎችን ሳያከብር ወይም ሳይከተል ትምህርትና ስልጠና ማከጠት
- 3) ማንኛውም ሰው በትምህርትና ስልጠና ተቋም ውስጥ ኮቪድ-19 እንዳለበት እያወቀ ወደ ትምህርትና ስልጠና ተቋም ውስጥ መግባት፤ ከትምህርትና ስልጠና ተቋም ማኅበረሰብ ጋር መቀላቀል ወይም ሽይረሱ ወደ ሌሎች ሰዎች ሊተላለፍ በሚችልበት ሁኔታ ከሌሎች

ከትምህርትና ስልጠና ተቋማት ማህበረሰብ አባላት ጋር ማናኘት ወይም በሀሰት ሽይረሱ እንዳለበት/እንዳለበት አድርጎ ማስማሰል

- 14) Use of drugs such as marijuana, cannabis, hashish, cocaine, etc. Occupation of inside or outside the premises of the Education and Training Institution;
- 15) improperly inciting people to violence, citing political or ethnic reasons;
- 16) Deliberately hiding or destroying another student's performance
- 17) Trying to gain undue education and training benefits by giving money or other valuables;
- 18) being naked in public on the premises of the Institution;
- 19) Unwillingness to comply with the laws issued by the Institution, inciting violence to change education and training programs for no apparent reasons and being unwilling to accept the justifications given by relevant body regardless of the fact that they will not be changed, disturbing peace;
- 20) It is prohibited for any member of the Institution community to plan, carry out, coordinate or collaborate in any activities and actions that disrupt the peaceful learning and teaching process of the institution in any form, individually or collectively. Doing so would lead to disciplinary measures.
- 21) It is prohibited for any member of the Institution to engage in activities that cause misunderstandings and suspicions, which are personally or collectively politically, religiously or ethnically motivated actions that ignite conflicts. Doing so would lead to disciplinary measures.

18. Extreme Offenses

- 1) A second misdemeanor, without major improvement in disciplinary actions following performance of those offences under major offences,
- 2) Resuming classes in the Institution without any decision/permission from the relevant body and without ensuring the fulfilment of necessary condition or without complying with or taking precautionary measures to begin the overall teaching and learning process.
- 3) Anyone who knows that he's infected with Covid-19 and joins the Institution's community

without taking care of others and revealing his case, or contacting with other members of the education community in a way that the virus can be transmitted to other people.

- 4) ማንኛውንም ተቋማትና የተቋማት ማህበረሰብ አባላት የተማላከተ የኮቪድ-19 ሚክሮ ሳይፈቀድለት በተለያዩ መንገዶች መግለጽ
- 5) ሰላማዊ የመመረ ማስተማርን ለማወክ ማቅድ ወይም ማስተባበር ወይም መተባበር ወይም መታባበር
- 6) በግቢ ውስጥ በቡድን ሆኖ ማንኛውንም ዓይነት ኃይማኖታዊም ይሁን ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ መድረግ
- 7) ሃይማኖትን፣ ብሔርን፣ ባህልንና ቋንቋን የሚያንቋሽሽ ማንኛውንም ንግግር መድረግ፤ ሙጽ ወይም ድርጊት መፈጸም
- 8) ወደ ግቢ ውስጥ ማንኛውንም ዓይነት አደንዛዥ እፅ ማዘወር፤ ማበቀል/መታከል፤
- 9) የትምህርትና ስልጠና ማህበረሰብ አባል በምንም ሁኔታ መሳደብ፤ መዘለፍ፤ ማንጓጠት፤ ማስፈራራትና መሳት፤ ያልተገባና ፀያፍ ንግግር መናገር
- 10) በግቢው ውስጥ በግልም ሆነ በቡድን ፀብ ማንሳት ወይም መደባደብ ወይም በነዚህ መሠል ተግባራት መታባበር
- 11) የስርቆትና የመከና ተግባር መፈጸም፤
- 12) በብሔር ወይም በኃይማኖት ወይም በትውልድ አድሎ መፈጸም
- 13) የሌሎችን ብሔር ወይም ኃይማኖት የሚጠቃ ድርጊት መፈጸም ለምሳሌ፡ - መንፈሳዊ ሙጽሐፍት፤ ስዕሎችና ቅርፃ ቅርፆች፤ ሐይማኖታዊ ምልክቶች እንዲቃጠሉ ወይም ቅርፃ ቅርፃው እንዲጠፋ መድረግ፤
- 14) ድምጽ ባለው ወይም በሌለው መሣሪያ የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ማህበረሰብ አባል ሆነ ከትምህርትና ስልጠና ተቋማት ውጭ ያሉ የማህበረሰብ አባላትን ሙዳት ወይም ለሙዳት መከራ መድረግ፤
- 15) በትምህርትና ስልጠና ተቋም ቅጥር ግቢ ውስጥ የአካል ጉዳት ወይም ሞት ሊያስከትሉ የሚችሉ ስለታሰቡ ተተኪ ማሳሪያዎች ወይም መርዛማ ነገሮችን ይዞ ማናኘት፤ ለመግባት መሞከር

- 16) አስገድዶ ማድረግ ወይም የተቃራኒ ያታውን የማላከል አቅም በጉልበት ወይም በስነ-ልቦና ጭንቀት በማድከም ያታዊ ጥቃት ማድረስ ወይም ለማድረስ ማሞከር፤ በጉልበት ገፍቶ ወደ ተቃራኒ ያታ ማታባት ማወጣት፤
- 17) በትምህርትና ስልጠና ተቋማት ግቢ ውስጥ ሆነ ብሎ ወይም በቸለልተኛነት ወይም በጥንቃቄ ጉድለት ቃጠሎ ለማካካስ ሳት ማሞከር ወይም ማካካስ ሳት፤
- 18) በተጨማሪ በረ የትምህርትና ስልጠና ማከላለጫ ተመዝግቦ ማካከል፤
- 19) ፊርማ ማረጋገጫ ወይም ሰነድን ማደለዝ፤ በማረጋገጥ ማጭናገር፤ ለማጭናገር ማሞከር፤
- 4) Disseminating any Covid-19-related information about the institution and community members therein in various ways without permission.
- 5) Planning or coordinating or implementing or disrupting the peaceful teaching learning process.
- 6) Performing any kind of religious or political activity in a group on campus
- 7) Making any derogatory speech that offends others' religion, ethnic group, culture and language; as well as in writing or acting,
- 8) Transferring, growing / planting any type of illicit drug in the premises of the Institution;
- 9) Insulting, disrespecting, harassing, threatening and intimidating a member of the Institution's community, and making inappropriate and obscene remarks against an individual.
- 10) Arguing or fighting in the campus, either individually or as a group, or cooperating in such activities
- 11) Committing theft and corruption;
- 12) Discriminating others on the basis of ethnicity, religion or acquaintance,
- 13) Engaging in acts that harm other ethnics or religions, such as burning spiritual books, paintings and sculptures, religious symbols, or destroying images;

- 14) harming or attempting to harm members of the community outside the Institution with weaponries;
- 15) Possession of dangerous and deadly weapons or toxic materials on the premises of the Institution, or attempting to bring them into campuses,
- 16) Raping or attempted sexual assault by force or by putting psychological pressure to weaken the opposite sex's defense; entering the opposite sex's dormitory;
- 17) Setting or attempting to set fire to, intentionally or unintentionally, recklessly, the premises of the Institution;
- 18) Getting registered using fraudulent certificates,
- 19) Copying signatures or deleting documents, deleting fraudulently, attempting to defraud;
- 20) በማስፈራራትና ጉልበት በማጥቀም የሌላ የተቋማት ማህበረሰብ አባል ንብረት ማወሰድ ወይም ለማወሰድ ማከራ ማካሄድ (ዘረፋ ሚፀም)፤
- 21) ተገቢውን ክፍያ ሳይፈጽም ወይም የወጭ ማራት ወል ሳይፈርም ማሞከር ወይም የአገልግሎት ተጠቃሚ ማሆን ማሞከር፤
- 22) የሌላ ተሟን ቋንቋ፣ ብሔር፣ ሐይማኖት እና ማኅበራዊ ማንቋሽሽ፤
- 23) ተሟው ባገኘው ውጤት ወይም ሠራተኛው በተሰጠው የሥራ አፈጻጸም ውጤት ቅር በማካኛት በመሳኙና በመሳኙ ቤተሰብ ላይ ጉዳት ለማድረስ ማሞከር ወይም ማድረስ፤
- 24) በመመገቢያ አዳራሽ አካባቢ ከምግብ ጋር አያይዞ ወይም በየትኛውም ምክንያት ዓመጽ ማካካስ ሳት ወይም ለማካካስ ሳት ማሞከር፤ በስራ ላይ ያሉ ስራተኞችን ማደባደብ፤
- 25) ሌሎች ከነዚህ ጋር ይመስላሉ ብሎ ተቋሙ በጽሑፍ የሚጠራቸው ጥፋቶች

19. የቅጣት ዓይነቶች

በዚህ መመሪያ መሠረት ጥፋት በፈጸሙ የትምህርትና ስልጠና ተቋማትና ማህበረሰብ አባላት ላይ ሊወሰዱ የሚችሉ ቅጣቶች የሚከተሉት ናቸው፡

- 1) የቃል ግሳዴ፤ በጽሑፍ የሚሰጥ የቃል ማከጠን ቀፂያ

- 2) የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ (ቀላል፣ ከባድና የማጭረጃ)
- 3) ስለ ጉዳዩ ለቤተሰብ ማስወቅ
- 4) ማህበራዊ አገልግሎት የሚሰጥ ቅጣት፣
- 5) ጥፋት የፈፀመበትን ንብረት መውረስና በጥፋቱ የተጎዱ ወይም ዋጋቸው የቀነሰ፣ ወይም ሙሉ በሙሉ የወደሙ ንብረቶች ወይም ሕንፃዎች፣ ተገጣጣሚዎች ካሉ የሚታኩ ከሆኑ እንዲተኩ ማድረግ፣ ካልሆነ የትምህርትና ስልጠና ተቋሙ በባለሙያ አስጠንቶ በሚቀርበው የወቅቱ የገበያ ዋጋ መሠረት ዋጋውን ማስከፈል
- 6) የወር ደመወዝ ቅጣት
- 7) ከኃላፊነት ቦታ ማስነሳት
- 8) ከኃላፊነት ቦታዎች ውድድር ማታገድ ወይም በድጋሚበኃላፊነት ቦታዎች እንዳይሰሙ ማድረግ
- 9) ደረጃ ዝቅ ማድረግ
- 10) ለተወሰነ ጊዜ ከትምህርትና ስልጠና ዕድልና የደረጃ ዕድገት፣ የደመወዝ ለውጥ ወይም ጥቅማጥቅም ማድረግ
- 11) ለተወሰነ ጊዜ ከትምህርትና ስልጠና ማድረግ
- 12) የትምህርትና ስልጠና ማስረጃን ለተወሰነ ጊዜ ማድረግ
- 13) የትምህርትና ስልጠና ማስረጃ ፈጽሞ አለመስጠት
- 14) ሙሉ በሙሉ ማሰናበት
- 15) ጉዳዩን በወንጀል ወይም በፍታብሐር ሕግ እንዲታይ ለሚሞክሩ ከተውሉ ካል ማስተላለፍ
- 16) በተቋም ደረጃ የተጣለውን ግዴታ ያላሟላ ተቋም ከስድስት ወራት እስከ ሶስት ዓመት በጊዜያዊነት ትምህርትና ስልጠና እንዳይሰጥ ሊታገድ ይችላል፡፡
- 20) Taking or attempting to take the property of another member of the institution through intimidation and force (robbery);
- 21) Learning or attempting to be a beneficiary of a service without making appropriate payment or signing a cost sharing agreement,
- 22) Disdaining other students' language, ethnicity, religion and identity;
- 23) Attempting to inflict harm on a teacher, an employee or evaluator of performance and/or his family for low performance score;
- 24) Attacking or attempting to provoke or incite violence in the vicinity of a dining hall related to quality or whatsoever of food,

25) Other offenses that are similar to these which the institution includes in writing.

19. Types of penalties

Penalties to be imposed on any member of the education and training institution for failing to act in accordance with this Directive are as follows:

- 1) Verbal reprimand, verbal warning given in writing,
- 2) Written warning (simple, hard and final)
- 3) Informing students' family about the matter
- 4) Punishment in the form of providing social services;
- 5) Confiscation of property used by an offender; replacement of damaged or devalued, or completely destroyed property or buildings, if any of the fittings are to be replaced, otherwise the price shall be charged in accordance with the current market value provided by the Institution.
- 6) Salary deduction or suspension,
- 7) Removal from leadership post
- 8) Suspension from competition for leadership positions, or indefinitely ban for reapplication to leadership positions
- 9) Demotion from positions
- 10) Suspension from education and training opportunities and promotions, salary increases or benefits for a period of time
- 11) Suspension from education and training for a period of time
- 12) Holding education and training certificates for a period of time
- 13) Complete denial of education and training certificates
- 14) Complete dismissal or firing from job
- 15) Referring the matter to criminal or civil law for further cause
- 16) An institution that does not fulfill its obligations at the institutional level may be temporarily suspended from providing education and training for six months to three years.

20. የ ቅጣት ዓይቶች ከነ ምድባቸውና ከተጠያቂ አካላት
ጋር

ንዑስ አንቀጽ	የጥፋት ምድብ	የዚህን መመሪያ ድንጋጌ በመተላለፋቸው ተጠያቂ የሚሆኑት አካላትና የቅጣት ዓይነት			
		ተመራዎች	መግሣራት	አስተዳደር ሰራተኛ	አመራር
1)	አነስተኛ	<ul style="list-style-type: none"> • ምክር • የቃል መስጠን ቀደም 	የጽሑፍ መስጠን ቀደም	<ul style="list-style-type: none"> • ምክር • የጽሑፍ መስጠን ቀደም 	ከባድ የጽሑፍ መስጠን ቀደም
2)	ቀላል	<ul style="list-style-type: none"> • ጽሑፍ መስጠን ቀደም ወይም • ከባድ የጽሑፍ መስጠን ቀደምና 30-50 ሰዓት ማህበራዊ አገልግሎት 	<ul style="list-style-type: none"> • ከባድ የጽሑፍ መስጠን ቀደም • የአንድ ወር ደመወዝ ቅጣት 	<ul style="list-style-type: none"> • ከባድ የጽሑፍ መስጠን ቀደም • የአንድ ወር ደመወዝ ቅጣት 	<ul style="list-style-type: none"> • የመጨረሻ የጽሑፍ መስጠን ቀደም • የአንድ ወር ደመወዝ ቅጣት
3)	መካከለኛ	ከአንድ ወሰን ትምህርት እስከ ሁለት ዓመት የሚያስቀጡ	<ul style="list-style-type: none"> • የመጨረሻ የጽሑፍ መስጠን ቀደምና • የሶስት ወር ደመወዝ ቅጣት 	<ul style="list-style-type: none"> • የመጨረሻ የጽሑፍ መስጠን ቀደምና • የሶስት ወር ደመወዝ ቅጣት 	<ul style="list-style-type: none"> • ከኃላፊነት በታመነ ሳትና • የሶስት ወር ደመወዝ ቅጣትና • እስከ 5 ዓመት ከኃላፊነት በታዎች ውድድር መታገድ
4)	ከፍተኛ	ከሁለት ዓመት እስከ ሶስት ዓመት ከትምህርትና ስልጠና ገበታ መታገድ	<ul style="list-style-type: none"> • አንድ ደረጃ ዝቅ መድረግ እና 3 ወር ደመወዝ ቅጣት • ከ2-3 ዓመት <ul style="list-style-type: none"> ○ ከትምህርትና ስልጠና ዕድልና የደረጃ ዕድገት ውድድር፤ ○ የኃላፊነት በታወድድር፤ ○ የደመወዝ ለውጥ ጥቅማጥቅም መታገድ 	<ul style="list-style-type: none"> • አንድ ደረጃ ዝቅ መድረግ • ከ2-3 ዓመት <ul style="list-style-type: none"> ○ ከትምህርትና ስልጠና ዕድልና የደረጃ ዕድገት ውድድር፤ ○ የኃላፊነት በታወድድር፤ ○ የደመወዝ ለውጥ ጥቅማጥቅም መታገድ 	<ul style="list-style-type: none"> • ከኃላፊነት በታወድድር፤ • አግባብነት ባለው ሕግ መጠየቅ • በድጋሚ በኃላፊነት በታዎች አይሰየምም • ከ2-3 ዓመት፡ - <ul style="list-style-type: none"> ○ የደረጃ ዕድገት ውድድር፤ ○ የደመወዝ ለውጥ ጥቅማጥቅም መታገድ
5)	በጣም ከፍተኛ	<ul style="list-style-type: none"> • ከትምህርትና ስልጠና ተቋም የትምህርትና ስልጠና ሚሳ-ግብር መላክ በመላክ መሳናበት እና • ለ2 ዓመት በየትኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም መመር አይችልም 	<ul style="list-style-type: none"> • ከሥራ ገበታ መላክ በመላክ መሳናበት እና • እስከ 3 ዓመት በየትኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ውስጥ በቋሚነት ሆነ በጊዜያዊነት ትጥር መፈጸም አይችልም፡፡ 	ከሥራ ገበታ መላክ በመላክ መሳናበት	<ul style="list-style-type: none"> • ከሥራ ገበታ መላክ በመላክ መሳናበት እና • አግባብነት ባለው ሕግ መጠየቅ

የትምህርትና ስልጠና ተቋም በተቋም ደረጃ የተጣለበትን ግዴታዎች ሳይወጣበቀር ወይም በተቋም ደረጃ

20. Types of penalties with their categories and accountable parties

Sub-Article	Offense Category	The parties responsible for violating the provisions of this Directive and the type of Penalties			
		Students	Academic Staff	Administrative staff	leaders
1	Minor	Reprimand Verbal Warning	Written Warning	Reprimand Written warning	Severe written warning
2	Simple	Written warning Severe written warning and 30-50 hours of social service	Severe written warning One-month salary penalty	Severe written warning Three-month salary penalty	Final written notice One-month salary penalty
3	Medium	Misconducts resulting in penalties from one semester to two years	Final written warning Three-month salary penalty	Final written notice and Suspension of three-month salary	Dismissal Three-month salary penalty Suspension from competition for leadership positions up to 5 years
4	Serious offenses	Misconducts punishable by a maximum of two to three years (dismissal from the Institution)	Postponement of academic rank for a period not exceeding two years and three-month salary penalty Suspension for 2-3 years of An opportunity to further education, or postponement of the next promotion competition for leadership positions, Salary increase Other benefits	Demotion one level from current position 2-3 years Suspension for 2-3 years of an opportunity to further education, or postponement of the next promotion competition for leadership positions, Salary increase Other benefits	Dismissal from position Accountable by appropriate law Suspension from reappointment as a leader • Suspension for 2-3 years of the next promotion, salary increase benefits
5	Very Serious	Complete dismissal from the Institution Ban for 2 years to study in any educational institution.	Complete dismissal Ban for 3 years to be employed on a permanent or temporary basis in any educational or training institution.	Complete dismissal	Complete Dismissal • hold accountable by appropriate law
6	If the institution of education and training fails to fulfill its obligations at the institutional level or does not meet its obligations as stipulated in this Directive, the institution may be temporarily suspended from providing education and training for a period of six months to three years. The Institution's next readiness shall be assessed by a series of special reviews. The whole process can be described in the media as needed.				

ክፍል ስምንት
የዲሲፕሊን ኮሚቴ

21. የዲሲፕሊን ኮሚቴ ስለሚቋቋም

የተማሪዎችና የሠራተኞች (ማምህራንና አስተዳደር ሠራተኛ) ዲሲፕሊን ኮሚቴ በተቋምደረጃ እና በከምፓስ ደረጃ ጸንተው ባሉ ህጎች መሠረት በተቋሙ በላይ ኃላፊ የሚቋቋም፤ ው፡

22. የዲሲፕሊን ኮሚቴው ተጠሪነት

- 1) በተቋም ደረጃ ያለ የዲሲፕሊን ኮሚቴ አስተዳደር ዘርፍን ለመሥራ ምክትል የተቋም ኃላፊ ተጠሪ ይሆናል፡፡
- 2) በከምፓስ ደረጃ ያለ የዲሲፕሊን ኮሚቴ ተጠሪነት ቱ ለከምፓሱ ኃላፊ ይሆናል፡፡
- 3) ስለሆነ ምክትል-መንጃ ውጥን ምክትል የዲሲፕሊን ክስ የወሳኔ ሐሳብ ተጠሪ ለሆኑበት አካላት በማቅረብ ያስጸድቃል፡፡

23. የተማሪዎች የዲሲፕሊን ኮሚቴ አባላት

ስብጥሩም ከማምህራን፣ ከተማሪዎች ህብረትና ከአስተዳደር ሠራተኞች የተወጣሉ አባላት ያሉት ይሆናል።

- 1) የተማሪዎች የዲሲፕሊን ኮሚቴ አምስት አባላት ይኖራታል፡፡ እነርሱም -

- ሀ. አንድ ነባር ማምህረ ሰብሳቢ (በተቋሙ የበላይ ኃላፊ የሚሆን)
- ለ. ሁለት የተማሪዎች ህብረት ተወካዮች (አንድ ወንድና አንድ ሴት.....አባል (በተማሪዎች ህብረት ስራ አስፈጻሚ የሚከተል)
- ሐ. የማምህራን ማህበር ተወካይ.....አባል (በማምህራን ማህበር ሰብሳቢ ወይም ምክትል ሰብሳቢ)
- መ. አንድ የአስተዳደር ሠራተኛ.....አባልና ፀሐፊ (በተቋሙ በላይ ኃላፊ የሚሆን)

- 2) የሠራተኞች የዲሲፕሊን ኮሚቴ አምስት አባላት ይኖራታል፡፡ እነርሱም -

- ሀ. አንድ ነባር ማምህረ ሰብሳቢ (በተቋሙ በላይ ኃላፊ የሚሆን)
- ለ. የሴቶች፣ ህጻናትና ወጣቶች ዳይሬክተር.....አባል
- ሐ. የማምህራን ማህበር ተወካይ.....አባል (በማምህራን የሚከተል)
- መ. የአስተዳደር ሠራተኞች ተወካይ.....አባል (በሠራተኞች የሚከተል)
- ሠ. አንድ ነባር የአስተዳደር ሠራተኛ.....አባልና ፀሐፊ (በተቋሙ በላይ ኃላፊ የሚሆን)

Part Eight
Disciplinary Committee

21. Establishment of Disciplinary Committee

Student and Staff (Teachers and Administrative Staff) Disciplinary Committees shall be established by the top leader of the institution in accordance with applicable laws at the institutional level and on campus.

22. Accountability of the Disciplinary Committee

- 1) The Committee shall be accountable to the Administrative vice President/Director/Head of the Institution.
- 2) A disciplinary committee at the campus level shall be responsible for the campus leader.
- 3) the committee shall submit any disciplinary decisions to the responsible bodies for approval.

23. Members of the Student Discipline Committee

The composition of the committee shall consist of members from teachers, student unions and, as needed, administrative staff.

- 1) The Student Disciplinary Committee shall have five members. They:
 - a. Senior academic staff Chairperson (to be appointed by the head of the institution)
 - b. Two student union representatives (one male and one female member (represented by student union executive)

- c. Teachers Union representativeMember (by the Chairman or Vice-Chairman of the Union of Teachers)
- d. Administrative staff Member and Secretary (designated by the head of the institution)

- 2) The staff disciplinary committee shall have five members, which include:
- a. Senior Academic Staff Chairperson (to be appointed by the head of the institution)
 - b. Director of Women, Children and Youth.....Member
 - c. Teachers' Union Representative Member (represented by teachers)
 - d. Administrative Staff Representative...Member (represented by staff)
 - e. Senior administrative staff..... Member and Secretary

24. የዲሲፕሊን ኮሚቴ አባላት የሚከተሉትን ሊያሟሉ ይገባል፤

- 1) በተቋሙ ውስጥ በስነ-ስርዓት አክባሪነት ታችው በታማኝነት ታችው በቁርጠኝነት ታችው የሚታወቁና ፍትሃዊና ሚናዊ እይታ ያላቸው የሚያዳሉ፤
- 2) በዲሲፕሊን ጥፋት ተከሰደና ተቀጥተው የሚያወቁ
- 3) በተቋሙ ውስጥ በአብዛኛው ወገን ተቀባይነት ያላቸው
- 4) በተቋሙ ቢያንስ የአንድ ዓመት ቆይታ ያላቸው
- 5) ከላይ በንዑስ 1) እስከ 4) የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ አዲስ ተቋማዊነት ሲቋቋም የተቋሙ የበላይ ኃላፊ የሚወስን ይሆናል፡፡

25. የኮሚቴው ሥልጣን

- 1) ኮሚቴው የቀረበለትን የዲሲፕሊን ጥፋት ክስ በዚህ መመሪያ መሠረትና ሌሎች በተቋሙ በተቋሙ ማህበረሰብ ላይ ተፈፃሚነት ካላቸው ህጎች ጋር በማናዘብ መርምሮ የወሳኔ ሐሳብ ያቀርባል፡፡
- 2) የዲሲፕሊን ኮሚቴ በይግባኝ የቀረበ ከሆነ መርምሮ የወሳኔ ሃሳቡን ለአስተዳደር ዘርፍ ምክትል ኃላፊ ያቀርባል፡፡
- 3) ክሱን በመመለከት ከጉዳዩ ጋር በተያያዘ ማንኛውንም የሥራ ክፍል ሚጃው ጠይቆ

የመውሰድ፣ ማንኛውንም አካል አስቀርቦ የመረመረ ሥልጣን ይኖረዋል፡፡ የሥራ ክፍሎችም የመብበር ግዴታ አለባቸው፡፡

26. የኮሚቴው አባላት ማደል

ከኮሚቴው ውስጥ አንድ አባል የተጓደለ ከሆነ የተቋሙ የበላይ ኃላፊ እንዲያወቀው ተደርጎ በኮሚቴው ሰብሳቢ አቅራቢነት ተጠሪ የሆኑበት የቅርብ ኃላፊ ተተኪ ይመድባል፡፡ ከአንድ በላይ አባል ከሆነ ግን የኮሚቴ አሰሪ የምን ተከትሎ ይፈጽማል፡፡

27. ከኮሚቴ አባልነት ስለሚሳት

- 1) የኮሚቴው ሰብሳቢ ከሳሽ በሚሆንበት ጊዜ በአባላቱ ውሳኔ መሠረት ከአባላቱ መካከል አንዱ ሰብሳቢ ይሆናል፡፡
- 2) የኮሚቴው ሰብሳቢ ወይም ማንኛውም አባል ክስ ከቀረበበት ግለሰብ ጋር የግል ጠብ ወይም የስጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ያለው መሆኑ ሲረጋገጥ ለዚህ ጉዳይ ብቻ በጊዜያዊነት ከሰብሳቢነቱ ወይም ከአባልነቱ እንዲነሳ ይደረጋል፡፡
- 3) ማንኛውም የኮሚቴ አባል ራሱን ከጉዳይ በመግለል በሌላው አባል ላይ ተጽእኖ ለመፍጠር ወይም ችግር ውስጥ ለመስጠት ከባለጉዳይ ጋር እየተገናኘ መኪጠር ያወጣ ወይም ቃለጉባዔዎችን፣ መረጃዎችንና ጽሁፎችን ለባለጉዳይ ያሳየ ወይም የገለጸ ወይም የሰጠ እንደሆነ ከአባልነቱ ይነሳል፤ በከፍተኛ የዲስፒሊን ጥፋትም በአባላቱ ወይም በሰብሳቢው ይከሰሳል፤ አስፈላጊው አስተዳደራዊ እርምጃ ይወሰዳል፡፡

24. Members of the Disciplinary Committee shall meet the following criteria:

- 1) They should be disciplined, honest and committed and have a fair and balanced view; be impartial:
- 2) Those who have never been prosecuted and punished for disciplinary offenses
- 3) Respected and accepted by the majority of the community in the institution
- 4) Those who have at least one year of service in the institution
- 5) Subject to sub-articles 1 to 4, in the establishment of a new institution/campus the head of the Institution shall determine the members of the committee.

25. Powers of the committee

- 1) The Committee shall investigate allegations of disciplinary offenses in accordance with this Directive and other laws applicable to the institution and the community of the institution.
- 2) The Disciplinary Committee shall, upon appeal, examine and recommend the decision to the Administrative vice President or Deputy Head of the Institution.
- 3) It shall have the power to inquire into any part of the work in connection with the case and to investigate any part of the case. Work units also have a duty to cooperate.

26. Incompleteness of Committee Members

If a member of the committee is absent, the head of the institution shall be notified and the chairperson of the committee shall submit a nominee to the immediate head for which the committee is accountable for appointment to replace the absentee. If there is more than one member, it will be done following the procedures of committee appointment.

27. Withdrawal from committee membership

- 1) When the chairperson of the committee is the plaintiff, one of the members shall be the chairperson in accordance with the decision of the members.
- 2) Where the chairperson or any member of the committee finds that he or she has personal conflict, or kinship or marital relationship with the accused person, he or she shall be temporarily removed from the chair or membership only for this purpose.
- 3) Any member of the committee who excludes himself or herself from the case, in order to influence or cause trouble for another member, shall be removed from his membership if he communicates with the client or discloses secrets, minutes, evidence and articles to the client; This shall be considered as severe breach of duty for which necessary administrative action shall be taken.

4) ማንኛውም የኮሚቴ አባል በተደጋጋሚ ያለ ማንም ፈቃድ የኮሚቴ ስብሰባ ጥሪ ሲደረግ የሚቅር ከሆነ የጽሑፍ ማበራረያ እንዲያቀርብ ይደረጋል፤ ጉዳዩም በፋይል ውስጥ እንዲያያዝ ይደርግና ከአባልነቱ እንዲነሳ ይደረጋል፡፡ በዲስፕሊን ጥፋትም ሊጠየቅ ይችላል፡፡

28. የኮሚቴው ምልዓተ ጉባኤና ድምጽ አሰጣጥ፤

- 1) በኮሚቴው ስብሰባ ላይ ግማሽ (50%) አባላት ከተገኙ ምልዓተ ጉባኤው ሊሆን ይችላል፡፡

2) አከራካሪ ጉዳይ ሲያጋጥም የኮሚቴው አስተያየት የሚያፈፋው በድምጽ ብልጫ ሲሆን እኩል በኩል ከሆነ ሰብሳቢው ባለበት ወገን የቀረበው ሃሳብ ይፀድቃል፤ በሃሳብ የተለየ አባል ካለ የተለየበት ምክንያት በቃለ ጉባኤው ላይ ይሰፍራል፡፡

3) ሰብሳቢው የክስ ሂደቱን በአግባቡ ማሟራት አለበት፡፡ በክርክሩ ወቅት አንድ የኮሚቴ አባል የስነ-ምግባር ግድፈት ካሳየ ከስብሰባው በጊዜያዊነት እንዲወጣ ማድረግ ይችላል፡፡ ይህ ምልዓተ ጉባኤውን ሊያጎል የሚችል ከሆነ አስተዳደር ዘርፍ ምክረ ምክር ቤት እንዲያውቀው በማድረግ የጎደለው አባል እንዲተካ ወይም ባሉት አባላት ውሳኔ እንዲሰጥ ሊፈቅድ ይችላል፡፡

4) ማንኛውም የኮሚቴው አባል በስብሰባው ሞረም አልሞረም የሃሳብ ልዩነት ሞረውም አልሞረውም በቃለ ጉባኤው ላይ ይፈርማል፡፡

29. የኮሚቴው የስብሰባ ጊዜና የአባላት ሰዓት አከባባር

1) ኮሚቴው የሚከበሩ ስብሰባዎችን ቀንና ሰዓት እንደየክሱ ጉዳይ አንገብጋቢነትና ብዛት እየታየ በኮሚቴው ሰብሳቢ ይወሰናል፡፡ ቢያንስ ከአንድ ቀን በፊትም ለአባላቱ አመቺ በሆነ መንገድ የሚለጽ ይሆናል፡፡

2) ማንኛውም የኮሚቴው አባል አስቀድሞ ሰብሳቢውን ሳያስፈቅድ፣ አሳማኝ ባልሆነ ሰብሳቢ አስባብ ለተደጋጋሚ ቀናት ቢቀር ወይም ስብሰባውን ቢያስተጓጉል ሰብሳቢው በሚቀርበው ማስረጃ መሠረት በአስተዳደር ዘርፍ ምክረ ምክር ቤት ተገቢው አስተዳደራዊ እርምጃ ይወሰድበታል፡፡

30. የዲስፕሊን ኮሚቴው የስራ ዘመን

የኮሚቴው የስራ ዘመን ሁለት ዓመት ይሆናል፡፡ ሆኖም አባላት እንደገና ተመርጠው ለሁለት ዙር ብቻ ሊያገለግሉ ይችላሉ፡፡

30. Term of the Disciplinary Committee
The term of office of the Committee shall be two years. However, members can be re-elected and serve only two terms.

- 4) If any committee member is repeatedly absent from a committee meeting without permission, he or she shall be required to present a written explanation for his/her case; the case shall be attached to his/her personal file; his/her membership shall be terminated. Disciplinary action may also be taken.

28. Plenary and vote of the committee;

- 1) The quorum shall be full if half (50%) of the members are present at the meeting.
- 2) In the event of a dispute, the committee's opinion shall be passed by a majority vote, and if the same number of committee members support two proposed solutions for the disputing case, the proposal supported by the chairperson shall be approved; if a member disagrees on an issue, he/she can get his/her reasons shall be recorded in the minutes.
- 3) The Chairperson must conduct the proceedings of the case properly. If a committee member demonstrates misconduct during the debate, he or she may be temporarily expelled from the meeting. If this may abate the quorum, the chairperson may inform the Administrative Deputy Head of the Institution to allow the missing member to be replaced or to allow the committee to make decision by the existing members.
- 4) Any member of the committee, whether present or not during the meeting, shall sign the minutes of the meeting.

29. Observation of Committee Meeting Time and Member Punctuality

- 1) The date and time of the meeting of the committee shall be determined by the chairperson of the committee depending on the urgency and number of cases. The meeting date and time shall be announced at least one day in a way that is convenient to the members.
- 2) Any member of the committee who, without prior approval of the Chairperson, is absent for several days without good reason or interrupts the meeting, shall be subject to appropriate administrative action by the Administrative Deputy Head of the Institution on the basis of the evidence presented by the Chairperson.

**ክፍል ዘጠኝ
የሥነ-ስርዓት ድንጋጌዎች**

31. የዲሲፕሊን ጥፋት ክስ አመራረት

- 1) ማንኛውም ከመመርመር ማስተማር ጋር የተያያዙ ጥፋቶችን ተፈጽመው ሲገኙ ግለሰቡ (ተማሪ፣ መምህር፣ አስተዳደር ሠራተኛ) አባል ሆኖ ያለበት የትምህርት ክፍል ኃላፊ ወይም የሥራ ክፍል ኃላፊ በጽሑፍ የተደራጀ ክስ ይመነጋል፡፡ ይህም ከምክር ቤቱ ከፈተና አስተዳደር፣ ከቤተ መጽሐፍት፣ ከሪጀስትራር፣ ከመመሪያ ክፍል፣ ከዩኒቨርሲቲ ውስጥና ከዩኒቨርሲቲ ውጭ ባሉ ቤተ መከላከያዎች፣ በመካከል ላይ በመደረግ የተግባር ትምህርትና ልምድ፣ ከዩኒቨርሲቲ-ኢንዱስትሪ ትስስር፣ ከመምህራን፣ ከወርክሾፕና ከላቦራቶሪ ሠራተኞች ጋር በተገናኘ እና መሠል ከመመርመር ማስተማር ጋር ተያያዥ የሆኑ ዲሲፕሊን ጥፋቶችን ያካትታል፡፡
- 2) ከላይ በንዑስ አንቀጽ (1) ከተጠቀሱት ውጭ ያሉት ማንኛቸውም ጥፋቶች በተማሪዎች ተፈጽመው ሲገኙ አስተዳደራዊ ጉዳዮች ተደርገው ተወስደው የተማሪዎች ጉዳይ ዳይሬክተር ክስ ይመነጋል፡፡
- 3) ከላይ በንዑስ አንቀጽ (1) ከተጠቀሱት ውጭ ያሉት ማንኛቸውም ጥፋቶች በመምህራን ወይም በአስተዳደር ሠራተኞች ተፈጽመው ሲገኙ በሰው ሀብት ልማትና አስተዳደር ዳይሬክተር ክስ ይመነጋል፡፡

32. የዲሲፕሊን ጥፋት ክስ አቀራረብ

ማንኛውም የዲሲፕሊን ጥፋት ክስ የሚከተሉትን ድንጋጌዎች ተከትሎ ይቀርባል፡፡

- 1) ማንኛውም የዲሲፕሊን ጥፋት ክስ በጽሑፍ ይቀርባል፡፡
- 2) የዲሲፕሊን ጥፋት የክስ ጽሑፍ የሚከተሉትን መካተት አለበት፡፡

ሀ. የከሳሹን ስም፣ ፊርማ፣ አድራሻ እንዲሁም ክስ የተመነረበት ቀን

ለ. የተከሰሽ ስም፣ የሥራ ክፍል፣ ማታወቂያ ቁጥር፣ የትምህርትና ስልጠና ዓመት (ለተማሪ)

ሐ. የዲሲፕሊን ጥፋቱ የተፈፀመበትን ቦታ፣ ቀንና ሰዓት

መ. የዲሲፕሊን ጥፋቱን ዝርዝር ማብራሪያ

ሠ. የተከሰሰበት የዲሲፕሊን ጥፋቱ ደረጃ

ረ. የማስረጃዎች ዝርዝር (ምስክር/እማኝ ካለ ስም፣ አድራሻ እንዲሁም የጽሑፍ) ከዋናው ጋር የተመነረበት ቅጂ በማያዝ

ሰ. ሌላ ተጨማሪ ማስረጃ (ካለ)

ረ. ተከሳሹ ከአንድ በላይ በሆነ የዲሲፕሊን ጥፋት የተከሰሰ ከሆነ ለእያንዳንዱ ጥፋት ተለይቶ ከላይ (ሀ)- (ሰ) በተመሳከተው መሠረት መቅረብ አለበት፡፡

ሸ. በጋራ እና ተመሳሳይ ጥፋት የተሳተፈ ከሆነ በጣምራ ሊከሰሱ ይችላሉ፡፡

Section Nine

Discipline provisions

31. Establishing Charges for Disciplinary Offenses

- 1) In the event of any misconduct related to teaching and learning, the head of the department or the section of which the individual (student, teacher, administrative staff member) is a member shall file a written complaint. This includes disciplinary offenses related to assessment and testing management, libraries, registrar, classrooms, university and out-of-university laboratories, field-based learning and practice, university-industry linkages, faculty, workshops and laboratory staff, and so on. .
- 2) Any offense other than those mentioned in sub-article (1) above shall be considered administrative matters and the Director of Student Affairs shall process the prosecution.
- 3) Any offense other than those mentioned in sub-article (1) above shall be prosecuted by the Director of Human Resource Development and Administration when it is committed by teachers or administrative staff.

32. Disciplinary offenses presentation

Any disciplinary offense shall be subject to the following provisions.

- 1) Any disciplinary offense shall be filed in writing.
- 2) Disciplinary misconduct charge sheet should include the following.
 - a. Plaintiff's name, signature and address, as well as the date of the indictment
 - b. Defendant's name, class, ID number, year of education and training (for student)
 - c. The place, date and time of the disciplinary offense
 - d. Detailed description of the disciplinary offense
 - e. Level of disciplinary offense charged
 - f. List of evidence (name and address of witness, as well as written evidence, if any) by attaching a certified copy to the original
 - g. Additional evidence (if any)
 - h. If the defendant is charged with more than one disciplinary offense, it must be set aside for each offense as set out in (a) - (g).
 - i. If the disciplinary offence is carried out jointly, the perpetrators shall be prosecuted together.

33. ክስ መመነረቻ ጊዜ

- 1) የዲሲፕሊን ጥፋቱ ከተፈፀመበት ቀን አንስቶ በ5 የሥራ ቀናት ውስጥ መቅረብ አለበት፤
- 2) የዲሲፕሊን ጥፋቱ አነስተኛ ከሆነና ለዲሲፕሊን ኮሚቴ መቅረብ የሌለበት ከሆነ ሥልጣን የተሰጠው አካል ጥሰቱ በተፈጸመበት ተከታታይ የሥራ ቀናት ውስጥ እርምጃ ወስዶ ያሳውቃል፡፡
- 3) ከላይ በ(1)ና በ(2) የተደነገገው ቢኖርም በዚህ መሠረት ያልተፈጸመ ከሆነ ጉዳዩ የሚመለከታቸው የተቋሙ ኃላፊዎች ተጠያቂነት እንደተጠበቀ ሆኖ የተቋሙ በላይ ኃላፊዎች በየትኛውም ጊዜ ጉዳዩን ማንቀሳቀስ ይችላሉ፡፡

34. ክስን ስለማሻሻል

- 1) በዲሲፕሊን ጥፋት የክስ ጽሁፍ ውስጥ የተገለጸው ጥፋት ዝርዝር በሚመለከት መሠረታዊ በሆኑ ነጥቦች ላይ ስህተት ወይም ግድፈት ማኖሩ ሲታወቅ የውሳኔ ሐሳብ ከመቅረቡ በፊት በማቸወም ጊዜ ክሱን ማሻሻል ይቻላል፡፡

- 2) በንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የዲሲፕሊን ክሱ ሊሻሻል የሚችለው በከሳሹ አነሳሽነት ወይም ክሱን በሚያጣራው የዲሲፕሊን ኮሚቴ ጥያቄ መሠረት ሊሆን ይችላል፡፡

35. ክስ ስለሚቀርብ

- 1) የዲሲፕሊን ጥፋት ክስ የቀረበበት ተከሳሽ በጥቂት ወይም በሚታወቅ ሌላ ምክንያት ከተቋሙ ጋር ያለው ግንኙነት ሙሉ በሙሉ የተቋረጠ እንደሆነ ክሱ ሙታየት ያቆማል፡፡
- 2) ነገር ግን መከላከያና ከዚያ በላይ የዲሲፕሊን ጥፋት የፈጸመ ተከሳሽ በንዑስ አንቀጽ (ሀ) ላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ በማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ለመመረቅ የተመዘገበ ከሆነ ወይም የተቀጠረ ከሆነ ክሱ ሙታየቱን ይቀጥላል፡፡ ውሳኔውም ለመመረቅ ወደተመዘገበበት ወይም ለመከላከል ወደተቀጠረበት አዲሱ ተቋም ለአፈጻጸም ይላካል፡፡ ውሳኔውን የሚፈጽም ተቋም በዚህ መመሪያ መሠረት ውሳኔውን ያስፈጽማል፤ ያልተረዳው የግንዛቤ ጉዳይ ካለ ውሳኔውን ያሳለፈውን ተቋም መከራረያ ሊጠይቅ ይችላል፡፡
- 3) ከውሳኔ በፊት የዲሲፕሊን ክስ የተመሠረተበት ተከሳሽ ዝውውር አይፈቀድም፡፡

36. ክስን ስለማስወጅ

- 1) የዲሲፕሊን ኮሚቴ ክስ የቀረበበት ተከሳሽ መልሱን ይዞ እንዲቀርብ የክሱን ጽሑፍና መሰረዳዎች ቅጅ አባሪ በሚድረግ የክስ መስታወቂያ አስፈርሞ ይሰጠዋል፡፡
- 2) የክስ መስታወቂያው ክሱ የሚሰማበትን ቦታ፣ ቀንና ሰዓት የሚገልጽ ሆኖ ክሱ ከሚሰማበት ቀን ቢያንስ ከሶስት የሥራ ቀናት በፊት ለተከሳሹ መድረስ አለበት፡፡

33. Prosecution time

- 1) The disciplinary offense must be filed within 5 working days from the date of the offense;
- 2) If the disciplinary offense is minor and should not be reported to the Disciplinary Committee, the authorized body shall take action within 3 consecutive working days.

- 3) Notwithstanding the provisions of (1) and (2) above, if this is not the case, subject to the accountability of the relevant authorities, the heads of the institution concerned may at any time pursue the matter.

34. Improving the charge

- 1) If there is an error or omission on the details of the charge described in the Disciplinary Offense prescription or presentation, the case may be amended at any time before a decision is made.
- 2) Subject to sub-article (1), the disciplinary sue may be modified at the request of the plaintiff or at the request of the disciplinary committee investigating the case.

35. Dismissal of charges

- 1) A disciplinary charge shall be terminated if the defendant charged with disciplinary misconduct is dead or if he/she discontinue his/her membership of the Institution for any other reason.
- 2) However, if the defendant commits a moderate or sever disciplinary offense, he/she shall continue to be prosecuted if he is registered or employed in any educational and training institution in accordance with sub-article (a). The decision will be sent to the institution where he/she is registered to study or employed. The decision-making body of the Institution he/she joined shall implement the decision in accordance with this Directive: If there is a misunderstanding, the institution that admitted the student or employed the staff may ask for an explanation from the former Institution.
- 3) transfer from one institution to another shall not be permitted for a defendant prior to a decision is made about his/her case.

36. Letting the charge to the defendant

- 1) The Disciplinary Committee shall give a copy of the charge with attachment of evidence to the defendant to present his/her response.
- 2) The charge shall state the place, date and time of the hearing and shall be delivered to the defendant at least three working days prior to the date of the hearing.
- 3) ከሳሹ ሊገኝ ባለሙያው ወይም ለመቀበል ፈቃደኛ ባለሙያው የክስ መስታወቂያውን ለመስጠት ያልተቻለ እንደሆነ በግልጽ በሚታይ የተቋሙ የመስታወቂያ ሰሌዳ ላይ ተለጥፎ ለአምስት ተከታታይ ቀናት እንዲቆይ ይደረጋል፡፡

37. የክስ ማላስ ስለማቅረብ

- 1) ተከሳሽ የክስ ማላሱን ማቅረብ ያለበት በጽሑፍ ነው፡
- 2) ተከሳሽ የተከሰሰበት ጉዳይ፡ -
 - ሀ. በዲሲፕሊን ጥፋት የሚያስከስሰው ከሆነ ወይም
 - ለ. ቀደም ሲል ውሳኔ የተሰጠበት ከሆነ ክሱ ሊታይ አይገባም የሚል የክስ ማቃወሚያ የማቅረብ መብት አለው፡
 - ሐ. ከላይ (ሀ) እና (ለ) መሠረት የቀረበውን ማቃወሚያ በዲሲፕሊን ኮሚቴው የተቀበለው እንደሆነ ክሱ እንዲቋረጥ የውሳኔ ሀሳብ ያቀርባል፡፡ ማቃወሚያው ያልተቀበለው ከሆነ በዲሲፕሊን ጥፋት የተከሰሰው ተከሳሽ ለቀረበበት ክስ ማላስ እንዲሰጥ ያዘዋል፡፡
 - መ. በዲሲፕሊን ክስ የቀረበበት ተከሳሽ ክሱን በማምኑ ወይም በመካድ ማላሱን ማቅረብና ሲጠራም በአካል በማቅረብ ለዲሲፕሊን ኮሚቴው ስለጉዳዩ የማስረጃ ግዴታ አለበት፡፡
 - ሠ. የክስ ማላሱ በክሱ ለተጠቀሰው ለእያንዳንዱ በዲሲፕሊን ጥፋት የተሰጠውን ምላሽና ተከሳሹ የሚፈልጋቸውን የመከላከያ ማስረጃዎችን ዝርዝር የያዘ ሊሆን ይገባል፡፡
 - ረ. የክስ ማላሱ ተከሳሽ ከዘረዘራቸው የመከላከያ ማስረጃዎች መካከል በእጁ የሚገኙትን የጽሑፍ ማስረጃዎችን ቅጅ የያዘና በዲሲፕሊን ኮሚቴው እንዲያስቀርብለት የሚጠይቃቸውን ማስረጃዎች የትና በማን እጅ እንዳሉ በግልጽ የሚያሳይ መሆን አለበት፡፡
 - ሰ. በዲሲፕሊን የተከሰሰ ተከሳሽ የመከላከያ ማስረጃዎችን አቅርቦ የማስማት መብት ይኖረዋል፡፡ ነገር ግን ቅረብ በተባለበት ዕለትና ሰዓት ባይቀርብ በቀረቡት ሪፖርቶችና ማስረጃዎች ላይ ማስረት ተደርጎ የቅጣት ውሳኔ ይተላለፍበታል፡፡

ሸ. በዲሲፕሊን ጥፋት የተከሰሰው ተከሳሽ በማምኑ ማላስ የሰጠ እንደሆነ ተጨማሪ ማጥራት አስፈላጊ ሆኖ ካልተገኘ በስተቀር ክሱን ከዚህ መመሪያ ጋር በማገናዘብ የውሳኔ ሐሳብ ይቀርባል፡፡

ቀ. በዲሲፕሊን ጥፋት የተከሰሰው ተከሳሽ በመካድ ማላስ የሰጠ እንደሆነ ኮሚቴው የሁለቱንም ወገን ምክክሮች በማስማትና ሌሎች ማስረጃዎችን በመመርመር አጥሮ የውሳኔ ሐሳቡን ያቀርባል፡፡

- 3) If the plaintiff is unable to attend or refuses to accept the charge, it shall be posted on the notice board of the institution for five consecutive days.

37. Presenting response to the charge by the defendant

- 1) A defendant must file a response to the charge in writing.
- 2) A defendant has the right to file a counterclaim in the response that:
 - a. the case cannot subject him/her to be prosecuted or
 - b. the case should not be considered for the reason that a decision has already been made,
 - c. if the disciplinary committee accepts the objection based on (a) and (b), it shall recommend that the case be dismissed. If he or she does not accept the objection, the defendant is ordered to respond to the charge.
 - d. a defendant who has been charged with a disciplinary offense is obliged to respond to the charge and to report it to the disciplinary committee in person.
 - e. The indictment must include a response to each disciplinary offense and a list of defense evidence required by the defendant.
 - f. The indictment must contain a copy of the written evidence in the defendant's possession and clearly indicate where and by whom the disciplinary committee is requesting.
 - g. a defendant charged with disciplinary action shall have the right to present defense evidence. However, if he does not appear on

the date and time, he shall be charged based on the reports and evidence provided.

- h. Unless further investigation is found to be necessary to determine whether the defendant charged with a disciplinary offense has accepted the charge and responded accordingly, a recommendation shall be made in accordance with this directive.
- i. If the defendant has pleaded not guilty to a disciplinary charge, the committee shall hear the testimony of both parties and examine other evidence and shall make its decision.

38. ምክክር ስለመጥራት

- 1) የዲሲፕሊን ኮሚቴው ምክክሮች ከሚፈለጉበት አንድ ቀን ቀደም ብሎ ቀርበው ቃላቸውን እንዲሰጡ መጥሪያ እንዲደርሳቸው ያደርጋል፡፡
- 2) በአንድ የዲሲፕሊን ጥሰት ላይ የሚመካከሩ ምክክሮች በአንድ ጊዜ ተጠርተው ተራ በተራ በኮሚቴው ፊት ቀርበው እንዲመካከሩ ይደረጋል፡፡
- 3) አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ተጨማሪ ምክክሮችን ከሳሹ ወይም ኮሚቴው ሊያቀርቡና ምክክርነት ታቸውም ሊሰማይችላል፡፡

39. የ ምክክር ቃል ስለመነሳት

- 1) ምክክሮች ሲሰሙበት የዲሲፕሊን ጥፋት የተከሰሰው ተከሳሽና ክሱን ያቀረበው አካል ሁለቱም በተገኙበት ይሆናል፡፡ ሆኖም ግን አንዱ ወገን ተነግሮ የቀረ እንደሆነ የምክክሮቹን ቃል ከመቀበል አያግድም፡፡
- 2) የምክክሮቹ መልስ ቃል በቃል የሚመዘገብ ይሆናል፡፡
- 3) ተከራካሪ ወገኖች የቀረቡ ምክክሮችን ተጨማሪ ወይም መስቀለኛ ጥያቄዎችን መጠየቅና ይህም እንዲመዘገብ ብላቸው መድረግ ይችላሉ፡፡

40. በዲሲፕሊን ጥፋት የተከሰሰው ተከሳሽ የሚፈረሽ ቃል

የዲሲፕሊን ኮሚቴው የዲሲፕሊን ጥፋቱን የማጥራት ሥራ ከማጠናቀቁ በፊት ተከሳሹ የሚፈረሽ ሐሳቡን በተከሰሰበት ጉዳይ ላይ እንዲናገር ዕድል

ይሰጠዋል፡፡ ይህም ቃል በቃል ይመዘገባል፡፡ በቅጥት አወሳሰንም ለቅጥት መክበጃን ት ወይም መቅለያን ት ሊያገለግል ይችላል፡፡

41. የ ወሳኔ ሐሳብ ስለመቅረብ

- 1) የዲሲፕሊን ኮሚቴ የዲሲፕሊን ጥፋቱን አጠርቶ እንዳጠናቀቀ ወዲያው የምርመራውን ውጤትና ሊወሰድ የሚገባውን የዲሲፕሊን እርምጃ የሚያመለክት የወሳኔ ሐሳብ ፈርሞ ተጠሪ ለሆነ በትኩረት ያቀርባል፤
- 2) የኮሚቴው የወሳኔ ሐሳብ የመከተሉትን ሊይዝ ይገባል፤
 - ሀ. የተከሳሹን መላ ስም መታወቂያ ቁጥር፤ የሥራ/የትምህርት ክፍል፤ የትምህርት/የስልጠና ዓመት፤ የሚኖርበት ሕንጻና ዶርምቁጥር፤
 - ለ. ተከሳሹ ተመሪ ከሆነ የተመራውን የትምህርት/የስልጠና ውጤት፤ የሠራኛ ከሆነ የሥራ አፈጻጸም
 - ሐ. የተከሳሹ የቀድሞ ሪከርድ
 - መ. የዲሲፕሊን ጥፋቱን ዝርዝር፤ ደረጃና የተፈጸመበትን ሁኔታ
 - ሠ. የተከሳሹ ምላሽ
 - ረ. የምክክሮችን ቃል፤
 - ሰ. ዝርዝር የወሳኔ ሐሳብ
 - ሸ. የኮሚቴው አባላት ፊርማያለበት ቃለ ጉባኤ ከነ አባሪ መረጃዎች ጋር
 - ቀ. የሰብሳቢው ፊርማያለበት ሽኚ ደብዳቤ

38. Calling a witness

- 1) The Disciplinary Committee shall summon witnesses to appear before the due date.
- 2) Witnesses testifying against a disciplinary offense shall be summoned at the same time and testify one by one before the committee.
- 3) Where necessary, the plaintiff or the committee may present additional witnesses and their testimony may be heard.

39. Hearing of witnesses

- 1) In the presence of witnesses, both the defendant and the plaintiff shall be present. However, if one party is informed but not present, it does not preclude the testimony of witnesses.
- 2) The oral testimony of the witnesses shall be recorded.

- 3) The parties may request additional inquiries or cross-examination for witnesses and they can request this be recorded.

40. The last response of the defendant charged with a disciplinary offense

Before the disciplinary committee completes its investigation of the disciplinary offense, the defendant is given the opportunity to state his or her final opinion on the case. This shall be recorded verbatim. This can be used to justify or mitigate the level of punishment during the final decision of the committee.

41. Recommendations

- 1) As soon as the Disciplinary Committee investigates the disciplinary offense, it shall conduct the investigation, it shall submit the proceedings and action to be taken fully signed and completed to the immediate head of the Institute to which the committee is accountable.
- 2) The committee's recommendation should include the following:
 - a. Defendant's full name, ID number, department, year of study, building and dorm number,
 - b. If the defendant is a student, the student's academic performance, if he/she is an employee his/her result of performance evaluation
 - c. Defendant's previous record
 - d. Details of the disciplinary offense, the category of the offence, and the circumstances of the incident
 - e. Defendant's response
 - f. The testimonies of witnesses,
 - g. Detailed recommendations
 - h. Minutes signed by committee members with attached evidence
 - i. Cover letter with the Chairperson's signature

- 3) በዲሲፕሊን ጥፋት የተከሰሰ ተከሳሽ ተጣርቶ ከተከሰሰበት ጉዳይ ነጻ መሆኑ ሲረጋገጥ ይህንኑ የሚልጽ የጽሑፍ ሚጃ ይሰጠዋል፡፡

42. የአስተዳደር ዘርፍ ምክትል ኃላፊ ወሳኔ

የተቋሙም ኃላፊ ወይም የካምፓስ ኃላፊ የቀረበለትን የወሳኔ ሀሳብ በዚህ መመሪያ ድጋፍዎች መሠረት ከሚሚ በኋላ ፡ -

- 1) የኮሚቴውን የወሳኔ ሐሳብ ማሉ በማሉ የሚደቅ፤ ኮሚቴው ያቀረበውን የወሳኔ ሐሳብ የማሻሻል፤ ኮሚቴው ጉዳዩን እንደገና እንዲሚረግግ ምክንያቶችን ገልጾ የሚዘዝ ሥልጠን አለው፡፡

- 2) በተቋሙ ምክንያት ወይም በካምፓስ ኃላፊ የጸደቀው የዲሲፕሊን ወሳኔ ለተከሳሹ በጽሑፍ ይሰጠዋል፤

- 3) ከከባድ የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ እና ከዚያ በላይ የዲሲፕሊን እርምጃ የተወሰደበት ከሆነ ተመሳሳይ ቅጂ በትምህርትና ስልጠና ተቋማት ውስጥ ባሉ የማስታወቂያ ሰሌዳዎች ላይ ይለጠፋል፡፡

43. የወሳኔ አፈጻጸም

- 1) የዲሲፕሊን እርምጃ ወሳኔ ከጸደቀበት ቀን አንስቶ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡ ሆኖም ግን ተከሳሹ ከተቋሙ ግቢ የሚታገድ ከሆነ የ24 ሰዓታት ጊዜ ይሰጠዋል፡፡ ሆኖም እንደ አንድ ባለጉዳይ ከወጪ እየተመለሰ መጪያ ስያለበት ጉዳይ ካለ የሚመለከተውን አካል አስፈቅዶ መጪያ ይችላል፡፡
- 2) በንዑስ አንቀጽ (ሀ) ላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ጉዳዩን ይግባኝ ብሎ ይግባኝ ወሳኔ እስኪያገኝ ድረስ ለተቋሙ የበላይ ሃላፊ ጥያቄ አቅርቦ ከተፈቀደለት በግቢ ውስጥ ሆኖ እየተሟረ/እየሠራ እና አገልግሎት እያገኘ ጉዳዩን ማስታተል ይችላል፡፡

44. የዲሲፕሊን ጉዳይ ሰሚክሜቱ የክስ አሰማምሂደት (ስነ-ስርዓት)

- 1) ሰብሳቢው የኮሚቴውን ስብሰባ በሊቀመንበርነት ይመራል፡፡ ሰብሳቢው በማይኖርበት ጊዜ ምክትሉ ኃላፊነቱን ይረከባል፡፡
- 2) የኮሚቴውን ቃለ-ጉባኤ ጸሐፊው ይይዛል፡፡
- 3) ተከሳሹ በጽሑፍና በቃል መልስ የሚቅረብ መባት አለው፡፡
- 4) ከፍተኛና አሳማኝ በሆነ ምክንያት ተከሳሹ በክርክሩ ሂደት መሳተፍ ያልቻለ እንደሆነ ሲታመን እስከሚቆይበት ቀን ድረስ ክርክሩ እንዲቆይ ሊደረግ ይችላል፡፡
- 5) ተከሳሹ ክስን ለማስረዳት ከሰላም ያቀረበባቸውን ምክንያቶች የማጠየቅ መባት አለው፡፡ ከሰላም ተከሳሽ ያቀረበባቸውን የማሳካያ ምክንያቶች የማጠየቅ መባት አለው፡፡

6) ተከሳሹ ዝም የማለት መብት አለው፡ ነገር ግን ዝምታው አምኖ እንደመቀበል ይቆጠራል፤

3) When a defendant charged with a disciplinary offense is found to be acquitted, he/she shall be given written information stating the same.

42. Decision of the Administrative Deputy Head of the Institute

After reviewing the recommendations made by the Discipline Committee, the Administrative Deputy Head of Campus, whether they are in accordance with the provisions of this Directive, shall:

- 1) fully approve the committee's decision; amend the committee's recommendation; or order the committee to reconsider the decisions mentioning justifiable reasons for the case.
- 2) The disciplinary decision approved by the Administrative Deputy Head of Campus or the Institution shall be given to the defendant in writing;
- 3) If a severe written warning or higher order disciplinary measure is taken against the defendant, the copy of the decision shall be posted on the notice boards on the campus of the education and training Institution.

43. Implementing the decision of the committee

- 1) Disciplinary action shall be effective from the date of approval. However, if the defendant is suspended from the premises, he/she shall be given 24 hours to clear from the campus. However, as a client, if there is an issue that needs to be settled, he/she can follow up his/her outstanding case with prior permission from Institution's Head.
- 2) Subject to the provisions of sub-article (a), he/she may appeal the case to the President or Head of the institution and, if permitted, may follow up the case while he/she on study or on duty in the Institute.

44. Procedures by Disciplinary Hearing Committee

- 1) The chairperson shall chair the meeting of the committee. In the absence of the Chair, the deputy shall assume responsibility.
- 2) The Secretary shall take the minutes of the committee.
- 3) The defendant has the right to respond in writing and orally.
- 4) If the defendant is found to have been unable to participate in the proceedings for serious and convincing reasons, the case may be adjourned until the day he/she can.

- 5) A defendant shall have the right to cross-examine the plaintiff's witnesses. Plaintiff also has the right to cross-examine the defendant's witnesses.
- 6) The defendant has the right to remain silent. But the silence is considered as acknowledgment of the case.

ክፍል አስር የቅጣት አወሳሰን

45. ቅጣት ስለማቅለል

ከዚህ ቀጥሎ የቀረቡት ምክንያቶች ለዲስፕሊን ጥፋቶች ለሚሰጡቅ ጣቶች የቅጣት ማቅለያ ሊሆኑ ይችላሉ፡

- 1) ጥፋተኛው ከዚህ በፊት ማልካም ስነ ምግባር የነበረው መሆኑ ከመዝገብ ሲረጋገጥና ከዚህ በኋላ የመድገም ሀሳብ የሌለው እንደሆነ በመፀዕት በጽሑፍ ያቀረበ ከሆነ፤
- 2) ጥፋቱን የፈፀመው ከባድ አደጋ እየደረሰበት መሳሎት ራሱን ለመከላከል በማድረግ ውሳኔ ለመስጠት ከሆነ፤
- 3) ጥፋቱን እንዲፈፀም የተጋደደው አጅካለበት፤
- 4) ጥፋቱን ሲፈጽም አጥፊው በከፍተኛ አካላዊና ስነ-ልቦናዊ ጭንቀት ውስጥ ከሆነ በረ፤
- 5) ጥፋተኛው የሚከበርበትን ሁሉ በማድረግና ጥፋቱን በማምኑ ከፍተኛ የመፀዕት አዝማሚያ ያንፀባረቅ እንደሆነ፤

46. ቅጣት ስለማክበድ

የዲስፕሊን ጥፋት በፈጸመ ተከሳሽ የሚቀላቀል የቅጣት ውሳኔ ላይ ቅጣቱን ሊያከብዱ የሚችሉ ጉዳዮች እንደሚከተለው ቀርቦታል፡

- 1) ተደጋጋሚ በሌሊት ወይም ጭልማን ተገን በማድረግ፣ የጦር ወይም ሌላ አደገኛ መሳሪያ በማያዝ ከሆነ፤
- 2) ጥፋቱን የፈፀመው ከሌሎች የወንጀለኞች ቡድን ጋር በመሆን በተለይ በመሄ ተዋናይነትና አደራጅነት ከሆነ፤
- 3) ጥፋቱን የፈጸመው በቡድን በመሆን ጥፋቱ የከበደና በሌላው ላይ አስቦና ሆነ ብሎ ጉዳት ለማድረስ ከሆነ፤
- 4) ጥፋቱን የፈፀመው በማለብኝነት፣ የተሰጠውን ወይም ያለበትን አደራ ወደ ጉን በመተውሰን ብሎ ለማጥፋት አስቦ ከሆነ፤
- 5) ጥፋቱን የፈፀመው በከፍተኛ ጥላቻ በማሳት ወይም ሆኖ ብሎ አስቦበት ከሆነ፤

- 6) ጥፋቱን የፈፀመው ለጥል ባልተዘጋጁና ባላሰቡ ንጹሀን ወይም በተቋሙ የበላይ ኃላፊዎች፣ ማህበረሰቡ ወይም በአስተዳደር ሠራተኞች ላይ ከሆነ፤

47. የዲሲፕሊን ጥፋት በሪከርድነት በተያዘበት ወቅት ሲደገም

- 1) ቀድሞ ውሳኔ የተሰጠበት የዲሲፕሊን ግድፈት አነስተኛ ግድፈት ሆኖ ውሳኔው የሚያበቃበት ጊዜ ሳይደርስ በተማሳሳይ ምድብ ውስጥ የሚገኝ የድስፕሊን ጥፋት ከተደገመ እስከ አንድ ወሰን ትምህርት ከትምህርት ገበታ ያሳግዳል፡፡ የተደገመው ግድፈት አነስተኛ የዲሲፕሊን ጥፋት ካልሆነ ግን በአዲስ ማእከል ይታያል፡፡
- 2) ቀድሞ ውሳኔ የተሰጠበት ጥፋት ቀላል ሆኖ በተማሳሳይ ምድብ ውስጥ የሚገኝ ጥፋት ወይም አነስተኛ ጥፋት ከተደገመ ከአንድ እስከ ሁለት ዓመት ከትምህርትና ስልጠና ገበታ ያሳግዳል፡፡ የተደገመው ጥፋት ማከላለፍ ወይም ከፍተኛ ከሆነ በጣም ከፍተኛ የዲሲፕሊን ቅጣት የሚጥልበት ይሆናል፡፡

Part Ten Penalties

45. Simplification of penalties

The following reasons may be considered for simplifying/lessening the penalties for disciplinary offenses.

- 1) If the offender has been found to have good moral in the past and regrets that he/she has no intention of repeating it in writing,
- 2) If he/she committed the offense in an attempt to defend him/herself thinking that he/she was in a dangerous situation;
- 3) If the victim has a part in the crime;
- 4) If the perpetrator was in a state of extreme physical and psychological distress while committing the crime;
- 5) if the offender has a strong tendency to regret for doing what is expected of him/her and admitting the offense;

46. Severe punishment

The following are some of the factors that may make the sentence of a defendant guilty of a misdemeanor worse.

- 1) Repeatedly carrying a weapon or other dangerous weapon, specially during night time covering up darkness,

- 2) He/she committed the crime in collaboration with other criminal gangs, especially as a leading actor and/or organizer;
- 3) If he/she commits the offense as a group and the offense is serious to intentionally harm others;
- 4) If he/she committed the offense in arrogance, deliberately neglecting the responsibility entrusted to him/her;
- 5) If he/she committed the crime out of hatred or willful intentions,
- 6) If the offense was committed on those innocent persons including head of the institution, teachers, students, or administrative staff who were physically and psychologically ready to fight prepared and had no intention to conflict with him/her;

47. When a disciplinary offense is repeated upon a recorded offense

- 1) If the disciplinary offense is a minor one, which is in the same category, and is repeated before the expiration of the decision, the offender shall be suspended him or her up to one semester. If the repeated error is not a minor disciplinary offense, it shall be treated anew.
- 2) If a previous offense, for which a decision is made, a minor and in the same category, is repeated, the offender shall be suspended for one to two years from the Institution. If the offense is moderate or severe, it shall result in a severe disciplinary action.
- 3) ቀድሞ ውሳኔ የተሰጠበት ጥፋት ማከላለፍ ወይም ከፍተኛ ከሆነ የትኛውም ጥፋት ቢፈጽም ሙሉ በሙሉ የሚከናወንበት ይሆናል፡፡

48. ተደራራቢ የዲሲፕሊን ጥፋት ሲፈፀም የቅጣት አወሳሰን

ተከሳሹ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ከተቋሙ ማህበረሰቡ የዲሲፕሊን ግድፈቶች በአንድ ጊዜ ወይም በማንኛውም ለፈፀመው ጥፋት ውሳኔ ከማግኘቱ በፊት ፈጽሞ ከተገኘ ለእያንዳንዱ ጥፋት ቅጣት ከተቀመጠ በኋላ የሁሉንም ቅጣት በመደማወቅ ይወሰናል፡፡ የሁሉም ድምር ከሰሰት ዓመት ከበለጠ ሙሉ በሙሉ ከተቋሙ የሚከናወንበት ሆኖ አግባብ ባለው ህግም ተጠያቂ ይሆናል፡፡

49. ውሳኔን ስለማስወቅና ተያያዥኛነት አፈጻጸም

- 1) ከምክር (ከግሳፄ) በስተቀር ማንኛውም በተከሳሽ ላይ በዲስፕሊን ጥፋት የሚወሰድ እርምጃ ለተከሳሹ በጽሑፍ ሊሰጠው ይገባል፡፡
- 2) በተቋሙ ውስጥ በማንኛውም ደረጃ የሚወሰድ የዲሲፕሊን ጥፋት እርምጃ ቢያንስ ለግቢ ደህንነትና ጥበቃ፣ ለሚጥሉ ከተውሮ ትምህርት

ክፍል ኃላፊ፣ ለመደብረው የሥራ ክፍል፣ ለተመራጭ ጉዳይ ዳይሬክተር፣ ለአስተዳደር ዘርፍ ምክር ቤትና ለተቋሙ የበላይ ኃላፊ በግልባጭ ማከወቅ ይገባል፡፡ የተጠቀሱት አካላትም በአግባቡ አደራጅቶ ማስቀመጥ ይኖርባቸዋል፡፡

- 3) ለተቋሙ ማህበረሰብ በሙሉ በግልጽ በሚታይ የማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ በመለጠፍ ሌላው እንዲመረጥ ይደረጋል፡፡
- 4) ተከሳሹ ባጠፋው ጥፋት በጊዜያዊነትም ይሁን ሙሉ በሙሉ ከተቋሙ በሚታገድበት ወቅት የታገደበት ምክንያት በጽሑፍ ይገለጻል፡፡ በወቅቱ ተከሳሹ በተቋሙ በግቢ ውስጥ ባለመሆኑና ወይም አድራሻው ባለመታወቁ ወይም በሌላ ምክንያት በአካል ሳይገኝ በመቅረቱ የታገደበትን ውሳኔ ለራሱ ማስጠንቀቂያ ካልተቻለ ውሳኔው በተቋሙ ማስታወቂያ ሰሌዳ ቢያንስ ለአምስት ተከታታይ ቀናት ተለጥፎ እንዲቆይ ይደረጋል፡፡
- 5) ተከሳሹ የተከሰሰበት የዲሲፕሊን ጥፋት ሙሉ በሙሉ ከተቋሙ እንዲታገድና ተመሪ ከሆነ የትምህርትና ስልጠና ማረጃው እንዳይሰጠው ካልተወሰነ በኋላ በስተቀር እስከ ዕግዱ ያለው የትምህርትና ስልጠና ማረጃ በዲሲፕሊን ጥፋት ምክንያት ያቋረጠ መሆኑን ከማሳደግ ሽጊ ደብዳቤ ጋር ይሰጠዋል፡፡
- 6) የተከሰሱ በጊዜያዊነትም ይሁን ሙሉ በሙሉ ከተቋሙ መታገድ ከዕግዱ ጋር ያልተያያዙ መብቶችንና ግዴታዎችን ተፈጻሚነት አያስቀርቡም፡፡
- 7) ውሳኔ ለማስጠንቀቂያ ይሁን ውሳኔ ከተሰጠ በኋላ የሰው-ሀብት ልማትና አስተዳደር ዳይሬክተር፣ የተመራጭ አገልግሎት ዳይሬክተር እና የተመራጭ ህብረት የውሳኔ መጓተት እንዳይፈጠር አፈፃፀሙ ይከታተላሉ፡፡
- 3) If the offense is a foregone conclusion, the offender shall be completely dismissed for any offense thereof.

48. Determination of punishment in the event of multiple disciplinary offenses

If the defendant is found guilty of two or more disciplinary offenses committed at the same time or sequentially, before a decision is made for the first offense committed, penalty shall be determined by adding up the total penalty for each

offense. If the sum of the disciplinary action is more than three years, the offender shall be dismissed completely from the institution and shall be liable by applicable law.

49. Informing decisions and implementation of related matters

- 1) Any disciplinary action against the defendant, except for oral reprimand or advice, shall be given to the defendant in writing.
- 2) Disciplinary action taken at any level in the institution shall be notified in writing to the head of the security department, the relevant department, the director of student affairs, the administrative deputy head of the institution, and the head of the institution. The mentioned bodies should keep the document properly in an organized manner.
- 3) Post the decisions on notice boards in the campus visible to the entire community of the institution.
- 4) The reason for the suspension of the defendant, whether temporarily or permanently, shall be stated in writing and given to him/her. If the defendant is not present in the institution to be informed or notified of the decision due to his/her absence from the campus, or if his/her address is not known, or for other reasons, the decision shall be posted on the notice board of the institution for at least five consecutive days.
- 5) If the defendant is provided with a letter stating that he's dismissed from the institution, unless the disciplinary action explicitly indicates that he/she (if he/she is a student) shall not be given his/her education or training certificate, the defendant has the right to take the certificate.
- 6) The suspension of the defendant, temporarily or permanently, does not preclude the exercise of his rights and obligations not related to the suspension.
- 7) The Director of Human Resource Management, the Director of Student Services and the Student Union shall monitor the procession of decision making to ensure that no decision is late.

50. የዲሲፕሊን ጥፋት ቅጣትን በሪከርድነት ስለሚዘመን

ማንኛውም ተከሳሽ የዲሲፕሊን ጥፋት የቅጣት ውሳኔ ከተላለፈበት በኋላ በግል ፋይሉ ውስጥ ገብቶ በሪከርድነት ሊያዝበት የሚችለው

- 1) ለአንስተኛና ቀላል የዲሲፕሊን ጥፋቶች ቅጣት ከተላለፈበት ቀን ጀምሮ ለአንድ ዓመት ብቻ የሚቆይ ሲሆን በተከሰሱ ማህበረሰብ ውስጥ

ከአንድ ዓመት በላይ ተቀምጦ ቢገኝ ዋጋ አይኖረውም፡

- 2) ለመከላከል፣ ከፍተኛና በጣም ከፍተኛ የዲሲፕሊን ጥፋቶች ውሳኔ ከተላለፈበት ቀን ጀምሮ ተከሳሹ ተመሪ ከሆነ በሰነድነት በተመራቂውፋይል ውስጥ ሁሌም ይቀመጣል፡፡

ክፍል አስራ አንድ የይግባኝ ስነ-ሥርዓት

የይግባኝ ውሳኔ አሠጣጥ ሂደቱ ከዲሲፕሊን ጥፋት ክስ አመሠራረት እስከ ውሳኔ አፈጻጸም ድረስ ካለው ጋር ተመሳሳይ ሂደትን የሚከተል ነው፡

51. የይግባኝ ሰሚክሜኔ ስለማቋቋም

የተቋሙ በላይ ኃላፊ የተቋሙ ቅሬታ ሰሚክሜኔ እንዲሠራ ያደርጋል፡፡ አስፈላጊ ሲሆንም ሶስት አባላት ያሉት የይግባኝ ሰሚክሜኔ ሊቀቋም ይችላል፡፡

52. ይግባኝ የማቅረብ መብት

- 1) ጥፋተኝነት የተወሰነበት ተከሳሽ ቅሬታውን (ይግባኙን) ለይግባኝ ሰሚክሜኔ እንዲቀርብለት ለተቋሙ በላይ ኃላፊ ውሳኔ ውስጥ ከተገለጸበት ቀን ጀምሮ ባሉት አምስት የሥራ ቀናት ውስጥ በጽሁፍ ማመልከቻ የማቅረብ መብት አለው፡፡ የይግባኝ ማመልከቻውም የሚከተሉትን መያዝ አለበት፡፡

ሀ. የይግባኝ አቅራቢ ስም፣ ማታወቂያ ቁጥር፣ ጾታና እድሜ

ለ. የመሰረብት ሥራ ክፍል፣ ተመሪ ከሆነ የሚኖርበት ፋካሊቲ፣ ትምህርት ክፍልና የትምህርት ዓመት

ሐ. የቅሬታው መነሻ

መ. ደጋፊ ማስረጃዎች /ካሉ/

ሠ. አመልካች የሚሻው መፍትሄ

ረ. ቀንና ፊርማ

- 2) የተቋሙ በላይ ኃላፊ በወቅቱ የቀረበውን ቅሬታ አይቶ ማጥራት አለበት ብሎ ሲያምን የተጻፈውን ማመልከቻ ከአስፈላጊ ሚጃ ጋር ለይግባኝ ሰሚክሜኔ ሊያውቅለት ይችላል፡፡
- 3) ይግባኝ ሰሚክሜኔ በተቋሙ በላይ ኃላፊ የተመራለትን ማስረጃዎች አግባብነት ካላቸው የተቋሙ ህጎች፣ መመሪያዎችና ደንቦች አንፃር በመመረመር በሶስት የሥራ ቀናት ውስጥ ቅጣቱን

ሊያፀድቀው፣ ሊያሻሽለው ወይም ውድቅ እንዲሆን ወይም እንደገና በዲስፒሊን ኮሚቴ እንዲሠራ ወይም ለየት ያለ ቅጣት እንዲወሰን ከዚህ መመሪያ ጋር የተገናዘበ አማራጭ ውሳኔ ሃሳብ ለተቋሙ በላይ ኃላፊ ሊቀርብ ይችላል፡፡ በዚህ ላይ የተቋሙ የበላይ ኃላፊ ውሳኔ ይሰጣል፡፡

50. Recording of penalties of disciplinary offenses

The records of penalties for any disciplinary offences committed by any defendant shall be kept in his/her personal file after a disciplinary action has been taken.

- 1) For minor and simple disciplinary offenses, it shall be kept and remain valid for one year from the date of imposition and shall not be valid if it is kept in the defendant's file for more than one year.
- 2) If the defendant is a student, the decision for moderate, high and severe disciplinary offenses shall always be documented in the graduate's file.

Part Eleven Appeal Procedures

The appeals processes follow similar paths as the disciplinary action processes.

51. Establishment of Appeals Committee

The head of the institution shall have the institution's grievance committee investigate appeals. If necessary, the head may establish a three-member appeals committee.

52. Right to appeal

- 1) The convicted defendant shall have the right to submit a written request to the appeals committee of the Institution within five working days from the date of notification of the decision. The appeal must include the following:
 - a. Appellant's name, ID number, gender and age
 - b. Workplace, if a student his/her major, the department and matriculation year
 - c. The root cause of the complaint
 - d. Supporting evidence, if available
 - e. The resolution the appellant seeks
 - f. Date and signature
- 2) When the head of the institution determines that the complaint deserves closer investigation, he/she may refer the application to the appeals committee with the necessary detail.
- 3) The Appeals Committee shall, within three working days, review the available evidence in accordance with relevant laws, rules, regulations

and procedures of the institution and approve, amend or revoke the sentence or have it re-examined by the disciplinary committee or decide on a different punishment. As an alternative, the Appeals Committee may, in accordance with this Directive, propose another course of action to the head of the institution. In such situations, the head of the institution will make the final decision.

- 4) ይግባኝ የሚቀርብባቸው ጉዳዮች ማከለኛና ከዚያ በላይ ምድብ ላይ ለማግኘት የዲሲፕሊን ጥፋቶች ላይ በተለየ ውሳኔ ላይ ነው፡

53. የይግባኝ መሠረቶች

- 1) በዲሲፕሊን ኮሚቴ ታይቶ በአስተዳደር ዘርፍ ምክንያቱ በጸደቀ የዲሲፕሊን እርምጃ ላይ ቅሬታ ሲኖር
- 2) አዲስ ማስረጃ ካልተገኘ በስተቀር ይግባኝ መሠረት የሚያደርገው የዲሲፕሊን ኮሚቴ ባሰባሰባቸው ማስረጃዎችና በውሳኔ መዘገብ ላይ ብቻ ነው፡ አዲስ የክስ ጭባጥ በይግባኝ ላይ አይቀርብም፡

- 3) የይግባኝ ሰሚ ኮሚቴ ይግባኙን ማቅረብ አግባብሆኖ ካገኘው

ሀ. የሚጀመሪያ ክርክሩ ስነ-ስርዓቱን ጠብቆ ስለመካሄዱ፤

ለ. የተወሰነው ውሳኔ በቂ ማስረጃ ላይ የተመሰረተ ስለመሆኑ

ሐ. ቅጣቱ ተከሳሹ አጥፋቷል ለተባለው ጥፋት ተመጣጣኝ ስለመሆኑ

መ. ተከሳሹ በዋናው ክርክር ሂደት ውስጥ ሊያገኘው ያልቻለውና ውሳኔ ማስቀየር የሚችል ማስረጃ ካቀረበ ኮሚቴው የቀረበውን ማስረጃ መርምሮ በሶስት ወሰን የውሳኔ ሐሳቡን ከሚሻገር ደብዳቤ ጋር በማያያዝ ለተቋ የበላይ ኃላፊ በጽሑፍ ያቀርባል፡፡

54. የቅጣት አፈፃፀም

- 1) በተከሳሹ ላይ የተወሰነው ውሳኔ በማስታወቂያ ከወጣበት ሰዓት ጀምሮ ውሳኔው በጥፋተኛው ላይ ተግባራዊ ይሆናል፤
- 2) ተከሳሹ የይግባኝ ማሟላት አቅርቦ ይግባኙ አግባብ መሆኑ ከታሚ በትና ተከሳሹ ሂደቱን በተቋሙ ውስጥ ወይም ሥራ ላይ ሆኖ ማስታተል

ከፈለገ ግቢ ውስጥ ወይም ሥራ ላይ በመቆየቱ በራሱ፤ በተቋሙ ማህበረሰብና ንብረት ላይ የሚያመጣው አደጋ አለመኖሩ ከታሚ በት የይግባኝ ስርዓቱን እስኪጨምር ግቢ ውስጥ ወይም ሥራ ላይ እንዲቆይ በተቋሙ በላይ ኃላፊ ሊፈቀድለት ይችላል፡፡

55. የተቋሙ በላይ ኃላፊ ስልጣንና ኃላፊነት

- 1) በዲሲፕሊን ጥፋት የተከሰሰ ተከሳሽ ጉዳይ በውሳኔ ሂደት ላይ እያለ የተከሳሹ ግለሰብ ከተከሰሰበት የዲሲፕሊን ጥፋት ክብደት አንፃር በተቋሙ ግቢ ውስጥ መኖር ወይ ሥራ ላይ መሆኑን ለእርሱና ለሌሎች ጉዳዩ ለሚመለከታቸው አካላት መልካም አለመሆኑን በማንኛውም መንገድ የተቋሙ በላይ ኃላፊ ሲያወቅ ጉድዩ ተጣርቶ ውሳኔ እስኪሰጥበት ድረስ ተጠርጣሪው ሰብዓዊ መብቱ በአግባቡ ተጠብቆለት፤ አስፈላጊውን አገልግሎት ከተቋሙ ማግኘት በሚችልበት መንገድ በአካባቢው ፖሊስ ቁጥጥር ስር የሚድረግ ሥልጣንና ኃላፊነት ይኖረዋል፡፡

- 4) Appeals can be made only on decisions made in middle and upper division disciplinary proceedings.

53. Legitimate appeals

- 1) Cases that have been reviewed by the Disciplinary Committee and approved by the institution's deputy head
- 2) Unless new evidence is found, the appeal shall be based only on the evidence gathered by the Disciplinary Committee and materials on file. No new charges will be filed on appeals.
- 3) If the Appeals Committee finds it appropriate to review the appeal
 - a. Check to see if the case has followed proper procedures.
 - b. Review if the decision was based on sufficient evidence.
 - c. Check whether or not the sentence is commensurate with the defendant's alleged offenses.
 - d. If the defendant presents pertinent evidence that he or she was previously unable to present, the Appeals Committee can review and forward its proposed decision in writing with cover letter to the head of the institution within three days.

54. Execution of punishment

- 1) The final decision on the defendant shall be effective from the time of the notice publication.
- 2) If the defendant submits an appeal and the appeal is deemed appropriate and the defendant wishes to monitor the proceedings within the institution or while at work, the head of the institution may permit the defendant to remain on the premises until the end of the appeals process.

55. Powers and responsibilities of the head of the institution

- 1) In the course of the decision process of the defendant, the defendant's human rights shall be properly protected until the case is investigated and a decision is made by the head of the institution. Depending on the severity of the case, if the presence of the defendant on campus or at work can have detrimental consequences, the head of the institution has the prerogative and responsibility to consider available circumstances and determine a course of action that protects the wellbeing of the institution and campus community. Until the case is resolved, the head of the institution does have the authority and responsibility to have the defendant under police surveillance or custody, if circumstances warrant.
- 2) በዚህ መመሪያ መሠረት ከተቋሙ ማሉ በማሉ ለተሰናበቱ ተከላክሎ ግለሰቦች የተቋሙ የበላይ ኃላፊ ሁኔታዎችን ግምት ወስኖ አስግብቶ ይቅርታ የማድረግ ወይም ውሳኔ ውን የማሻሻል ሥልጣን አለው፡ ሆኖም ተከላክሎ ያጠፋው ንብረት ዋጋ ያለው ከሆነ ተተምኖ እንዲከፍል ማድረጉን አያስቀርም፡፡
- 3) የተቋሙ የበላይ ኃላፊ በዲስፕሊን ጥፋት ተከሶ የጥፋተኝነት ውሳኔ ከተላለፈ በኋላ ይቅርታ የማይደርግለት ወይም ውሳኔ ውን የማይደብ ስልጣኑን የሚከቀመው ተከላክሎ የቀድሞ ሪከርዲንና ከጥፋቱ ተምሮ የተፀፀተ መሆኑን ሲያረጋግጥና ይህንንም የማሳደግ የይቅርታ ደብዳቤ በጽሑፍ ተከላክሎ ሲያቀርብና ሲታመንበት ነው፡፡

56. የሚፈቅድ ውሳኔ

በዲስፕሊን ጉዳይ የተቋሙ የበላይ ኃላፊ ውሳኔ የሚፈቅድ ይሆናል፡፡

ክፍል አስራ ሁለት ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

57. የሰዓት ገደብና እንቅስቃሴ ሁኔታ

- 1) ማንኛውም ተመራ ከምሽት 1: 00 ሰዓት ጀምሮ እስከ ንጋቱ 12: 30 ሰዓት ድረስ ከግቢ መውጣትም ሆነ ወደ ግቢ መግባት የተከለከለ ነው፡፡
- 2) ከተመራ ወጪያ ሌሎች ግለሰቦች በልዩ ሁኔታ ከላይ ከተጠቀሰው ሰዓት ወጪ ወደ ግቢ መግባትና ከግቢ መውጣት ቢያስፈልግ ኃላፊነት በተሰጠው አካል ፈቃድ መግኘት አለባቸው፡፡
- 3) ከመመሪያ ክፍሎች፣ ከቤተመካራ፣ ከቤተ-መጽሐፍት በስተቀር አስገዳጅ ካልሆነ የሰው እንቅስቃሴ በመገዛባቸው በታዎች ላይ መሄድ ወይም መቆየት አይመከርም፡፡

58. አፍና አፍንጫ ማሻሻያ ማከክ አቅርቦት እና አካላዊ ርቀት

- 1) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ተመራዎች የአፍና አፍንጫ ማሻሻያ ማከክ በቀነሰ ዋጋ ሊያገኙ የሚችሉበትን ሁኔታ ሊያመቻቹ ይችላሉ፡፡
- 2) እንደየትምህርትና ስልጠና ተቋማቱ ርቀትን ለመጠበቅ የሚያስችሉ ተጨማሪ እርምጃዎችን ሊወስዱ ይችላሉ፡፡

59. ተመራዎች ሲመለሱ የትራንስፖርት አገልግሎት አቅርቦት

የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ተመራዎችን መልሰው ሲቀበሉ በጉዞ ወቅት የሚኖረውን ለኮቪድ-19 ተጋላጭነትን ለመቀነስ የሚያስችሉ ጥንቃቄዎችን ታሳቢ ያደረገ ክፍያው በተመራዎች የሚሻፈን የትራንስፖርት አገልግሎትን ተመራዎች እንዲያገኙ ለማስቻል ከሚመለከታቸው የትራንስፖርት ተቋማትና ሌሎች ባለድርሻ አካላት ጋር በቅንጅት ሊሰሩ ይችላሉ፡፡ ሌሎች እርምጃዎችንና ድጋፎችን ሊያደርጉ ይችላሉ፡፡

- 2) The head of the institution shall have the power to pardon or amend the punishment, taking into account the circumstances of the defendant in accordance with this Directive. However, if the defendant is to compensate the institution for lost value, the defendant must still make full payment, despite the improved decision by the head of the institution.
- 3) The head of the institution shall grant pardons or improve the punishment following the conviction of a disciplinary offense. The head of the institution may

exercise his/her discretionary powers upon verification of the defendant's previous records and only if the defendant expresses remorse and submits a letter expressing his/her regrets and the lessons learned.

56. Final decision

In disciplinary matters, the decision of the head of the institution shall be final.

Part Twelve

Miscellaneous Provisions

57. Time limit and movement in the campus

- 1) All students are prohibited to entering or exit the campus between the hours of 7:00pm and 6:30am.
- 2) Individuals other than students, must gain special permission from a relevant administrator to enter the campus outside of operation hours.
- 3) "Stay home/dorms if unwell" is advisable.

58. Mask supply and physical distance

- 1) Educational and training institutions may provide masks to students at reduced prices.
- 2) Depending on the circumstances at the education and training institution, management may implement additional measures to maintain appropriate distances.

59. Transportation services for students' return

Educational and training institutions may work in partnership with relevant transport agencies and other stakeholders to ensure that students receive transportation services that are covered by the students and taking precautions to reduce the risk of COV-19 during travel. Other steps may be taken as necessary.

60. ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተሟዎች፣ ማህረንና አስተዳደር ሠራቾችን በማሳካት

- 1) የትምህርትና ስልጠና ተቋማት የአካል ጉዳት ያለባቸውና የሌሎችን ድጋፍ የሚችሉ የትምህርትና ስልጠና ማህበረሰብ አባላት ሲኖሩ እነርሱና የሚያግዙባቸው ግለሰቦች ሊያደርጉት ስለሚገባ ጥንቃቄ እንደየልዩ ፍላጎታቸው ዓይነትና ማጠን ግንዛቤ መፍጠርና ስልጠና ማከት አለባቸው፡
- 2) ልዩ የመሠረድ ክፍል፣ የቤተ መጽሐፍት፣ የምግብ አቅርቦት የሚፈልጉ ሆነው ሲገኙም አገልግሎቱን የሚያገኙበት ልዩ ሁኔታ እንዲሟሟላቸው ይመካራል፡

3) ምንም ዓይነት ልዩ ፍላጎት ቢኖራቸውም ከሌሎች ሰዎች ጋር ግቢ ውስጥ በሚሆኑበት ጊዜ ሁሉ አካላዊ ርቀትን የማጠበቅ፣ እጅ የመታጠብ፣ አፍና አፍንጫ መሸፈን ማከክ የማጠቀምግዴታ አለባቸው፡

4) በከፍተኛ ደረጃ ተጋላጭ የሆኑትን (የጤ እክል ያለባቸው እና እድሜያቸው ከ60 ዓመት በላይ የሆኑትን) በተመለከተ ተቋማቱ እንደሠራቸውና እንደተቋሙ ልዩ ባህሪ አንጻር እያዩ ተጋላጭ ታቸውን ሊቀንስ የሚችል እርምጃ ሊወስዱ ይችላሉ፡

5) ተሟዎች በኮቪድ-19 ተጠርጥረው ታሙ በማቆያ ወይም በላይቶ ማቆያ ወይም በማገማገሚያ ማዕከላት ውስጥ በሚሆኑበት ጊዜ ትምህርታቸውን መመር ቢፈልጉ እና ቢችሉ በቴክኖሎጂ ታግዘው መመር የሚችሉበትን አሜራጮች ተቋማት የማመቻቸት ግዴታ አለባቸው፡

61. የዲሲፕሊን ውሳኔና እርምጃ አወሳሰድ

ከኮቪድ -19 በሽታ ስርጭት ለመከላከልና ለመቆጣጠር የወጣውን የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች ጥሶ የተገኘ ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል ቀደም ሲል የነበረውን የዲሲፕሊን ውሳኔና እርምጃ አወሳሰድ ሂደት ሳይጠበቅ በልዩ ሁኔታ አፋጠኝ ውሳኔ የሚጠየቅበትና እርምጃ የሚወስድበትን አሠራር ከዚህ መመሪያ ድንጋጌዎች ጋር በተጣጥመው መልኩ በተቋሙ በላይ ኃላፊ ውሳኔ ተግባራዊ ሊሆን ይችላል፡

62. ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ሆኑት

ከዚህ በፊት ሲሰራበት የነበረው የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ማህበረሰብ የዲሲፕሊን መመሪያዎች በዚህ መመሪያ የተተኩ በመሆናቸው ተፈፃሚነት አይኖራቸውም፡ ሌሎች ህጎችና ልማዳዊ አሠራሮች በዚህ መመሪያ በተጠቀሱ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖራቸውም፡

63. የመቶበበር ግዴታ

ማንኛውም የትምህርትና ስልጠና ተቋም ማህበረሰብ አባል ወደ ግቢ ውስጥ ሲገባም ሆነ በግቢ ውስጥ በሚደርጋቸው እቅስቃሴዎች ሁሉ የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች የማከበርና የማከበር ግዴታ አለበት፡

64. የማስፈጸም ኃላፊነት

የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች የተቋሙ የበላይ ኃላፊ ለተቋሙ ማህበረሰብ በሙሉ የማስተዋወቅና ግንዛቤ በመፍጠር በበላይነት የማስፈጸም ኃላፊነት አለበት፡

65. ክትትል፣ ግምገማና ሪፖርት

የትምህርትና ስልጠና ተቋማት በተቋማቱ ግቢ ውስጥ የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች አተገባበር ሂደትንና ውጤቱን የማከታተል፣ የመግምገምና በመደበኛነት ለሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚኒስቴር ሪፖርት የሚቅረብ ኃላፊነት አለባቸው፡

60. Regarding students, teachers and administrative staff with special needs

- 1) For special needs or disabled students, Education and Training Institutions shall create public awareness and provide specialized training for their designated assistants.
- 2) It is recommended that special classrooms, libraries, cafeteria arrangements be provided to those who need them.
- 3) Special needs and/or disabled students are expected to maintain appropriate physical distances just the same.
- 4) Regarding highly exposed individuals (health problems, age over 60 years...), the institution may take measures that decrease the risk based on nature of the institution and individuals work.
- 5) When students want and able to learn while they are in the quarantine or isolation or treatment centers, they must get technology assisted learning platforms; which shall be arranged by the institutions.

61. Disciplinary decision-making and action

Any member of the Education and Training community who violates this guideline to prevent and control the spread of Covid-19 epidemic may be subject to the decisions made by the head of the institution in a particularly prompt and decisive manner, regardless of the previous disciplinary decision-making process.

62. Laws that do not apply

The previous Education and Training community Discipline Directives has been replaced by this Directive and will not be applicable. Other laws and practices governing discipline do not apply on matters covered by this Directive.

63. Obligations to cooperate

Everyone who enters the premises of the Education and Training Institution, while on the premises, is required to respect and comply with this Directive.

64. Enforcement responsibility

The head of the institution is responsible for introducing to the entire community, promoting and enforcing this Directive.

65. Monitoring, evaluation and reporting

The Education and Training Institutions are responsible for monitoring, evaluating and implementing the Directive in the premises, and for regularly reporting to the Ministry of Science and Higher Education.

66. መመሪያውን ስለማሻሻልና ስለማግኘት

ይህ መመሪያ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚኒስቴር ሊያሻሽለው ወይም ሊሸረው ይችላል፡፡

67. መመሪያው የሚፈጸምበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከመነሻው 30 ቀን 2013 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

.....
ሳሙኤል ኡርቃቶ (ፒ.ኤች.ዲ)
የሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚኒስቴር
ሚኒስትር

66. Amending and repealing the Directive

When deemed appropriate, this Directive may be amended or revoked by the Ministry of Science and Higher Education.

67. Effective Date of the Directive

This directive is effective as of October 10, 2020.

.....

Samuel Urkato (Ph.D)

Minister, Ministry of Science and Higher Education